

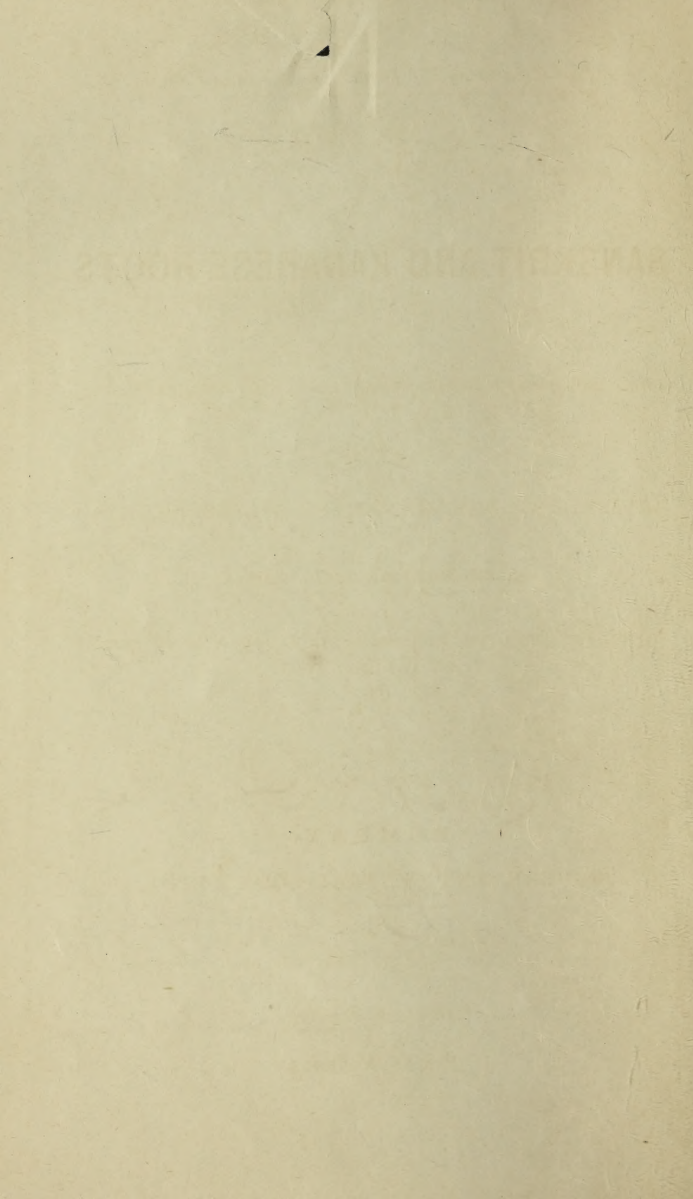
E. B. Evans.

Herbert G. Janne,

Gulbarga

India

18/2/02.

The Department of Public Instruction, Bombay.

A MANUAL
OF
SANSKRIT AND KANARESE ROOTS.

BY

RAO SAHIB PANDURANG VENKATESH CHINTAMANIPETHKAR.

AND

REVISED BY THE KANARESE TRANSLATOR E. D.

Sixth Edition, 6,000 Copies.

*Registered for Copyright under the Government of India's
Act XXV. of 1867.*

—x—

BOMBAY:
GOVERNMENT CENTRAL BOOK DEPÔT.
1899.

(All rights reserved.)

Price: 4 Annas.

MANGALORE

PRINTED AT THE CODIALBAIL PRESS

ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗಿನ ಸರಕಾರೀ ವಿದ್ಯಾಭಾತೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ — ಕನ್ನಡ

ಶಬ್ದವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ.

ಇದು

ರಾವಸಾಹೇಬ ಪಾಂಡುರಂಗ ವೆಂಕಟೇಶ ಚಿಂತಾಮಣಿವೇರಕರ

ಇವರಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ

ಕನ್ನಡ ತ್ರಾನ್ಸಲೇಟರರಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಆರನೆಯಾವೃತ್ತಿ, ೬,೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಬಾಧ್ಯತೆಯು ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಸರಕಾರದ
ಸನ್ ೧೮೬೭ನೇ ಇಸವಿಯ ೨೫ನೇ ಆಕ್ಟಿನಂತೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ ಮಾಡಿಯದೆ.

ಮುಂಬಯಿ :

ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೆಂತ್ರಲ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೊ.

೧೮೯೯.

(ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಸಂಬಂಧದ ಯಾವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು
ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.)

ಕ್ರಯ: ೪ ಆಣೆ.

ಮಂಗಳೂರು

ಕೊಡಿಯಾಲೆ ಬೈಲೆ ಛಾಪಪಾನೆಯಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಯೊಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ ಸಾಧಿತ ಎಂಬವೆರಡು ಮುಖ್ಯ ಭೇದಗಳು ಉಂಟು. ಎರಡನೇ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ತಾವೇ ಸಿದ್ಧವಾದವುಗಳು ಸಿದ್ಧಶಬ್ದಗಳು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿದೆ:—೧ ಪ್ರಾತಿಸದಿಕ, ೨ ಧಾತು.* ಈ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಹತ್ತಿ ಹುಟ್ಟುವ ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಾಧಿತಶಬ್ದಗಳು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ “ಶಬ್ದವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ” ಎಂಬ ಹೆಸರುಂಟು. ಅದನ್ನು ಕಲಿಯುವದರಿಂದ ಶಬ್ದಗಳ ಮರ್ಮವು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದಲ್ಲದೆ, ಅರ್ಥವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವದು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತತ್ಸಮ, ತದ್ಭವ, ದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳೇ ಬಹಳ. ಆದದರಿಂದ ಆ ಭಾಷೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು

*ಧಾತುಗಳೆಂದರೆ ಅಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಹೊಂದತಕ್ಕ ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕ ಶಬ್ದಗಳು. ಈ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಈ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಬಹುಮಾನ್ಯ ಗ್ರಂಥರೂಢಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಶುದ್ಧ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ರಾ. ಕ.

ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುವದರ ಸಲುವಾಗಿ, ಆ ಶಬ್ದಗಳ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥಗಳು ಮುಂತಾದದ್ದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕನ್ನಡ ಕೂಡಿ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೬೫೦ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೂ, ಅವುಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಸುಮಾರು ೪೫೦೦ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಶಬ್ದಗಳೂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಲಿತರೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾವತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಬ್ದಗಳ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯು ಬಹುಶಃ ಗೊತ್ತಾಗುವದು.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ೨ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ೧ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು, ೨ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಹೇಳಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಯ ವಿಷಯವು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕನು ಅದರ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗುವದು. ಎರಡೂ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಕೃತಿ ಬರೆದು, ಮುಂದೆ ಅದು ನಾನುವಿದ್ಯಲ್ಲಿ ನಾ., ಸರ್ವನಾನುವಿದ್ಯಲ್ಲಿ ಸ., ವಿಶೇಷಣವಿದ್ಯಲ್ಲಿ ವಿ., ಧಾತುವಿದ್ಯಲ್ಲಿ ಧಾ., ಅವ್ಯಯವಿದ್ಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯ., ಎಂಬ ಸಂಜ್ಞಾಕ್ಷರಗಳು ಹಾಕಿರುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆ ಕಂಸದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅರ್ಥ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮುಂದೆ ಅದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಬ್ದಗಳು ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ದುರ್ಬೋಧ ಶಬ್ದಗಳು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳ ಮುಂದೇ ಕಂಸದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವು ನಿವರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ತತ್ಸಮ ಶಬ್ದಗಳೊಂದಿಗೆ ಚೌಕ ಕಂಸದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊರಟ ತದ್ಭವಗಳು ಹೇಳಿರುತ್ತವೆ.

ಶಿಕ್ಷಕನು ಹುಡುಗರಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊರಟ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೂ ಬರೀ ಪಾಠ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಸಾಕಾಗದು. ಅವನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕೃತಿಗೂ, ಅದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಇಲ್ಲವೆ ಪರಂಪರಾಗತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಂದು ಕೊಡ ಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಆ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಜಾತೀಯಗಳಾದ ಎರಡನೇ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆಸಿ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಪ್ರಕೃತಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿ ಹೇಳ ಬೇಕು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ವಿವರ ಸಹಿತ ಬರೆಯ ಹೇಳ ಬೇಕು; ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ವ್ಯುತ್ಪನ್ನಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳ ಬೇಕು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಶಬ್ದವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯ ವಿಷಯವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದು.

೧ನೇ ಭಾಗ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ .

೧. ಅಕ್
೨. ಅಗ್
೩. ಅಂಚ್
೪. ಅಂಜ್
೫. ಅಟ್
೬. ಅತ್
೭. ಅದ್
೮. ಅನ್
೯. ಅಪ್
೧೦. ಅವ್
೧೧. ಅಯ್
೧೨. ಅಚ್
೧೩. ಅಜ್
೧೪. ಅರ್ಥ್
೧೫. ಅಲಂ
೧೬. ಅವ್
೧೭. ಅಶ್
೧೮. ಅಪ್ಪನ್
೧೯. ಅಸ್
೨೦. ಅಹನ್
೨೧. ಅಹಮ್
೨೨. ಆಪ್
೨೩. ಆಸ್
೨೪. ಇ
೨೫. ಇ
೨೬. ಇದ್
೨೭. ಇಂಥ್

೨೮. ಇಪ್
೨೯. ಈಕ್ಸ್
೩೦. ಈರ್
೩೧. ಈಶ್
೩೨. ಉಶ್
೩೩. ಉರ್ಜ್
೩೪. ಉರ್ಣ್
೩೫. ಉಹ್
೩೬. ಋ
೩೭. ಋಜ್
೩೮. ಋಧ್
೩೯. ಏಕ್
೪೦. ಕಚ್
೪೧. ಕಟ್
೪೨. ಕಟ್
೪೩. ಕರ್ಥ್
೪೪. ಕಪ್
೪೫. ಕಮ್
೪೬. ಕಲ್
೪೭. ಕಮ್
೪೮. ಕಾಂಕ್ಸ್
೪೯. ಕಾಚ್
೫೦. ಕಿಮ್
೫೧. ಕಿಲ್
೫೨. ಕು
೫೩. ಕುಟ್
೫೪. ಕುತ್

೫೫. ಕುತ್ಸ್
೫೬. ಕುಪ್
೫೭. ಕೈ
೫೮. ಕೈತ್
೫೯. ಕೈಪ್
೬೦. ಕೈಪ್
೬೧. ಕೈತ್
೬೨. ಕೈಪ್
೬೩. ಕೈಪ್
೬೪. ಕೈದ್
೬೫. ಕೈಮ್
೬೬. ಕೈಪ್
೬೭. ಕೈ
೬೮. ಕೈಡ್
೬೯. ಕೈಧ್
೭೦. ಕೈಶ್
೭೧. ಕೈಶ್
೭೨. ಕೈಣ್
೭೩. ಕೈಮ್
೭೪. ಕೈರ್
೭೫. ಕೈಲ್
೭೬. ಕೈ
೭೭. ಕೈಪ್
೭೮. ಕೈಧ್
೭೯. ಕೈಭ್
೮೦. ಕೈರ್
೮೧. ಮಿಡ್
೮೨. ಮಿನ್

ಲ೩. ಖರ್ಚ್
 ಲ೪. ಖಾದ್
 ಲ೫. ಖಿದ್
 ಲ೬. ಖ್ಯಾ
 ಲ೭. ಗಣ್
 ಲ೮. ಗದ್
 ಲ೯. ಗಮ್
 ಲ೦. ಗರ್ಜ್
 ಲ೧. ಗರ್ವ್
 ಲ೨. ಗಲ್
 ಲ೩. ಗುಣ್
 ಲ೪. ಗುಪ್
 ಲ೫. ಗುಪ್
 ಲ೬. ಗುಫ್
 ಲ೭. ಗುಹ್
 ಲ೮. ಗೈ
 ಲ೯. ಗೋ
 ಲ೦೦. ಗ್ರಥ್
 ಲ೦೧. ಗ್ರಸ್
 ಲ೦೨. ಗ್ರಹ್
 ಲ೦೩. ಗ್ರಾಮ್
 ಲ೦೪. ಗೈ
 ಲ೦೫. ಘಟಾ
 ಲ೦೬. ಘುಷ್
 ಲ೦೭. ಘ್ಯ
 ಲ೦೮. ಘುಷ್
 ಲ೦೯. ಘ್ರಾ
 ಲ೦೦. ಚಡ್
 ಲ೦೧. ಚತುರ್
 ಲ೦೨. ಚದ್
 ಲ೦೩. ಚರ್

೧೦೪. ಚರ್ಚ್
 ೧೦೫. ಚರ್ವ್
 ೧೦೬. ಚಲ್
 ೧೦೭. ಚಿ
 ೧೦೮. ಚಿತ್
 ೧೦೯. ಚಿತ್
 ೧೧೦. ಚಿರ್
 ೧೧೧. ಚುರ್
 ೧೧೨. ಚುಷ್
 ೧೧೩. ಚೀಪ್ಪ
 ೧೧೪. ಚ್ಯ
 ೧೧೫. ಭದ್
 ೧೧೬. ಭಿದ್
 ೧೧೭. ಭುರ್
 ೧೧೮. ಜಟ್
 ೧೧೯. ಜಡ್
 ೧೨೦. ಜನ್
 ೧೨೧. ಜಲ್ಪ
 ೧೨೨. ಜಾಗ್ಯ
 ೧೨೩. ಜಿ
 ೧೨೪. ಜಿವ್
 ೧೨೫. ಜ್ಯಭ್
 ೧೨೬. ಜ್ರಾ
 ೧೨೭. ಜ್ಞಪ್
 ೧೨೮. ಜ್ಞಾ
 ೧೨೯. ಜ್ಞಾ
 ೧೩೦. ಜ್ಯುತ್
 ೧೩೧. ಜ್ವರ್
 ೧೩೨. ಜ್ವಲ್
 ೧೩೩. ಟಕ್
 ೧೩೪. ಟರ್ಕ್

೧೩೫. ಡೈ
 ೧೩೬. ತಟ್
 ೧೩೭. ತಡ್
 ೧೩೮. ತತ್
 ೧೩೯. ತನ್
 ೧೪೦. ತಪ್
 ೧೪೧. ತಮ್
 ೧೪೨. ತರ್ಕ್
 ೧೪೩. ತಿಜ್
 ೧೪೪. ತುರ್
 ೧೪೫. ತುಲ್
 ೧೪೬. ತುಷ್
 ೧೪೭. ತೃ
 ೧೪೮. ತೃಪ್
 ೧೪೯. ತೃಜ್
 ೧೫೦. ತ್ರಸ್
 ೧೫೧. ತ್ರಿ
 ೧೫೨. ತ್ರೈ
 ೧೫೩. ತ್ವರ್
 ೧೫೪. ದಂಡ್
 ೧೫೫. ದಂಭ್
 ೧೫೬. ದಮ್
 ೧೫೭. ದಯ್
 ೧೫೮. ದಲ್
 ೧೫೯. ದಶ್
 ೧೬೦. ದಹ್
 ೧೬೧. ದಾ
 ೧೬೨. ದಾಸ್
 ೧೬೩. ದಿಶ್
 ೧೬೪. ದಿಹ್
 ೧೬೫. ದೀ

೧೭೬. ದೀಕ್ಸ್
 ೧೭೭. ದುಷ್
 ೧೭೮. ದೂಷ್
 ೧೭೯. ದ್ವ
 ೧೮೦. ದ್ವಭಾ
 ೧೮೧. ದ್ವಶ್
 ೧೮೨. ದ್ವಾ
 ೧೮೩. ದ್ವೈ
 ೧೮೪. ದ್ವೈತ್
 ೧೮೫. ದ್ವೈತ್
 ೧೮೬. ದ್ವೈ
 ೧೮೭. ದ್ವೈ
 ೧೮೮. ದ್ವೈಷ್
 ೧೮೯. ಧನ್
 ೧೯೦. ಧಾ
 ೧೯೧. ಧೂಷ್
 ೧೯೨. ಧ್ವ
 ೧೯೩. ಧ್ವಾ
 ೧೯೪. ಧ್ವೈ
 ೧೯೫. ಧ್ವೈನ್
 ೧೯೬. ಧ್ವೈನ್
 ೧೯೭. ನಟ್
 ೧೯೮. ನಡ್
 ೧೯೯. ನಂದ್
 ೨೦೦. ನಮ್
 ೨೦೧. ನಲ್
 ೨೦೨. ನವನ್
 ೨೦೩. ನಶ್
 ೨೦೪. ನಾಥ್
 ೨೦೫. ನಿಂದ್
 ೨೦೬. ನಿರ

೨೦೭. ನುದ್
 ೨೦೮. ನೃತ್
 ೨೦೯. ನಚ್
 ೨೧೦. ನಚ್
 ೨೧೧. ನಂಚನ್
 ೨೧೨. ನರ್
 ೨೧೩. ನಣ್
 ೨೧೪. ನತ್
 ೨೧೫. ನಥ್
 ೨೧೬. ನದ್
 ೨೧೭. ನಶ್
 ೨೧೮. ನಾ
 ೨೧೯. ನಾಲ್
 ೨೨೦. ನಿಡ್
 ೨೨೧. ನಿಷ್
 ೨೨೨. ನಿರಡ್
 ೨೨೩. ಪುಷ್
 ೨೨೪. ಪೂ
 ೨೨೫. ಪೂಜ್
 ೨೨೬. ಪೃ
 ೨೨೭. ಪೃಚ್
 ೨೨೮. ಪೃ
 ೨೨೯. ಪ್ರಚ್ಛ
 ೨೩೦. ಪ್ರಥ್
 ೨೩೧. ಸ್ತೀ
 ೨೩೨. ಸ್ಥಲ್
 ೨೩೩. ಬಂಧ್
 ೨೩೪. ಬಲ್
 ೨೩೫. ಬಾಧ್
 ೨೩೬. ಬೀಜ್
 ೨೩೭. ಬುಧ್

೨೩೮. ಬೃಹ್
 ೨೩೯. ಭಕ್ಸ್
 ೨೪೦. ಭಜ್
 ೨೪೧. ಭಜ್
 ೨೪೨. ಭಂಜ್
 ೨೪೩. ಭಣ್
 ೨೪೪. ಭರ್ತ್ಸ್
 ೨೪೫. ಭಾ
 ೨೪೬. ಭಾಷ್
 ೨೪೭. ಭಿಕ್ಸ್
 ೨೪೮. ಭೀ
 ೨೪೯. ಭುಜ್
 ೨೫೦. ಭೂ
 ೨೫೧. ಭೂಷ್
 ೨೫೨. ಭೈ
 ೨೫೩. ಭೈಜ್
 ೨೫೪. ಭೈಮ್
 ೨೫೫. ಭ್ರಂಶ್
 ೨೫೬. ಮುಕ್ಸ್
 ೨೫೭. ಮಗ್
 ೨೫೮. ಮಜ್ಜ್
 ೨೫೯. ಮಡ್
 ೨೬೦. ಮಂತ್ರ
 ೨೬೧. ಮಥ್
 ೨೬೨. ಮದ್
 ೨೬೩. ಮನ್
 ೨೬೪. ಮಹ್
 ೨೬೫. ಮಾ
 ೨೬೬. ಮಿಲ್
 ೨೬೭. ಮಿಶ್ರ
 ೨೬೮. ಮುಜ್

೦೬೯. ಮುದ್
 ೦೭೦. ಮುಹ್
 ೦೭೧. ಮೂರ್ಚ್
 ೦೭೨. ಮೃ
 ೦೭೩. ಮೃಗ್
 ೦೭೪. ಮೃಜ್
 ೦೭೫. ಮೃದ್
 ೦೭೬. ಮೃಶ್
 ೦೭೭. ಮೈ
 ೦೭೮. ಯುಜ್
 ೦೭೯. ಯತ್
 ೦೮೦. ಯಮ್
 ೦೮೧. ಯಸ್
 ೦೮೨. ಯಾ
 ೦೮೩. ಯಾಚ್
 ೦೮೪. ಯುಜ್
 ೦೮೫. ಯುಜ್
 ೦೮೬. ಯುಧ್
 ೦೮೭. ರಕ್ವ್
 ೦೮೮. ರಚ್
 ೦೮೯. ರಜ್
 ೦೯೦. ರದ್
 ೦೯೧. ರಭ್
 ೦೯೨. ರಮ್
 ೦೯೩. ರಸ್
 ೦೯೪. ರಾಜ್
 ೦೯೫. ರಾಧ್
 ೦೯೬. ರಿಚ್
 ೦೯೭. ರೀ
 ೦೯೮. ರು
 ೦೯೯. ರುಜ್

೩೦೦. ರುದ್
 ೩೦೧. ರುಧ್
 ೩೦೨. ರುಷ್
 ೩೦೩. ರುಹ್
 ೩೦೪. ರೇಖ್
 ೩೦೫. ಲಗ್
 ೩೦೬. ಲಘ್
 ೩೦೭. ಲಜ್ಜ್
 ೩೦೮. ಲಪ್
 ೩೦೯. ಲಭ್
 ೩೧೦. ಲಪ್
 ೩೧೧. ಲಪ್
 ೩೧೨. ಲಾಚ್ಛ್
 ೩೧೩. ಲಿ
 ೩೧೪. ಲಿಖ್
 ೩೧೫. ಲಿಪ್
 ೩೧೬. ಲಿಹ್
 ೩೧೭. ಲುಠ್
 ೩೧೮. ಲುಪ್
 ೩೧೯. ಲುಭ್
 ೩೨೦. ಲೋಚ್
 ೩೨೧. ನಚ್
 ೩೨೨. ನಂಚ್
 ೩೨೩. ನದ್
 ೩೨೪. ನನ್ದ್
 ೩೨೫. ನಮ್
 ೩೨೬. ನಯ್
 ೩೨೭. ನರ್ಚ್
 ೩೨೮. ನರ್ಣ್
 ೩೨೯. ನಲ್
 ೩೩೦. ನಶ್

೩೩೧. ವಸ್
 ೩೩೨. ವಹ್
 ೩೩೩. ವಾ
 ೩೩೪. ವಾಂಘ್
 ೩೩೫. ವಿಚ್
 ೩೩೬. ನಿಜ್
 ೩೩೭. ನಿದ್
 ೩೩೮. ನಿಶ್
 ೩೩೯. ನಿಪ್
 ೩೪೦. ವೃತ್
 ೩೪೧. ವೃಧ್
 ೩೪೨. ವೃಶ್ಚ್
 ೩೪೩. ವೃಷ್
 ೩೪೪. ವೇಷ್ಠ್
 ೩೪೫. ವೃಧ್
 ೩೪೬. ಶಕ್
 ೩೪೭. ಶಂಕ್
 ೩೪೮. ಶಪ್
 ೩೪೯. ಶಮ್
 ೩೫೦. ಶಂಪ್
 ೩೫೧. ಶಾಖ್
 ೩೫೨. ಶಾಪ್
 ೩೫೩. ಶಿಕ್ವ್
 ೩೫೪. ಶಿಪ್
 ೩೫೫. ಶಿಪ್
 ೩೫೬. ಶೀ
 ೩೫೭. ಶುಚ್
 ೩೫೮. ಶುಚ್
 ೩೫೯. ಶುಧ್
 ೩೬೦. ಶುಭ್
 ೩೬೧. ಶುಪ್

೩೬೦. ಶೂಲ್
 ೩೬೩. ಶ್ರವಾ
 ೩೬೪. ಶ್ರೀ
 ೩೬೫. ಶ್ರು
 ೩೬೬. ಶ್ಲಾಘಾ
 ೩೬೭. ಶ್ಲಿಷ್ಠಾ
 ೩೬೮. ಶ್ವಾಸ
 ೩೬೯. ಶ್ವಾಸ
 ೩೭೦. ಸಹ್ಯಾ
 ೩೭೧. ಸಮಾ
 ೩೭೨. ಸಹಾ
 ೩೭೩. ಸಿಚ್
 ೩೭೪. ಸಿಧಾ
 ೩೭೫. ಸು, ಸೂ
 ೩೭೬. ಸುಖಾ
 ೩೭೭. ಸೂಚಾ

೩೭೮. ಸೃ
 ೩೭೯. ಸೃಜಾ
 ೩೮೦. ಸೃಪಾ
 ೩೮೧. ಸೇನಾ
 ೩೮೨. ಸ್ವಲ್ಪ
 ೩೮೩. ಸ್ವಭಾ
 ೩೮೪. ಸ್ವ
 ೩೮೫. ಸ್ವ
 ೩೮೬. ಸ್ವಾ
 ೩೮೭. ಸ್ವಾ
 ೩೮೮. ಸ್ವಿಹಾ
 ೩೮೯. ಸ್ವರ್ಧಾ
 ೩೯೦. ಸ್ವೃತ್
 ೩೯೧. ಸ್ವೃಹ್
 ೩೯೨. ಸ್ವರ್
 ೩೯೩. ಸ್ವಿ

೩೯೪. ಸ್ವ
 ೩೯೫. ಸ್ವ
 ೩೯೬. ಸ್ವಪಾ
 ೩೯೭. ಸ್ವರ್
 ೩೯೮. ಸ್ವಾಧಾ
 ೩೯೯. ಯಾ
 ೪೦೦. ಹಾಸಾ
 ೪೦೧. ಹಾ
 ೪೦೨. ಹಿಸಾ
 ೪೦೩. ಹು
 ೪೦೪. ಹು
 ೪೦೫. ಹುಪಾ
 ೪೦೬. ಹುಸಾ
 ೪೦೭. ಹುಪೀ

ಸೂಚನೆ .

ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಕಲಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಶಿಕ್ಷಕನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ವರವ್ಯಂಜನಸಂಧಿಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಉಪಸರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಕೃತ್ ತದ್ಧಿತಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನೂ ಕಲಿಸಬೇಕು.

ಧಾತುಗಳ ಹಿಂದೆ ಹತ್ತುವ ಅನ್ಯಯರೂಪಗಳಿಗೆ ಉಪಸರ್ಗಗಳು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ: —

ಉಪಸರ್ಗ:	ಅರ್ಥ:	ಉದಾಹರಣಗಳು:
ಅತಿ.	ಅಧಿಕೃ; ಉಲ್ಲಂಘನ.	ಅತಿರಕ್ತ; ಅತಿಕ್ರಮ (ನೀರಿ ಹೋಗೋಣ).
ಅಧಿ.	ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವ; ಮೇಲೆ.	ಅಧಿಕಾರ; ಅಧಿಪತಿ (ಒಡೆಯ).
ಅನು.	ಹಿಂದೆ; ಹಾಗೆ.	ಅನುಜ (ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವ, ತಮ್ಮ); ಅನುಮಾನ.
ಅಪ.	ಕೆಳಗೆ; ಕೆಟ್ಟ; ದೂರ.	ಅಪಶಬ್ದ; ಅಪಸರಣ (ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯೋಣ). ಅಪಮಾನ; ಅಪಾನ.
ಅಪಿ.	ಆವರಣ.	ಅಪಿಧಾನ (ಮುಚ್ಚೋಣ, ಮುಚ್ಚಳ).
ಅಭಿ.	ಸುತ್ತರೆ; ಸಮೀಪ.	ಅಭಿಗಮನ; ಅಭಿಜ್ಞ (ಒಳ್ಳೇ ಜಾಣ).
ಅವ.	ಕೊರತೆ; ಹೆಚ್ಚಿಗೆ; ಕೆಳಗೆ.	ಅವಮಾನ (ಕಡಿಮೆ ಮಾನ); ಅವಧಾರಣ (ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ); ಅವನತ (ಕೆಳಗೆ ಬಾಗಿದವ).

ಉಪಸರ್ಗ:

ಅರ್ಥಗಳು:

ಉದಾಹರಣಗಳು:

ಆ. ಕಿಂಚಿತ್; ವ್ಯಾಪ್ತಿ;
ಮೇರೆ.

ಆಕಂಪಿತ (ತುಸು ಅಲ್ಲಾಡಿ
ದ್ದು); ಆಮರಣ (ಸಾಯು
ವ ತನಕ); ಆಭೂಮಂಡ
ಲ (ಭೂಮಂಡಲ ತುಂ
ಬಾ).

ಉತ್. ಮೇಲೆ; ಆಧಿಕ್ಯ.

ಉತ್‌ಕೃಷ್ಟ (ಮೇಲೆ ಜಗ್ಗಿ ತೆ
ಗೆದ, ಆರಿಸಿದ); ಉನ್ಮತ್ತ
(ಬಹಳ ಸೊಕ್ಕಿದವ); ಉ
ದಾನ.

ಉಪ. ಸಮಾಪ; ಆಧಿಕ್ಯ.

ಉಪನೇತ್ರ; ಉಪಭೋಗ (ಅ
ಧಿಕವಾದ ಭೋಗ).

ದುರ್ }
ದುಸ್ } ದುಷ್ಟ; ಕಠಿನ; ನಿಂದ್ಯ.

ದುರ್ಭಾಷಣ (ಕೆಟ್ಟ ನುಡಿ);
ದುರ್ಬೋಧ (ತಿಳಿಯುವ
ದಕ್ಕೆ ಕಠಿನವಾದದ್ದು); ದು
ರ್ಗತಿ (ನಿಂದ್ಯ ಗತಿ).

ನಿ. ಅತ್ಯಂತ; ರಹಿತ.

ನಿಪಾತ (ಅತ್ಯಂತ=ದೊಡ್ಡ,—
ಪಾತ); ನಿರ್ಗರ್ವ (ಗರ್ವ
ರಹಿತ).

ನಿರ್ }
ನಿಸ್ } ಅತ್ಯಂತ; ಅಭಾವ.

ನಿರ್ಬಂಧ (ಅತ್ಯಂತ ಬಂಧ,
ಆಗ್ರಹ); ನಿರಭ್ರ (ಮೋಡ
ವಿಲ್ಲದ).

ಪರಾ. ಹಿಂದೆ; ವಿಪರೀತ.

ಪರಾವೃತ (ಹಿಂದೆ ವರ್ತಿಸಿದಂ
ಥ; ಹಿಂದಿರುಗಿದ); ಪರಾ
ಜಯ (ಜಯದ ವಿಪರೀತ,
ಸೋಲುವಿಕೆ).

XVIII

ಉಪಸರ್ಗ:

ಅರ್ಥಗಳು:

ಉದಾಹರಣಗಳು:

ಪರಿ. ಸುತ್ತರೆ; ಅತ್ಯಂತ.

ಪರ್ಯಟನ (ಸುತ್ತರೆ ತಿರು
ಗೋಣ); ಪರಿತ್ಯಾಗ (ಅ
ತ್ಯಂತ ತ್ಯಾಗ, ತೀರ ಬಿಟ್ಟು
ಬಿಡೋಣ).

ಪ್ರ. ಆಧಿಕ್ಯ.

ಪ್ರಗಲ್ಭ (ಹೆಚ್ಚು ಧೈರ್ಯವು
ಳ್ಳವ).

ಪ್ರತಿ. ವಿರುದ್ಧ; ಬದಲಾಗಿ.

ಪ್ರತಿನಾದಿ (ವಿರುದ್ಧ ಮಾತಾ
ಡುವವ); ಪ್ರತಿಭು (ಬದ
ಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವವ, ಹೊಣೆ
ಗಾರ).

ವಿ. ವಿರುದ್ಧ; ವಿಶೇಷ.

ವಿಪಕ್ಷ (ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷ, ಹಗೆ);
ವಿಜ್ಞಾನ (ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನ).

ಸಮ. ನೆಟ್ಟಗೆ; ಒಟ್ಟು.

ಸಂಸ್ಕೃತ (ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು,
ತಿದ್ದಿದ್ದು); ಸಂಕರ (ಒ
ಟ್ಟು ಮಾಡೋಣ, ಬೆರಿಕೆ).

ಸು. ವಿಶೇಷ; ಅತ್ಯಂತ.

ಸುಲಭ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರೆ
ಯ ತಕ್ಕದ್ದು); ಸುವೀರ
(ಕಡುಗಲಿ).

ಮೇಲಿನ ಉಪಸರ್ಗಗಳಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಬರೆದ ಅವ್ಯಯಗಳು
ಶಬ್ದಗಳ ಹಿಂದೆ ಬರುವವು.

ಅವ್ಯಯ:

ಅರ್ಥ:

ಉದಾಹರಣಗಳು:

ಅ. (ಇದು ವ್ಯಂಜನಾದಿ
ಶಬ್ದದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ
ಮಾತ್ರ ಬರುವದು.

ಅಭಾವ.

ಅಜ್ಞಾನ (ಜ್ಞಾನದ
ಅಭಾವ).

XIX

ಅವ್ಯಯ:

ಅರ್ಥ:

ಉದಾಹರಣಗಳು:

ಅನ್. (ಇದು ಸ್ವರಾ ಅಭಾವ. ಅನಭ್ಯಾಸ (ಅಭ್ಯಾಸದ ಅಭಾವ).
ದಿ ಶಬ್ದದ ಆದಿ
ಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ
ಬರುವದು).

ಕು. ಕೆಟ್ಟ. ಕುತರ್ಕ (ಕೆಟ್ಟ ತರ್ಕ).

ಪುನರ್. ತಿರುಗಿ. ಪುನರ್ವಿವಾಹ (ತಿರುಗಿ ಮದುವೆ).

ಸ, ಸಹ. ಒಡನೆ. ಸದೋಷ (ದೋಷದೊಡನೆ ಇದ್ದವ, ಅಪರಾಧಿ); ಸಹವಾಸ (ಕೂಡಿ ಇರೋಣ).

ಪ್ರಾತಿಸದಿಕಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಹತ್ತುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಗೆ ಕೃತ್ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆ. ಅವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಯಾವನೆಂದರೆ:—

ಕರ್ತೃವಾಚಕಪ್ರತ್ಯಯಗಳು—ಇವು, ಇವನು ಈ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವನು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವವು. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಹತ್ತುವಾಗ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಗುಣವೃದ್ಧಿಗಳಾಗುವದುಂಟು.

ಅಕ. — ಯಾಚ್ (ಬೇಡು)+ಅಕ=ಯಾಚಕ (ತಿರುಕ).
ಭಜ್ (ಸೇವಿಸು)+ಅಕ=ಭಜಕ (ಸೇವಕ).

ಅನ. — ನಂದ್ (ಆನಂದ ಪಡಿಸು)+ಅನ=ನಂದನ (ಮಗ);
ಮದನ.

ಇತ್ರ. — ಖನ್ (ತೋಡು) + ಇತ್ರ=ಖನಿತ್ರ (ಗುದ್ದಲಿ);
ಪವಿತ್ರ.

ಉ. — ಭಿಕ್ಷು (ಬೇಡು)+ಉ=ಭಿಕ್ಷು (ಬೇಡುವವನು); ಇಚ್ಛ.

ತೃ. — ದಾ (ಕೊಡು)+ತೃ=ದಾತೃ (ಕೊಡುವವ, ದಾನಿ); ಕರ್ತೃ.

ಮಾನ. — ಯಜ್ (ಯಜ್ಞ ಮಾಡು)+ಮಾನ=ಯಜಮಾನ (ಯಜ್ಞ ಮಾಡುವವ).

ವಸ್ (ವಾಂಸ). — ವಿದ್ (ತಿಳಿ)+ವಸ್ ವಿದ್ವಸ್ (ವಿದ್ವಾಂಸ=ಜಾಣ).

ಭವಿಸ್ಯತ್ಕಾಲದ ಕರ್ಮವಾಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು.

ಅನೀಯ. — ಗಣ್ (ಎಣಿಸು)+ಅನೀಯ=ಗಣನೀಯ (ಎಣಿಸತಕ್ಕ); ಸಂಪಾದನೀಯ.

ತವ್ಯ. — ಜ್ಞಾ (ತಿಳಿ)+ತವ್ಯ=ಜ್ಞಾತವ್ಯ (ತಿಳಿಯ ತಕ್ಕದ್ದು); ಕರ್ತವ್ಯ.

ಯ. — ಖಾದ್ (ತಿನ್ನು)+ಯ=ಖಾದ್ಯ (ತಿನ್ನು ತಕ್ಕದ್ದು); ಕಾರ್ಯ. ದೇಯ.

ಭೂತ ಕಾಲದ ಕರ್ಮವಾಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. —

ಇತ. — ಮಿಲ್ (ಕೊಡು)+ಇತ=ಮಿಲಿತ (ಕೊಡಿದ); ಸಂಪಾದಿತ; ಪೂರಿತ.

ಣ. — ಕ್ಷಿ (ಸೊರಗು)+ಣ=ಕ್ಷೀಣ (ಸೊರಗಿದ, ಬಡಕ); ಕೀರ್ಣ; ಪೂರ್ಣ.

ತ* — ಕೃ (ಮಾಡು)+ತ=ಕೃತ (ಮಾಡಿದ); ಗತ; ದತ್ತ.

ಧ. — ಕೃಧ್ (ಸಿಟ್ಟಾಗು)+ಧ=ಕ್ರುಧ್ (ಸಿಟ್ಟಾದ); ದಗ್ಧ; ರುಧ್.

ನ. — ಮ್ಲಾ (ಬಾಡು)+ನ=ಮ್ಲಾನ (ಬಾಡಿದ); ಸಂಪನ್ನ; ಗ್ಲಾನ.

*ಮುಖ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಯವು ತ; ಇದಕ್ಕೆ ಧಾತುವಿಶೇಷಗಳಲ್ಲಿ ಇತ, ಣ ಮುಂತಾದ ಅದೇಶಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಭಾವವಾಚಕಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. — ಇವು ಧಾತುಗಳ ಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸುವವು. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಹತ್ತುವಾಗ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಗುಣ-ವೃದ್ಧಿ-ವಿಕಾರಗಳು ಆಗುವದುಂಟು.

ಅ. — ಸ್ಪೃಶ್ (ಸೊಂಕು)+ಅ=ಸ್ಪೃಶ್ (ಸೊಂಕು).

ಅನ. — ಪಾ (ಕುಡಿ)+ಅನ=ಪಾನ (ಕುಡಿಯೋಣ).

ತಿ. — ಕೃ (ಮಾಡು)+ತಿ=ಕೃತಿ (ಮಾಡೋಣ).

ಆ. — ಕ್ಷಮ್ (ಕ್ಷಮಿಸು)+ಆ=ಕ್ಷಮಾ; ದಯ್ (ದಯ ಮಾಡು)+ಆ=ದಯಾ.

ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕಪ್ರತ್ಯಯಗಳು —

(1.) ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಧಾತುಗಳ ಉಪಾಂತ್ಯ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಗುಣವೂ ಅಂತ್ಯ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಿಯೂ ಬರುವವು. ಆದರೆ ಉಪಾಂತ್ಯ ಅಕಾರಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಿಯು ಬರುವದುಂಟು. ಉದಾ: ಪುಷ್ (ಪೋಷಿಸು), ಪೋಷಿತ (ಪೋಷಿಸಿದ); ಪತ್ (ಬೀಳು), ಪಾತಿತ; ಸಂಚರ್ (ತಿರುಗಾಡು) ಸಂಚಾರಿತ.

(2.) ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಕಾರಾಂತ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಪ, ಅಥವಾ ಯ ಬರುವದು. ಉದಾ: ದಾ (ಕೊಡು); ದಾಪಿತ (ಕೊಡಿಸಿದ); ಪಾ (ಕುಡಿ); ಪಾಯಿತ (ಕುಡಿಸಿದ).

ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ತದ್ಧಿತಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—

ಅ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಇದು ಇವನ ಸ್ವಭಾವವು, ಇಲ್ಲವೆ ಧರ್ಮವು

ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಉದಾ: ತಮಸ್ (ಕತ್ತಲೆ); ತಾಮಸ (ಕತ್ತಲೆಯ ಧರ್ಮದವನು, ಕ್ರೂರನು).

ಅ, ಇಕ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದವ, ಇಲ್ಲವೆ ಅದರ ಒಡೆಯ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವವು. ಉದಾ: ಪೃಥ್ವಿ (ಭೂಮಿ); ಪಾರ್ಥಿವ (ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ); ಲೋಕ (ಜನ); ಲೌಕಿಕ (ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಗೋಣ).

ಅ, ಯ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಇದು ಅದರ ನಿಕಾರ, ಎಂಬಲ್ಲಿ ಬರುವವು. ಉದಾ: ಪಯಸ್ (ಹಾಲು); ಪಾಯಸ (ಖೀರು); ಗೋ (ಆಕಳು); ಗವ್ಯ (ಆಕಳ ಸಂಬಂಧಿಯಾದದ್ದು, ಹಾಲು ಮೊಸರು ಮುಂತಾದದ್ದು).

ಅ, ಇಕ, ಈಯ್, ತ್ಯ, ಯ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವವು. ಉದಾ: ಸಿಂಧು (ಸಮುದ್ರ); ಸೈಂಧವ (ಉಪ್ಪು); ತತ್ಕಾಲ (ಆಗಲೆ); ತಾತ್ಕಾಲಿಕ (ಆಗಲೆ ಆದ); ಸ್ವಜಾತಿ (ತನ್ನ ಕುಲ); ಸ್ವಜಾತೀಯ (ತನ್ನ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವ); ದಕ್ಷಿಣ (ತೆಂಕಣ); ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ (ತೆಂಕಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವ); ದಿವ (ಸ್ವರ್ಗ); ದಿವ್ಯ (ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ, ಸುಂದರ).

ಅ, ತೀಯ, ಭ, ಮ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಸಂಖ್ಯಾಪೂರಣಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವವು. ಉದಾ: ಏಕಾದೇಶನ್ (ಹನ್ನೊಂದು); ಏಕಾದಶ (ಹನ್ನೊಂದನೆಯ). ದ್ವಿ (ಎರಡು); ದ್ವಿತೀಯ (ಎರಡನೆಯ). ಚತುರ್, (ನಾಲ್ಕು) ಚತುರ್ಥ, (ನಾಲ್ಕನೆಯ); ಷಷ್ (ಆರು), ಷಷ್ಠ (ಆರನೆಯ); ಪಂಚ (ಐದು), ಪಂಚಮ (ಐದನೆಯ).

ಅ, ಇಕ, ಮುತ್, ವತ್, ಇನ್, ನಿನ್. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಅದು ಉಳ್ಳವ, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಉದಾ: ಪ್ರಜ್ಞಾ

(ತಿಳುವಳಿಕೆ); ಪ್ರಾಜ್ಞ (ಜಾಣ). ಮಾಯಾ (ಮೋಸ); ಮಾಯಿಕ (ಮೋಸದ). ಬುದ್ಧಿ (ತಿಳುವಳಿಕೆ); ಬುದ್ಧಿಮತ್ (ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವ). ಧನ (ದ್ರವ್ಯ); ಧನವತ್ (ದ್ರವ್ಯವುಳ್ಳವ). ಧನ; ಧನಿನ್; ಮೇಧಾ (ಬುದ್ಧಿ); ಮೇಧಾವಿನ್ (ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ).

ಅಕ, ಅಣ, ಇಕ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಅದನ್ನು ಓದಿದವ, ಬಲ್ಲವ, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವವು. ಉದಾ: ವಿನಾಶಾಂಕ; ವಿನಾಶಾಂಕ (ವೇದಾಂತ ಓದಿದವ). ವ್ಯಾಕರಣ; ವೈಯಾಕರಣ (ವ್ಯಾಕರಣ ಬಲ್ಲವ). ವೇದ; ವೈದಿಕ (ವೇದ ಬಲ್ಲವ).

ಇಕ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು (1.) ಅದರಂತೆ ಆಚರಣ ಮಾಡುವವ, ನಡೆಯುವವ, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗುವದು. ಉದಾ: ಧರ್ಮ; ಧಾರ್ಮಿಕ (ಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆಯುವವ). (2.) ಅಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವವನು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗುವದು. ಉದಾ: ಪಥ (ಹಾದಿ); ಪಥಿಕ (ಹಾದಿಕಾರ). (3.) ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಉದಾ: ಅಹನ್ (ದಿನಸ); ಆಹ್ನಿಕ (ದಿನಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು).

ಇತ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಅದನ್ನು ಹೊಂದಿದವ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಉದಾ: ಮೂರ್ಛಾರ್ಥ (ಭೋಳಿ); ಮೂರ್ಛಿತ (ಭೋಳಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದವ).

ಇಷ್ಠ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಅತಿಶಯದಿಂದ, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಉದಾ: ಬಲೀ (ಕಸುವುಳ್ಳವ); ಬಲಿಷ್ಠ (ಅತಿಶಯ ಕಸುವುಳ್ಳವ).

ತಾ, ತ್ವ, ಯ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಧರ್ಮ ಇಲ್ಲವೆ ಸ್ವಭಾವ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಉದಾ: ಜಡ; ಜಡತಾ. ಸ್ತ್ರೀ (ಹೆಂಗಸು); ಸ್ತ್ರೀತ್ವ (ಹೆಂಗಸುತನ); ಜಡ; ಜಾಡ್ಯ (ಜಡ್ಡು).

ಮಯ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಅದರಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಉದಾ: ಕೃಪಾ; ಕೃಪಾಮಯ (ಕೃಪಾಪೂರ್ಣ).

ಯ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕವನು, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಉದಾ: ಸಭಾ; ಸಭ್ಯ (ಸಭೆಗೆ ತಕ್ಕವ, ಸಂಭಾವಿತ). ದಂಡ (ಶಿಕ್ಷೆ); ದಂಡ್ಯ (ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಪಾತ್ರ).

ಅಂಕ ಧಾ. (ಗುರ್ತು ಮಾಡು). ಅಂಕ [ಅಂಕಿ]; ಅಂಕನ [ಅಂಕಣ]; ಅಂಕಿತ (ಅಳು, ದಾಸ. ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಬರೆ ಹಾಕಿ ಗುರ್ತು ಮಾಡುವಂತೆ ಅಳುಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹ ಮಾಡುವ ರೂಢಿ ಇತ್ತು).

ಅಂಗ ಧಾ. (ಹೋಗು). ಅಂಗ (ವೈ, ಅವಯವ); ಅಂಗಣ [ಅಂಗಳ]; ಅಂತರಂಗ (ಅಂತರ್=ಒಳಗಿನ; ಮನಸ್ಸು); ಬಹಿರಂಗ (ಬಹಿರ್=ಹೊರಗಿನ; ಹೊರವೈ); ವ್ಯಂಗ (ಅವಯವ ಕಡಿಮೆಯಾದವ, ಊನ); ಸಾಂಗ (ಯಾವತ್ತು ಅವಯವಗಳುಳ್ಳ, ಸಂಪೂರ್ಣ); ಅಂಗನಾ; ಅಪಾಂಗ (ಕಡೆಗಣ್ಣು).

ಅಂಚ್ ಧಾ. (ನಡೆ, ಹೋಗು). ಅರ್ವಾಚೀನ (ಅರ್ವಾಕ್=ಇತ್ತೆ ಕಡೆ; ಇತ್ತೆಕಡೆ ನಡೆದು ಬಂದ, ಈಗಿನ); ತಿರಚ್ಚೀನ (ತಿರಸ್=ಮುಗ್ಗಲಿಗೆ, ಎಡ ಬಲಕ್ಕೆ ನೋಡಿ ನಡೆಯುವ ಜೀವ, ಹಕ್ಕಿ); ಪ್ರಾಚೀನ (ಪ್ರ=ಮೊದಲು ಹಿಂದೆ ನಡೆದ, ಮೊದಲಿನ).

ಅಂಜ್ ಧಾ. (ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡು). ಅಂಜಲಿ (ಬೋಗಸೆ); ವ್ಯಕ್ತ (ಸ್ಪಷ್ಟ); ವ್ಯಕ್ತಿ (ಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಭೇದ). ವ್ಯಂಜಕ; ವ್ಯಂಜನ (೧, ಸ್ವರರಹಿತ ಅಕ್ಷರ. ೨, ತೊಡೆ, ಲೇಪ ಮಾಡು); ಅಭ್ಯಂಗ (ಸರ್ವಾಂಗಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆಹಚ್ಚೋಣ); ಅಂಜನ.

ಅಟ ಧಾ. (ತಿರುಗು). ಅಟನ (ತಿರುಗೋಣ); ಅಟವೀ [ಅಡವಿ]; ಪರ್ಯಟನ (ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗೋಣ).

ಅತ್ ಧಾ. (ಸಂಚಾರ ಮಾಡು). ಆತ್ಮಾ (ಜೀವ); ಆತ್ಮೀಯ (ತನ್ನ ಜೀವದವ, ಬಾಂಧವ); ಜೀವಾತ್ಮಾ; ಪರಮಾತ್ಮಾ (ಪರಮ=ಹೆಚ್ಚಿನ); ಪರಾತ್ಮಾ; ಪದಾತಿ (ಕಾಲಾಳು, ಕಾಲುನಡಿಗೆಯವ); ಅತಿಥಿ (ಅಭ್ಯಾಗತ).

ಅದ್. ಧಾ. (ತಿನ್ನು). ಅದನ (ತಿನೋಣ); ಅದ್ಯ; ಅನ್ನ; ಕದನ್ನ (ಕದ್=ಕೆಟ್ಟ; ಕಾಡುತಿನಸು); ಕ್ರವ್ಯಾದ (ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವ, ರಾಕ್ಷಸ); ಪಕ್ವಾನ್ನ (ಪಕ್ವ=ಬೆಂದ; ಬೆಂದಕೂಳು; ಅಂದರೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಾಹುಣ್ಣೆವೆಗೆ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಈ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ); ಪರಮಾನ್ನ (ಪರಮ=ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಹೆಚ್ಚಿನ; ಎಲ್ಲಾ ಅನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು, ಪಾಯಸ); ಮಿಷ್ಠಾನ್ನ (ಮಿಷ್ಠ=ಸವಿ; ಸವಿಗೂಳು).

ಅನ್ ಧಾ. (ಬದುಕು). ಅನಿಲ (ಬದುಕುವ ಮೂಲತತ್ವ, ವಾಯು); ಪ್ರಾಣ (ಬದುಕು, ಜೀವ) [ಹರಣ]; ಪ್ರಾಣನ; ಪ್ರಾಣೀ; ಅಪಾನ; ಉದಾನ; ಸಮಾನ; ವ್ಯಾನ.

ಅಪ್ ಸಾ. (ನೀರು). ಅಬ್ಜ (ನೀರೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟುವದು, ಕಮಲ); ಅಬ್ಜ (ನೀರ ಕೊಡುವದು, ವೋಡ); ಅಂತರೀಪ (ಅಂತರ್=ಒಳಗೆ; * ಈಪ=ನೀರು; ನೀರು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡ ನೆಲ, ನಡುಗಡ್ಡೆ); ದ್ವೀಪ (ದ್ವಿ=ಎರಡು, *ಈಪ ನಡುಗಡ್ಡೆ).

ಅಮ್ ಧಾ. (ಬೇನೆ ಹುಟ್ಟು). ಆಮ (ಅನ್ನದ ಅಪಕ್ವರಸ, ಅರಿವೆ); ಆಮಯ (ಬೇನೆ); ಅನಾಮಯ (ಆರೋಗ್ಯ); ನಿರಾಮಯ; ಸಾಮಯ (ಬೇನೆಯುಳ್ಳ).

ಅಯ್ ಧಾ. (ಹೋಗು). ಅಯನ (ಹೋಗೋಣ, ಮಾರ್ಗ); ಉತ್ತರಾಯಣ; ಆಯುಷ್ಯ.

ಅರ್ಚ್ ಧಾ. (ಪೂಜೆ ಮಾಡು). ಅರ್ಚಕ; ಅರ್ಚನ; ಅರ್ಚಾ; ಅರ್ಚಿತ; ಅರ್ಚ್ಯ; ಅಭ್ಯರ್ಚನ; ಪ್ರಾರ್ಚನ.

ಅರ್ಜ ಧಾ. (ಗಳಿಸು). ಅರ್ಜನ (ಗಳಿಕೆ); ಅರ್ಜಿತ (ಗಳಿಸಿದ); ದೈವಾರ್ಜಿತ (ದೈವದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ್ದು); ಪಿತೃರ್ಜಿತ (ಪಿತೃ=ತಂದೆಯಿಂದ; ತಂದೆ ಗಳಿಸಿದ್ದು); ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ (ಪೂರ್ವ=ಹಿಂದಿನವನು; ಹಿಂದಿನವನು ಗಳಿಸಿದ್ದು); ಸ್ವಾರ್ಜಿತ (ಸ್ವ=ತಾನು; ಸ್ವಂತ ಗಳಿಸಿದ್ದು); ಉಪಾರ್ಜನ.

ಅರ್ಥ ಧಾ. (ಬೇಡು, ಕೇಳು). ಅರ್ಥ (೧. ಕೇಳ ತಕ್ಕ ತಾತ್ಪರ್ಯ, ಉದ್ದೇಶ, ಹೇತು; ೨. ಎಲ್ಲರೂ ಬೇಡ ತಕ್ಕ ವಸ್ತು, ಹಣ); ಆರ್ಥೀ (ಬೇಡುವವ, ತಿರುಕ); ಪ್ರಾರ್ಥಕ; ಪ್ರಾರ್ಥನಾ; ಯಥಾರ್ಥ (ಯಥಾ=ಹ್ಯಾಗೆ; ಅರ್ಥ ಹ್ಯಾಗೆ ಅದೆಯೋ ಹಾಗೆ, ಇದ್ದ ರೀತಿ); ವ್ಯರ್ಥ (ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದೆ, ಬರಿ, ಸುಮ್ಮನೆ); ಸಮರ್ಥ (ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವ); ಸ್ವಾರ್ಥ; ಅನ್ವರ್ಥ (ಅರ್ಥವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದು); ಸಮರ್ಥನ (ಪ್ರತಿಪಾದನ).

ಅಲಂ ಅಂ. (ಭೂಷಿಸೋಣ; ಶೃಂಗರಿಸೋಣ); ಅಲಂಕರಣ; ಅಲಂಕಾರ; ಅಲಂಕರಿಸ್ತು.

ಅವ್ ಧಾ. (ಕಾಪಾಡು). ಅವನ (ರಕ್ಷಣ); ಅವನೀ (ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಪಾಡುವಂಥವಳು, ಭೂಮಿ); ಅವನೀವತಿ (ಪತಿ=ಒಡೆಯ; ಅರಸನು); ಅವನೀಸುತೆ (ಸುತೆ=ಮಗಳು; ಪೃಥ್ವಿಯ ಮಗಳು, ಸೀತಾ ದೇವಿ).

ಅಶ್ ಧಾ. (ತಿನ್ನು). ಅಶನ; ನಿರಶನ (ತಿನ್ನದೆ ಇರೋಣ, ಉಪವಾಸ); ಪ್ರಾಶಕ; ಪ್ರಾಶನ (ಕುಡಿಯೋಣ); ಅಮೃತಾಶನ (ಅಮೃತವನ್ನು ಕುಡಿಯುವವ, ದೇವಲೋಕದವ); ಪವನಾಶನ (ಗಾಳಿಯನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡುವವ, ಸರ್ಪ).

ಅಷ್ಟನ್ ಎ. (ಎಂಟು). ಅಷ್ಟಕ; ಅಷ್ಟಮ; ಅಷ್ಟಮಿಾ; ಅಷ್ಟಗಂಧ (ಗಂಧ=ಪರಿಮಲ); ಅಷ್ಟದಿಶಾ; ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿ (ಮೂರ್ತಿ=ಶರೀರ; ಎಂಟು ಶರೀರಗಳುಳ್ಳವ, ಶಿವ).

ಅಸ್ ಧಾ. (ಇರು). ಅಸ್ತಿತ್ವ (ಇರೋಣ); ಆಸ್ತಿಕ (ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆಂದು ನಂಬುವವ); ಆಸ್ತಿಕ್ಯ; ಸತ್ (ಇರುವ); ಸತ್ಯ (ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿ, ಇದ್ದರೀತಿ, ದಿಟ); ಸತ್ಯ (ಇರೋಣ, ಬದುಕು; ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಪ್ರಾಣಿ); ಅಸತ್ಯ (ಇಲ್ಲದ್ದು, ಸುಳ್ಳು); ಸತ್ಯಧರ್ಮ (ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ); ಸತ್ಯನಿಷ್ಠ (ನಿಷ್ಠ=ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವ); ಸತ್ಯವಾಕ್ಯ (ವಾಕ್ಯ=ಮಾತು); ಸತ್ಯಸಂಧ (ಸಂಧಾ=ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ; ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪದವ).

ಅಸ ಧಾ. (ಚೆಲ್ಲು). ಅಸ್ತ (ಚೆಲ್ಲುಡುವ ಆಯುಧವಿಶೇಷ);
ವ್ಯಸನ; ನಿರಸನ (ಕಿತ್ತು ಹಾಕೋಣ).

ಅಹನ್ ಸಾ. (ದಿವಸ). ಆಹ್ನಿಕ (ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಧರ್ಮವಿ
ಧಿ); ಅಪರಾಹ್ನ (ದಿವಸದ ಉತ್ತರ ಭಾಗ); ಪರಾಹ್ನ; ಪೂರ್ವಾ
ಹ್ನ; ಪ್ರಾಹ್ನ (ದಿವಸದ ಪೂರ್ವಭಾಗ); ಮಧ್ಯಾಹ್ನ (ದಿವಸದ
ಮಧ್ಯಭಾಗ); ಸಾಯಾಹ್ನ (ದಿವಸ ಮುಳುಗುವ ಹೊತ್ತು).

ಅಹಮ್ ಸ. (ನಾನು). ಅಹಂಕಾರ; ಅಹಂಕೃತಿ; ಅಹಂತಾ,
ಹಮ್ಮು.

ಆಪ್ ಧಾ. (ದೊರೆ, ಪಡೆ). ಆಪ್ತ (ತನ್ನ ಪಡೆದವ, ತನ್ನವ); ಆಪ್ತಿ;
ಅವಾಪ್ತ (ದೊರೆತ), ಪ್ರಾಪ್ತ; ಪ್ರಾಪ್ತಿ; ಪ್ರಾಪ್ಯ (ದೊರೆಯ
ತಕ್ಕ); ವ್ಯಾಪಕ (ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ದೊರೆಯುವವ, ಹೋದಲ್ಲಿ
ಇರುವವ); ವ್ಯಾಪ್ತ; ವಾಪ್ತಿ; ಸಮಾಪ್ತ (ಪೂರಾ ದೊರೆದ,
ಕೊನೆಗಂಡ, ಮುಗಿದ); ಸಮಾಪ್ತಿ.

ಆಸ ಧಾ. (ಕೊಡು). ಆಸನ (ಗದ್ದಿಗೆ); ಶರಾಸನ (ಶರ=ಬಾಣ;
ಬಾಣದ ಆಸನ, ಬಿಲ್ಲು). ನೃಪಾಸನ (ನೃಪ=ಅರಸನು; ಅರ
ಸನ ಗದ್ದಿಗೆ); ಸಿಂಹಾಸನ (ಸಿಂಹದ ಆಕಾರದ ಗದ್ದಿಗೆ).

ಆ ಧಾ. (ಹೋಗು). ಆಯನ (ಹೋಗುವಿಕೆ); ಆಯ; ಉದಯ
(ಎಳ್ಳಿ); ಉಪಾಯ (ಹಂಚಿಕೆ); ಪರ್ಯಾಯ; ವ್ಯಯ [ವೆ
ಚ್ಚೆ]; ಸಮಯ (ಕೂಡಿ ಹೋಗೋಣ, ಪ್ರಸಂಗ, ಹೊತ್ತು);
ಸಾಮಯಿಕ (ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ); ಅವ್ಯಯ (ವೆಚ್ಚವಾಗದ್ದು);
ಸಹಾಯ; ಅಭ್ಯುದಯ.

ಇ* ಧಾ. (ಕಲಿ, ಓದು). ಅಧೀತ (ಓದಿದವ, ಓದಿದ್ದು); ಅಧ್ಯಯನ
(ಓದೋಣ); ಅಧ್ಯಾವಕ (ಕಲಿಸುವವ); ಅಧ್ಯಾವನ; ಅಧ್ಯೇತ್ಯ
(ಓದುವವ); ಅನಧ್ಯಾಯ (ಓದು ಇಲ್ಲದ ದಿನ); ಉಪಾಧ್ಯಾ
ಯ (ಕಲಿಸುವವ); ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ (ವೇದಾಧ್ಯಯನ).

* 'ಅಧಿ' ಉಪಸರ್ಗದ ಹೊರ್ತು ಈ ಧಾತುವಿನ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಇದ್ ಧಾ. (ಐಶ್ವರ್ಯ ಪಡು). ಇಂದಿರಾ (ಸಂಪತ್ತಿಯ ದೇವತೆ; ಲಕ್ಷ್ಮಿ); ಇಂದ್ರ; ಇಂದ್ರಾಣೀ (ಇಂದ್ರನ ಹೆಂಡತಿ).

ಇಂಧ್ ಧಾ. (ಹೊತ್ತಿಸು). ಇಂಧನ (ಉರುವಲ); ಸಮಿತ್; ಸಮಿಧಾ (ಹೋಮಕ್ಕಾಗಿ ಹೊತ್ತಿದ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುವ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಚೂರುಗಳು).

ಇಷ್ ಧಾ. (ಬಯಸು). ಇಚ್ಛಾ; ಇಚ್ಛಿತ; ಇಷ್ಟ; ಇಷ್ಟಕಾರಕ; ಅನಿಷ್ಟ (ಬಯಸಲಾಗದ); ಅನಿಷ್ಟಕಾರಕ.

ಈಕ್ಸ್ ಧಾ. (ನೋಡು). ಈಕ್ಷಣ (ಕಣ್ಣು); ಈಕ್ಷಾ; ಅಪೇಕ್ಷಾ; ಉಪೇಕ್ಷಾ; ನಿರೀಕ್ಷಾ (ಹಾದೀ ನೋಡೋಣ); ಪರೀಕ್ಷಕ; ಪರೀಕ್ಷಾ; ಪ್ರತೀಕ್ಷಾ; ಪ್ರೇಕ್ಷಾ; ಸಮೀಕ್ಷಣ (ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡೋಣ); ಸಮೀಕ್ಷಿತ; ಸಂವೀಕ್ಷಣ.

ಈರ್ ಧಾ. (ಹೋಗು). ಈರಿತ (ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದಂಥವ); ಪ್ರೇರಕ; ಪ್ರೇರಣೆ (ಯಾವದಾದರೂ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗೆಂಬ ಸೂಚನೆ); ಪ್ರೇರಿತ; ಸಮೀರ (ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಸುತ್ತಾಡುವ ವಸ್ತು, ಗಾಳಿ); ಸಮೀರಣ.

ಈಶ್ ಧಾ. (ಸಮರ್ಥನಾಗು). ಈಶ; ಈಶ್ವರ; ಐಶ್ವರ್ಯ (ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಒಡೆತನ); ಅಧೀಶ; ಅಧೀಶ್ವರ; ನಿರೀಶ್ವರ (ದೇವರು ಇಲ್ಲೆಂದು ವಾದಿಸುವವ); ಸೇಶ್ವರ (ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವ); ಜಗದೀಶ; ಜಗದೀಶ್ವರ; ಪರಮೇಶ; ಪರಮೇಶ್ವರ; ಮಹೇಶ (ಮಹಾ=ದೊಡ್ಡ); ಮಹೇಶ್ವರ; ಸರ್ವೇಶ್ವರ.

ಉಷ್ ಧಾ. (ಸುಡು). ಉಷ್ಣ; ಉಷ್ಮಾ; ಅನುಷ್ಣ; ಕೋಷ್ಣ (ಕ=ಕೆಂಚಿತ್ತು, ತುಸು; ಬೆಚ್ಚನ್ನ); ಮಂದೋಷ್ಣ; ಉಷರ.

ಉರ್ಜ್ ಧಾ. (ಕಸುವಾಗು). ಉರ್ಜ (ಕಸುವು); ಉರ್ಜಸ್ವೀ (ಕಸುವಾದವ, ಅರ್ಥಾತ್ ಪ್ರಬಲ, ದೈವವುಳ್ಳವ); ಉರ್ಜಿತ (ಕಸುವಾದ, ಪ್ರಬಲ).

ಉರ್ಣಾ ಧಾ. (ಮುಚ್ಚು). ಉರ್ಣಾ [ಉಣ್ಣೆ]; ಉರ್ಣಾನಾಭಿ
(ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಂದ ಉಣ್ಣೆಯ ಎಳೆ ತೆಗೆಯುವಂಥ ಪ್ರಾಣಿ, ಜೇಡ
ಹುಳ).

ಉಹ ಧಾ. (ತರ್ಕಿಸು). ಉಹ (ತರ್ಕ, ಕಾಯಾಸ); ದುರೂಹ
(ಕಲ್ಪನೆಗೆ ನಿಲುಕದ).

ಋ ಧಾ. (ಹೋಗು, ತಿರುಗು). ಋತು (ವರ್ಷಕೊಮ್ಮೆ ತಿರುಗಿ
ಬರುವ ಕಾಲ); ಆರ್ತವ (ಋತುಸಂಬಂಧದ); ಋಣ (ಸಾಲ);
ಋಣೀ, ಅನ್ಯಣೀ.

ಋಜ ಧಾ. (ನೆಟ್ಟುಗಾಗು). ಋಜು (ಸರಳ); ಆರ್ಜವ (ಸರಳತನ);
ಆರ್ಜವಿ (ಸರಳತನದಿಂದ ಎರಡನೆಯವರ ಲೋಭಸಂಪಾದಿ
ಸುವವ).

ಋದ ಧಾ. (ಬೆಳೆ). ಋದ್ಧಿ; ಸನ್ಮದ್ಧ (ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದ, ಪೂರ್ಣ);
ಸನ್ಮದ್ಧಿ; ಅರ್ಧ.

ಏಕ ಏ. (ಒಂದು, ಒಬ್ಬ); ಏಕತಾ; ಏಕತ್ವ; ಏಕಾಕಿನ್ (ಒ
ಬ್ಬೊಂಟಿಗ); ಏಕೈ.

ಕಚ ಧಾ. (ಅರಳು, ಹರವು). ಕಚ (ಕೂದಲು, ತಲೆತುಂಬ ಹರವಿ
ರುವ ಕೂದಲು); ವಿಕಚ (ಅರಳಿದ, ಹೂವಾದ).

ಕಟ ಧಾ. (ಹೋಗು). ಕಟ (ನಡ); ಉತ್ಕಟ (ಸೂಸಿ ಹೋಗುವ,
ಎರಿದ, ಸೊಕ್ಕಿದ); ನಿಕಟ; ಪ್ರಕಟ (ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ, ಪ್ರಸಿ
ದ್ಧಿ-ಪಡುವ); ಪ್ರಕಟನ; ಪ್ರಕಟಿತ; ವಿಕಟ (ಭಯಂಕರ).

ಕಟ ಧಾ. (ಮುಚ್ಚು, ಸುತ್ತ). ಕಟ (ಚಾಪೆ); ಕಟಕ [ಕಡಗ];
ಸಂಕಟ (ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದ ಸುತ್ತಿ ಬರುವಿಕೆ, ಪೇಚು).

ಕಥ ಧಾ. (ಹೇಳು). ಕಥನ; ಕಥಾ (ಹೇಳಿಕೇ ಮಾತು); ಕಥಾ
ನಕ; ಕಥಿತ; ಸಂಕಥಾ (ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಮಾತಾಡೋಣ);
ಸಂಕಥಿತ.

ಕಪ ಧಾ. (ನಡಗು). ಕಂಪ; ಕಂಪನ; ಕಂಪಿತ; ಅನುಕಂಪಾ,
ಎರಡನೆಯವರ ದುಃಖ ನೋಡಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮನಸ್ಸಿನ ನಡುಗು,

ದಯೆ); ಪ್ರಕಂಪನ (ಬಿರುಗಾಳಿ); ಪ್ರಕಂಪಿತ; ವಿಕಂಪ; ವಿಕಂಪನ; ವಿಕಂಪಿತ.

ಕಮ್ ಧಾ. (ಬಯಸು). ಕಾಮ (ಬಯಕೆ); ಕಾಮನಾ; ಕಾಮುಕ (ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಬಯಸುವವ); ಕಾಮ್ಯ; ನಿಷ್ಕಾಮ; ಸಕಾಮ; ಕಾಂತಾ; ಕಾಂತ.

ಕಲ್ ಧಾ. (ಹೋಗು). ಕಲಾ (ಗಳಿಗೆಯ ಒಂನೆಯ ಭಾಗ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾಲ); ಕಾಲ (ಹೋಗುವದು, ಹೊತ್ತು); ದುಷ್ಕಾಲ; ಪ್ರಾತಃಕಾಲ; ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ; ಸಾಯಂಕಾಲ; ಸುಕಾಲ; ಸುಕಾಲಿಕ; ಕಾಲಜ್ಞ (ವೇಳೆ ತಿಳಿಯುವವ; ಜೋಯಿಸ, ಅಥವಾ ಚತುರ).

ಕಷ್ ಧಾ. (ತಿಕ್ಕು). ಕಷ (ಒರೆ); ಕಷಾಯ (ತಿಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲವೆ ಅರಿದು ತೆಗೆದ ರಸ); ಕಷ್ಟ (ತಿಕ್ಕಾಟ, ದುಃಖ); ನಿಕಷ (ಒರೆಗಲ್ಲು).

ಕಾಂಕ್ಸ್ ಧಾ. (ಸಂದೇಹಬಡು, ಬಯಸು). ಕಾಂಕ್ಷಾ; ಕಾಂಕ್ಷಿತ; ಆಕಾಂಕ್ಷಾ (ಸಂದೇಹ, ಪೂರ್ವ ಪಕ್ಷ); ನಿರಾಕಾಂಕ್ಷ (ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೇ ಇರೋಣ); ಸಾಕಾಂಕ್ಷ (ಸಂದೇಹವುಳ್ಳ).

ಕಾಚ್ ಧಾ. (ಹೊಳೆ). ಕಾಚ [ಕಾಜು]; ಕಾಂಚನ (ಬಂಗಾರ), [ಕಂಚಾಣ]; ಕಾಂಚೀ (ಹೊಳೆಯುವಂಥ, ಶೋಭಿಸುವಂಥ ಆಭರಣ); ನಿಷ್ಕಾಂಚನ (ಬಂಗಾರಿಲ್ಲದವ, ಬಡವ); ಸಕಾಂಚನ (ಬಂಗಾರುಳ್ಳವ).

ಕಿಮ್ ಸ. (ಏನು). ಕಿಂಚಿತ್ (ಏನಾದರು); ಕಿಮಪಿ (ಅಪಿ=ಸಹ; ಏನು ಸಹ, ಏನೇನು); ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ (ಏನೇನು, ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರ).

ಕೀಲ್ ಧಾ. (ಮೊಳೆ-ಹೊಡೆ); ಕೀಲ; ಕೀಲಕ; ಕೀಲಿ.

ಕು ಧಾ. (ಶಬ್ದ ರಚನೆಯ ಮಾಡು). ಕವನ; ಕವಿ; ಕವಿತಾ; ಕವಿತ್ವ; ಕಾವ್ಯ; ಕುಕವಿ (ಕೆಟ್ಟ ಕವಿ); ಸತ್ಕವಿ; ಸುಕವಿ; ಮಹಾಕವಿ (ದೊಡ್ಡ ಕವಿ); ಶೀಘ್ರಕವಿ (ಕೂತ-ಕೂತಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ಕವಿತಾ ಮಾಡುವವ).

ಕುಟ್ ಧಾ. (ಡೊಂಕಾಗು). ಕುಟಲ (ಡೊಂಕ, ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಯ); ಕುಟ್ಟಲ (ಮೊಗ್ಗ).

ಕುಂಠ ಧಾ. (ನಿಲ್ಲಿಸು). ಕುಂಠ; ಕುಂಠನ; ಕುಂಠಿತ; ಅಕುಂಠ
(ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗದಂಥ, ಸೋಲಿಲ್ಲದ); ಅಕುಂಠಿತ; ವಿಕುಂಠ.

ಕುತ್ಸ ಧಾ. (ಜರೆ, ನಿಂದಿಸು). ಕುತ್ಸಕ; ಕುತ್ಸನ; ಕುತ್ಸಾ
(ನಿಂದೆ); ಕುತ್ಸಿತ (ಜರೆಯ ತಕ್ಕ, ದೋಷ ಇಡ ತಕ್ಕ, ಕೆಟ್ಟ);
ಅಕುತ್ಸಿತ (ಉತ್ತಮ).

ಕುಪ್ ಧಾ. (ಸಿಟ್ಟಾಗು). ಕುಪಿತ; ಕೋಪ; ಕೋಪನ (ಸಿಟ್ಟಿಗೆ
ಳುವನ); ಕೋಪೀ; ಪ್ರಕೋಪ; ವಿಕೋಪ; ವಿಕೋಪಿ; ಸಂ
ಕೋಪ.

ಕೃ ಧಾ. (ಮಾಡು). ಕರ (ಮಾಡುವ ಸಾಧನ, ಕೈ); ಕರಣ (ಸಾಧ
ನ); ಕರ್ತೃ (ಮಾಡುವವ); ಕರ್ಮ (ಮಾಡೋಣ); ಕಾರಣ;
ಕಾರ್ಯ; ಕೃತಿ (ಮಾಡುವ ರೀತಿ); ಕೃತ್ಯ; ಕೃತ್ರಿಮ (ಮಾಡಿ
ದ); ಕ್ರಿಯಾ: ಅನುಕರಣ (ಒಬ್ಬನಂತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಾಡೋ
ಣ); ಅನುಕಾರ; ಅಧಿಕಾರ; ಆಪಕಾರ (ಕೆಡಕು ಮಾಡೋ
ಣ); ಆಕಾರ (ಮಾಟ); ಆಕೃತಿ; ಉಪಕಾರ (ಒಳಿತುಮಾ
ಡೋಣ); ಉಪಕೃತಿ; ನಿಕಾರ; ಪ್ರಕಾರ; ಪೃಕೃತಿ; ಪ್ರಾಕೃತ
(ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ); ಬಹಿಷ್ಕಾರ (ಬಹಿರ್=ಹೊರಗೆ;
ಕುಲದ ಹೊರಗೆ ಮಾಡೋಣ); ವಿಕಾರ; ವ್ಯಾಕರಣ (ಶಬ್ದಗ
ಳನ್ನು ಭೇದ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರ); ಸಂಕರ (ಒತ್ತಟ್ಟು ಮಾಡೋಣ,
ಬೆರಿಕೆ); ಸತ್ಕಾರ (ಆದರ ಮಾಡೋಣ); ಸಂಸ್ಕಾರ (ಭಾವನೆ,
ತಿದ್ದುವಿಕೆ); ಸಂಸ್ಕೃತ (ತಿದ್ದಿದ, ಸುಧಾರಿಸಿದ); ಸ್ವೀಕಾರ
(ಸ್ವ=ತಾನು; ತನ್ನದೆಂದು ಮಾಡೋಣ, ಗ್ರಹಿಸೋಣ).

ಕೃತ್ ಧಾ. (ಕಡಿ). ಕರ್ತನ; ಕರ್ತರೀ [ಕತ್ತರೆ]; ಕರ್ತೃತ; ವಿಕ
ರ್ತನ (ಹೊತ್ತು ಕಡಿಯುತ್ತಾ, ಅರ್ಥಾತ್ ಕಡಿದು ಮಾಡುತ್ತಾ
ಹೋಗುವವ, ಸೂರ್ಯ); ವೈಕರ್ತನಿ (ಸೂರ್ಯನ ಮಗ,
ಕರ್ಣ); ಸಂಕರ್ತನ.

ಕೃಪ್ ಧಾ. (ದಯೆನಾಡು, ಲೋಭನಾಡು). ಕೃಪಣ (ದ್ರವ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬಹು-ಲೋಭನಾಡುವವ); ಕೃಪಾ; ಕೃಪಾಲು; ಕಾರ್ಪಣ್ಯ (ಜೀನತನ); ನಿಷ್ಕೃಪಣ (ಉದಾರ).

ಕೃಶ್ ಧಾ. (ಒಣಗು, ಸಣ್ಣಗು). ಕರ್ಶಿತ; ಕಾರ್ಶ್ಯ (ಬಡತನ); ಕೃಶ (ಬಡಕ); ಅರ್ಥಕಾರ್ಶ್ಯ (ಅರ್ಥ=ದುಡ್ಡು; ಬಡತನ).

ಕೃಷ್ ಧಾ. (ಜಗ್ಗು, ಹರಗು). ಆಕರ್ಷಣ (ಎಳತ); ಅಪಕರ್ಷ (ಸೋಲುವಿಕೆ); ಉತ್ಕರ್ಷ; ಕೃಷಿ (ಹೊಲದ ಕೆಲಸ).

ಕ್ರಾ ಧಾ. (ಬೀರು, ಹಬ್ಬು). ಕಿರಣ; ಆಕೀರ್ಣ (ಬೀರಿದ, ಹಬ್ಬಿದ); ಪ್ರಕೀರ್ಣ; ವಿಕೀರ್ಣ (ಪಸರಿಸಿದ); ಸಂಕೀರ್ಣ (ಕಲೆತು ಹೋದ, ಮಿಶ್ರ, ಬೆರತ).

ಕ್ರಾತ್ ಧಾ. (ಸ್ತವಿಸು). ಕೀರ್ತನ; ಕೀರ್ತಿ; ಕೀರ್ತಿಮಾನ್; ಅಕೀರ್ತಿ; ಅಪಕೀರ್ತಿ; ದುಷ್ಟೀರ್ತಿ; ಸಂಕೀರ್ತನ (ಹಲವರು ಒತ್ತಟ್ಟು ಕೂಡಿ ಮಾಡುವ ಸ್ತವನ).

ಕ್ಲಪ್ ಧಾ. (ಸಮರ್ಥನಾಗು). ಕಲ್ಪ; ಕಲ್ಪಕ; ಕಲ್ಪನಾ; ಕಲ್ಪಿತ; ಕ್ಲಪ್ತಿ (ನೆನಪು); ವಿಕಲ್ಪ; ಸಂಕಲ್ಪ; ಸಂಕಲ್ಪಿತ.

ಕ್ರದ್ ಧಾ. (ಅಳು). ಕ್ರಂದನ; ಕ್ರಂದಿತ; ಆಕ್ರಂದಿತ; ವಿಕ್ರಂದನ; ವಿಕ್ರಂದಿತ.

ಕ್ರಮ್ ಧಾ. (ಹೋಗು). ಕ್ರಮ; ಕ್ರಮಣ; ಕ್ರಮಿಕ (ಕ್ರಮದಿಂದ ಹೋಗುವ); ಕ್ರಾಂತಿ; ಅತಿಕ್ರಮ (ನೀರಿ ಹೋಗೋಣ); ಅನುಕ್ರಮ (ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಹೋಗೋಣ); ಅಪಕ್ರಮ (ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗೋಣ); ಉಪಕ್ರಮ (ಸವಾಪ ಹೋಗೋಣ, ಆರಂಭ ಸೋಣ); ನಿಷ್ಕ್ರಮಣ (ಹೊರಗೆ ಹೋಗೋಣ); ಪರಾಕ್ರಮ; ವಿಕ್ರಮ; ಸಂಕ್ರಮ; (ಕೂಡಿಹೋಗೋಣ); ಸಂಕ್ರಾಂತಿ (ಒಂದು ರಾಶಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನು ಹೋಗುವ ಸಮಯ).

ಕ್ರೀ ಧಾ. (ಕೊಳ್ಳು). ಕ್ರಯ; ಕ್ರೇತ್ಯ (ಕೊಳ್ಳುವವ); ಕ್ರೇಯ (ಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕ); ಅಕ್ರೀತ; ವಿಕ್ರಯ (ಕೊಂಡದ್ದು ತಿರುಗಿ ಕೊಡೋಣ, ಮಾರಾಟ); ವಿಕ್ರೀತ; ವಿಕ್ರೇತ್ಯ.

ಕ್ರೀಡ್ ಧಾ. (ಆಡು). ಕ್ರೀಡನ; ಕ್ರೀಡಾ; ಕ್ರೀಡಿತ.

ಕ್ರುಧ್ ಧಾ. (ಸಿಟ್ಟುಗು). ಕ್ರುಧ್; ಕ್ರೋಧ; ಕ್ರೋಧನ (ಬಲು ಬೇಗ ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳುವನ); ಅಕ್ರೋಧ; ಅಕ್ರೋಧನ; (ಶಾಂತ); ಸಂಕ್ರುಧ್ (ಬಹು ಸಿಟ್ಟಾದ).

ಕ್ರುಶ್ ಧಾ. (ಅಳು). ಕ್ರೋಶ; ಕ್ರೋಶಿತ; ಆಕ್ರೋಶ; ವಿಕ್ರೋಶ.

ಕ್ಲಿಶ್ ಧಾ. (ದುಃಖಬಡು). ಕ್ಲಿಷ್ಟ; ಕ್ಲೇಶ; ಕ್ಲೇಶಿತ; ಅಕ್ಲಿಷ್ಟ; ಅಕ್ಲೇಶ (ದುಃಖಬಡದೆ); ನಿಷ್ಕ್ಲೇಶ; ವಿಕ್ಲೇಶ; ಸಂಕ್ಲೇಶ.

ಕ್ಷಣ್ ಧಾ. (ಹೊಡೆ, ಗಾಯ ಮಾಡು). ಕ್ಷತ (ಘಾಯ); ಕ್ಷತ್ರ; ಕ್ಷತ್ರಿಯ.

ಕ್ಷಮ್ ಧಾ. (ತಾಳು). ಕ್ಷಮಾ (ತಾಳ್ಮೆ); ಕ್ಷಮಿನ್; ಕ್ಷಾಂತ (ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳ); ಕ್ಷಾಂತಿ; ಅಕ್ಷಾಂತಿ (ಅಸೂಯೆ, ಈರ್ಷ್ಯೆ).

ಕ್ಷರ್ ಧಾ. (ಸೋರು). ಕ್ಷರ (ಸೋರುವ, ಕೆಡುವ, ನಾಶ ಹೊಂದುವ); ಕ್ಷರಣ; ಕ್ಷಾರ, [ಕಾರ]; ಅಕ್ಷರ (ಅವಿನಾಶಿಯಾದ).

ಕ್ಷಲ್ ಧಾ. (ತೊಳೆ). ಕ್ಷಾಲನ; ಕ್ಷಾಲಿತ; ಪ್ರಕ್ಷಾಲನ (ತೊಳೆಯೋಣ).

ಕ್ಷಿ ಧಾ. (ಸೊರಗು). ಕ್ಷಯ (ಸೊರಗೋಣ, ಶಕ್ತಿ ಕುಂದೋಣ); ಕ್ಷಯಿನ್; ಕ್ಷೀಣ; ಅಕ್ಷಯ (ಸೊರಗದ, ನಾಶವಾಗದ, ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವ).

ಕ್ಷಿಪ್ ಧಾ. (ಚಲ್ಲು, ಒಗೆ). ಕ್ಷಿಪ್ತ; ಕ್ಷೇಪಣ; ಆಕ್ಷೇಪ (ನಡುವೆ ಚಲ್ಲೋಣ, ಅಡ್ಡೀ ತರೋಣ); ನಿಕ್ಷೇಪ (ಇಟ್ಟು ಗಂಟು); ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ (ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಚಲ್ಲಿದ ಬುದ್ಧಿಯವ, ಭ್ರಾಂತ); ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ; ಸಂಕ್ಷೇಪ (ಬಹಳ ಇದ್ದದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ತಂದು ಚಲ್ಲೋಣ); ಕಾಲಕ್ಷೇಪ (ಕಾಲ=ಹೊತ್ತು; ಕ್ಷೇಪ=ಹಾಕೋಣ; ಹೊತ್ತು ಹಾಕೋಣ); ಪ್ರಕ್ಷೇಪ.

ಕ್ಷುಧ್ ಧಾ. (ಹಸಿವೆಯಾಗು). ಕ್ಷುತ್ (ಹಸಿವೆ); ಕ್ಷುಧಾ; ಕ್ಷುಧಿತ; ಕ್ಷುಧಾಲು.

ಕ್ಷುಭ್ ಧಾ. (ಹುಚ್ಚಾಗು, ಸಿಟ್ಟಾಗು). ಕ್ಷುಬ್ಧ (ಸಿಟ್ಟಾದ); ಕ್ಷೋಭ; ಕ್ಷೋಭಿನ್; ಪ್ರಕ್ಷೋಭ (ಹೆಚ್ಚಾದ ಸಿಟ್ಟು); ವಿಕ್ಷೋಭ; ಸಂಕ್ಷೋಭ; ಗುರುಕ್ಷೋಭ; ದೇವತಾಕ್ಷೋಭ.

ಕ್ಷುರ್ ಧಾ. (ಕೊಯ್ಯು). ಕ್ಷುರ (ತಲೆ-ಮಾಡುವ ಕತ್ತಿ); ಕ್ಷೌರ (ತಲೆ-ಮಾಡಿಸೋಣ); ಕ್ಷೌರಿನ್.

ಖಡ್ ಧಾ. (ಕಡಿ, ಚೂರುಮಾಡು). ಖಂಡ (ತುಣುಕು, ಚೂರು); ಖಂಡನ; ಖಂಡಿತ (ಕಡಿದ; ಇದರ ಮೇಲಿಂದಲೇ, ಸಂಶಯವುಳಿಯದ); ಖಡ್ಗ (ಕಡಿಯುವ ಶಸ್ತ್ರ, ಕತ್ತಿ); ಅಖಂಡ; ಮಾನಖಂಡನ (ಮಾನ=ಯೋಗ್ಯತೆ).

ಖನ್ ಧಾ. (ಅಗಿ, ತೋಡು). ಖನಿ (ಲೋಹಗಳನ್ನು ಅಗಿದು ತೆಗೆಯುವ ಸ್ಥಳ); ಖನಿಜ (ಜ, ಜನ್=ಹುಟ್ಟು; ಖನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ, ಧಾತು); ಖಾತ (ಅಗಿದ); ಅಖಾತ; ಉತ್ಪಾತ (ಅಗಿದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದ); ನಿಖಾತ (ನೆಲದೊಳಗೆ ಅಗಿದದ್ದು); ಖನಿತ್ರ.

ಖರ್ಜ್ ಧಾ. (ತುರಿಸು). ಖರ್ಜನ್; ಖರ್ಜೂ [ಕಜ್ಜಿ].

ಖಾದ್ ಧಾ. (ತಿನ್ನು). ಖಾದಕ (ತಿನ್ನುವವ); ಖಾದನ; ಖಾದ್ಯ [ಕಜ್ಜಾಯ].

ಖಿದ್ ಧಾ. (ಮನಗೆಡು). ಖಿನ್ನ; ಖೇದ (ದುಃಖ).

ಖ್ಯಾ ಧಾ. (ಹೇಳು). ಖ್ಯಾತಿ (ಹೇಳಿಕೆ, ಕೀರ್ತಿ); ಆಖ್ಯಾ (ಹೆಸರು); ಆಖ್ಯಾನ (ಕಥೆ-ಹೇಳೋಣ); ಆಖ್ಯಾಯಿಕಾ (ಹೇಳಿಕೇ ಮಾತು, ದಂತಕಥೆ); ಪ್ರಖ್ಯಾತ; ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ; ನಿಖ್ಯಾತ; ನಿಖ್ಯಾತಿ; ನ್ಯಾಖ್ಯಾನ (ಯಾವದಾದರೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳೋಣ); ಸಂಖ್ಯಾ (ಕೂಡಿಸಿ ಹೇಳುವಿಕೆ, ಒಟ್ಟು).

ಗಣ್ ಧಾ. (ಎಣಿಸು). ಗಣ; ಗಣಕ (ಎಣಿಸುವವ, ಜೋಯಿಸ); ಗಣನಾ; ಗಣಿತ; ಅಗಣಿತ (ಎಣಿಕೆ-ಮೀರಿದ); ಅವಗಣನಾ (ಕೆಳಗೆ ಎಣಿಸೋಣ, ಅಂದರೆ ಅಪಮಾನ).

ಗದ್ ಧಾ. (ಮಾತಾಡು). ಗದಿತ; ಗದ್ಯ (ವಾಕ್ಯಾತ್ಮಕ-ಗ್ರಂಥರಚನೆ).

ಗಮ್ ಫಾ. (ಹೋಗು). ಗತ; ಗತಿ; ಗಮನ; ಅಧಿಗತ (ಯಾವ ದೊಂದು ಮಾತಿನೊಳಗೆ ಒಳತನಕ ಹೊಕ್ಕವ, ತಿಳಿಕೊಂಡವ); ಅಧಿಗಮ; ಆಗಮ (ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ ಜ್ಞಾನ); ಜಂಗಮ (ಯಾವಾಗಲು ಹೋಗುವ, ನಡೆಯುವವ, ಸ್ಥಾವರವಾಗದ); ಸಂಗತಿ (ಕೂಡಿ ಹೋಗೋಣ, ಗೆಳೆತನ); ಸಂಗಮ (ಒತ್ತಟ್ಟು ಕೂಡೋಣ); ಸದಾಗತಿ (ಯಾವಾಗಲು ಹೋಗುವದು, ಗಾಳಿ). ಸಂಗಮ; ಸಂಗತ; ದುರ್ಗತಿ; ಗಂಗಾ; ಗಾತ್ರ; ದುರ್ಗ (ಕೋಟೆ).

ಗರ್ಜ್ ಫಾ. (ಗದ್ದರಿಸು). ಗರ್ಜನ; ಗರ್ಜನಾ; ಗರ್ಜಿತ.

ಗರ್ವ್ ಫಾ. (ಹೆಮ್ಮೆಮಾಡು). ಗರ್ವ; ಗರ್ವಿತ; ಗರ್ವಿಷ್ಠ; ನಿಗರ್ವಿ (ಹೆಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲದವ, ಸುಜನ); ಸಗರ್ವ.

ಗಲ್ ಫಾ. (ಜಾರಿ ಹೋಗು, ಬೀಳು). ಗಲ (ಗಂಟಲು); ಗಲಿತ (ಉದುರಿ ಬಿದ್ದ); ಗಾಲನ [ಗಾಣ]; ಗಾಲಿತ; ನಿರ್ಗಲಿತ; ವಿಗಲಿತ.

ಗುಣ್ ಫಾ. (ಕರೆ, ಎಣಿಸು). ಗುಣ (ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಾಗಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಇದ್ದ ವಿಶೇಷ ಧರ್ಮ); ಗುಣಕ; ಗುಣೀ; ಗುಣ್ಯ; ದುರ್ಗುಣ; ಸುಗುಣ; ಸದ್ಗುಣ; ತ್ರಿಗುಣ (ಸತ್ಯ, ರಜ, ತಮ ಎಂಬ ಮೂರು ಗುಣಗಳು).

ಗುಪ್ ಫಾ. (ಕಾಯು, ಜೋಕೆ-ಮಾಡು). ಗೋಪ (ಕಾಯುವವ); ಗೋಪಕ; ಗೋಪನ [ಜೋಪಾನ], (ಸಾಕೋಣ); ಗೋಪ್ಯ; ಸಂಗೋಪನ (ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೋಕೆ-ಮಾಡೋಣ).

ಗುಪ್ ಫಾ. (ಅಡಗಿಸು). ಗುಪ್ತ, [ಗುಟ್ಟು]; ಗೋಪನ; ಗೋಪನೀಯ.

ಗುಫ್ ಫಾ. (ಪೋಣಿಸು). ಗುಂಫಕ; ಗುಂಫನ; ಗುಂಫಿತ; ಗುಂಫಾ (ಗುಂಪಿ).

ಗುಹ್ ಫಾ. (ಅಡಗಿಸು). ಗುಹಾ (ಗವಿ); ಗುಹ್ಯ (ಅಡಗಿಸ ತಕ್ಕವಸ್ತು); ಗೂಢ (ಅಡಗಿದ, ಮುಚ್ಚಿದ).

ಗೈ ಧಾ. (ಹಾಡು). ಗಾನ; ಗಾಯಕ; ಗಾಯನ; ಗೀತ; ಗೀತಿ; ಸಂಗೀತ.

ಗೋ ನಾ. (ಆಕಳು). ಗೋಪ; ಗೋಪಾಲ; ಗೋಷ್ಠ (ಸ್ಥಾ= ನಿಲ್ಲು; ಆಕಳಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳ); ಗವಾಕ್ಷ (ಗೋ+ಅಕ್ಷಿ=ಕಣ್ಣು; ಆಕಳ ಕಣ್ಣಿನಷ್ಟು ಬೆಳಕಿಂಡಿ); ಗೋಮಯ; ಗೋರಸ (ಆಕಳ ಹಾಲು ಮುಂತಾದ್ದು); ಗೋರೋಚನ.

ಗ್ರಥ ಧಾ. (ಕಟ್ಟು, ಪೋಣಿಸು, ರಚಿಸು). ಗ್ರಥನ (ಕಟ್ಟುವಿಕೆ, ರಚನೆ); ಗ್ರಂಥ (ರಚನೆ, ಪ್ರಬಂಧ); ಗ್ರಂಥಿ, [ಗಂಟು]; ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃ; ಗ್ರಂಥಕಾರ.

ಗ್ರಸ್ ಧಾ. (ತಿನ್ನು). ಗ್ರಸ್ತ (ತಿಂದ, ನುಂಗಿದ); ಗ್ರಸನ; ಗ್ರಾಸ (ತುತ್ತು); ಸುಗ್ರಾಸ (ಚಲೋ ತಿನಸು).

ಗ್ರಹ ಧಾ. (ಹಿಡಿ, ತಕ್ಕೊಳ್ಳು). ಗ್ರಹಣ (ಹಿಡಿಯೋಣ, ಹಿಡತ); ಗ್ರಾಹಕ (ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವ), [ಗಿರಾಯಿಕ]; ಗ್ರಾಹ್ಯ; ಅನುಗ್ರಹ; ಆಗ್ರಹ; ನಿಗ್ರಹ (ಬಿಗಿ ಹಿಡಿಯೋಣ); ಪ್ರಗ್ರಹ, [ಹಗ್ಗ]; ವಿಗ್ರಹ (ಬೇರೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣ, ಬಿಡಿಸೋಣ); ಸಂಗ್ರಹ (ಕೂಡಿ ಹಾಕೋಣ).

ಗ್ರಾಮ ಧಾ. (ಒತ್ತಟ್ಟು ಕೂಡಿರು). ಗ್ರಾಮ (ಹಳ್ಳಿ); ಗ್ರಾಮಣೀ (ಊರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖನಾದವ), [ಗಾವಳಿ, ಗಾವುಳ, ಗಾವುಡ, ಗೌಡ]; ಗ್ರಾಮಣ್ಯ; ಗ್ರಾಮ್ಯ; ಸಂಗ್ರಾಮ.

ಗ್ಲೈ ಧಾ. (ಕ್ಷೀಣವಾಗು). ಗ್ಲಾನ; ಗ್ಲಾನಿ.

ಘಟ ಧಾ. (ಆಗು, ಆಗಿ ಬರು, ಕೂಡಿ ಬರು). ಘಟ; ಘಟಕ [ಗಡಿಗೆ]; ಘಟನಾ (ಆಗಿ ಬರೋಣ); ಘಟಕಾ [ಗಳಿಗೆ]; ಘಟಿತ (ಆಗಿ ಬಂದ, ಕೂಡಿ ಬಂದ); ವಿಘಟನ (ಕೂಡಿ ಬಾರದೆ ಹೋಗೋಣ, ಅಗಲೋಣ); ವಿಘಟಿತ; ಸಂಘಟನ; ಸಂಘಟಿತ.

ಘುಷ್ ಧಾ. (ಕೂಗು). ಘೋಷ; ಘೋಷಣ; ಘೋಷಿತ; ಅಘೋಷ (ಶಬ್ದವಿಲ್ಲದ, ಮೂಕ); ನಿಘೋಷ (ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕೂಗು); ಸಂಘೋಷ.

ಘೃ ಧಾ. (ಉಗ್ಗು). ಘೃತ (ಅನ್ನದ ಮೇಲೆ ಉಗ್ಗ ತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥ, ತುಪ್ಪ); ಅಭಿಗಾರ.

ಘೃಷ್ ಧಾ. (ತೇಯು). ಘರ್ಷ; ಘರ್ಷಣ; ಘೃಷ್ಠ (ತೇದ); ಸಂಘರ್ಷಣ.

ಘ್ರಾ ಧಾ. (ಮೂಸಿ ನೋಡು). ಘ್ರಾಣ (ಮೂಗು); ಆಘ್ರಾಣ (ಮೂಸಿ ನೋಡೋಣ); ಆಘ್ರಾತ (ಮೂಸಿ ನೋಡಿದ).

ಚೆಡ್ ಧಾ. (ಸಿಟ್ಟುಗು). ಚಂಡ (ತೀಕ್ಷ್ಣ, ಸಿಟ್ಟಿನವ); ಚಂಡಿ; ಚಂಡಿತನ; ಪ್ರಚಂಡ (ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣ).

ಚತುರ್ ಎ. (ನಾಲ್ಕು). ಚತುರ (ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಓಡಿಯಾಡಿದವ, ಜಾಣ); ಚಾತುರ; ಚಾತುರೀ; ಚಾತುರ್ಯ; ಚತುರ್ಮುಖ (ಮುಖ=ಮೋರೆ: ಬ್ರಹ್ಮ); ಚತುರ್ವೇದ; ಚತುಃಶಾಸ್ತ್ರ.

ಚದ್ ಧಾ. (ಹೊಳೆಯು). ಚಂದ್ರ; ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಚರ್ ಧಾ. (ತಿರುಗು). ಚರಣ; ಚರಿತ್ರ (ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದ, ಅಂದರೆ ಘಟಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳ ವೃತ್ತ); ಚಾರ (ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಒಯ್ಯುವವ); ಆಚಾರ (ಒಳ್ಳೇ ನಡತೆ); ಆಚಾರ್ಯ (ನಡತೆಯ ಕಲಿಸುವವ, ಗುರು); ಪರಿಚಾರಕ (ಯಜಮಾನನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತವ, ಸೇವಕ); ಪ್ರಚಾರ; ವಿಚಾರ; ಸಂಚಾರ; ಗೋಚರ (ಗೋ=ಕಣ್ಣು: ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವದು); ನಿಶಾಚರ (ನಿಶಾ=ಇರುಳು: ಇರುಳು ತಿರುಗುವವ, ರಾಕ್ಷಸ); ರಾತ್ರಿಚರ; ವಾರಿಚರ (ವಾರಿ=ನೀರು: ನೀರೊಳಗೆ ತಿರುಗಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿ).

ಚರ್ಚ್ ಧಾ. (ವಾದ ಮಾಡು). ಚರ್ಚಕ; ಚರ್ಚಾ; ಚರ್ಚಿತ.

ಚರ್ವ್ ಧಾ. (ಹಲ್ಲಿಲಿ ಅರಿದು ತಿನ್ನು). ಚರ್ವಣ; ಚರ್ವಿತ; ಚರ್ವಿತ ಚರ್ವಣ (ತಿಂದದ್ದನ್ನೇ ತಿರುಗಿ ತಿನ್ನೋಣ, ಮೆಲಕಾಡಿಸೋಣ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮಾಡೋಣ, ಇಲ್ಲವೆಂದದ್ದೇ ಅನ್ನೋಣ, ಎಂಬ ಅರ್ಥವು ಉಂಟಾಗಿದೆ).

ಚಲ ಫಾ. (ಹೋಗು). ಚಲ; ಚಲನ; ಚಲಿತ; ಚಾಲನ (ಅಲ್ಲಾಡಿಸೋಣ, ತಿರುವಿ ಹಾಕೋಣ); ಚಾಲನಾ; ಚಾಲನೀ (ಜರಡಿ); ಅಚಲ (ಹೋಗದ, ಸ್ಥಿರ); ಚಂಚಲ; ನಿಶ್ಚಲ; ಪ್ರಚಲ (ಬೇಗ ಹೋಗುವ).

ಚಿ ಫಾ. (ಕೂಡಿ ಹಾಕು). ಚಯನ; ಚಿತಾ; ನಿಶ್ಚಯ; ನಿಶ್ಚಿತ; ಪರಿಚಯ (ಗುರುತು); ಪರಿಚಿತಿ; ಸಂಚಯ (ಕೂಡಿ ಹಾಕೋಣ); ಸಂಚಿತ.

ಚಿತ್ ಫಾ. (ನೆನಸು). ಚಿಂತನ; ಚಿಂತನಾ; ಚಿಂತಾ; ಚಿಂತಿತ; ಚಿಂತ್ಯ; ನಿಶ್ಚಿಂತ (ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದ); ಸಚಿಂತನ.

ಚಿತ್ ಫಾ. (ತಿಳಿ). ಚಿತ್ತ; ಚೇತನ; ಚೇತನಾ (ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಬೋಧ); ಚೈತನ್ಯ; ಅಚೇತನ; ವಿಚೇತನ; ಸಚೇತನ.

ಚಿರ ಅ. (ಬಹಳ ದಿನ). ಚಿರಕಾಲ; ಚಿರಂಜೀವ (ಚಿರಂ, ಬಹು ದಿನ; ಜೀವ, ಅಂದರೆ ಬದುಕಿರು, ಎಂಬ ಆಶೀರ್ವಾದವು ಮೂಲಾರ್ಥವು; ಅಂದರೆ ಮುಂದೆ ಕ್ರಮದಿಂದ ಆ ಆಶೀರ್ವಾದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾದವನು, ಅಂದರೆ, ಮಗನು ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬಂತು). ಚಿರಂತನ (ಬಹು ದಿವಸದ); ಚಿರಪ್ರಾಯ.

ಚೂರ್ ಫಾ. (ಕದಿ). ಚೋರ (ಕಳ್ಳ); ಚೋರಣ; ಚೌರ್ಯ.

ಚುಷ್ ಫಾ. (ಸೀಪು). ಚೋಷಣ; ಚೋಷಿತ; ಚೋಷ್ಯ.

ಚೇಷ್ಠ್ಯ ಫಾ. (ಅಲ್ಲಾಡು). ಚೇಷ್ಟನ; ಚೇಷ್ಟಾ; ಚೇಷ್ಟಿತ; ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟ (ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿದ್ದ); ಸಚೇಷ್ಟ (ಅಲ್ಲಾಡುವ); ಕುಚೇಷ್ಟ.

ಚ್ಯು ಫಾ. (ಬೀಳು). ಚ್ಯುತ; ಚ್ಯುತಿ; ಪದಚ್ಯುತ (ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬಿದ್ದವ, ಸ್ಥಾನ ತಪ್ಪಿದವ); ರಾಜ್ಯಚ್ಯುತ; ಅಚ್ಯುತ (ಎಂದೂ ಬೀಳದವ, ವಿಷ್ಣು).

ಛದ್ ಫಾ. (ಮುಚ್ಚು). ಛದ (ಎಲೆ); ಛತ್ರ [ಸತ್ತಿಗೆ]; ಛನ್ನ; (ಮುಚ್ಚಿದ); ಛದ್ಮ (ಮೋಸ, ಕಪಟ); ಛಾದನ; ಛಾದಿನೀ (ಮುಂಟಪದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಗುಡಾರ ಮುಂತಾದ್ದು, ಚಾಂದಿ

- ನಿ); ಆಚ್ಛಾದನ; ಆಚ್ಛಾದಿತ; ಪ್ರಚ್ಛಾದನ (ಮುಚ್ಚೋಣ).
ಭಿದ್ ಧಾ. (ಕಡಿ). ಭಿನ್ನ; ಭಿದ್ರ (ತೂತು); ಭೇದ; ಭೇದಿತ;
 ಉಚ್ಛೇದ (ಮೂಲದಿಂದ ಕಡಿಯೋಣ); ವಿಚ್ಛೇದ (ತೀರ ಕಡಿ
 ಯೋಣ); ವಿಚ್ಛೇದನ; ಸಂಚ್ಛೇದ; ಸಂಚ್ಛೇದನ; ವಿಚ್ಛಿನ್ನ.
ಭುರ್ ಧಾ. (ಕೊಯ್ಯು). ಭುರೀ [ಚೂರಿ]; ಭುರಿಕಾ.
ಜಟ್ ಧಾ. (ತೊಡಕು) ಜಟಾ [ಜಡಿ]; ಜಟಿಲ (ಜಡಿಗೂದಲದ
 ವ); ಧೂರ್ಜಟ (ಎತ್ತರಾದ ಜಡೆಯವ, ಶಿವ).
ಜಡ್ ಧಾ. (ಚೇತನವಿಲ್ಲದಿರು). ಜಡ; ಜಡತಾ; ಜಾಡ್ಯ [ಜಡ್ಡ];
 ಅಜಾಡ್ಯ (ಚುರುಕು, ಎಚ್ಚರು).
ಜನ್ ಧಾ. (ಹುಟ್ಟು). ಜನಕ (ತಂದೆ); ಜನನ; ಜನನೀ (ತಾ
 ಯಿ); ಜನಿತ; ಜಂತು (ಪ್ರಾಣಿ); ಜನ್ಮ (ಹುಟ್ಟು); ಜಾತ;
 ಜಾತಿ; ಪ್ರಜಾ (ಹುಟ್ಟಿದವರು, ಜನರು).
ಜಲ್ಮ್ ಧಾ. (ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಮಾಡು, ಬೊಗಳು). ಜಲ್ಪಕ; ಜಲ್ಪ
 ನಾ; ಜಲ್ಪಿತ.
ಜಾಗ್ಯ ಧಾ. (ಎಚ್ಚರಿರು). ಜಾಗರ; ಜಾಗರಣ; ಜಾಗರೂಕ;
 ಜಾಗೃತ (ಎಚ್ಚರವುಳ್ಳವ); ಜಾಗೃತಿ; ಪ್ರಜಾಗರ.
ಜಿ ಧಾ. (ಗೆಲ್ಲು). ಜಯ; ಜಯನ; ಜಯಾ; ಜಯ್ಯ; ಜಿತ;
 ಜೇತಾ (ಗೆಲ್ಲುವವ); ಜೇಯ; ವಿಜಯ (ಗೆಲವು); ವಿಜಯಾ;
 ಪರಾಜಯ (ಸೋಲು); ಪರಾಜಿತ; ಜಗಜ್ಜಯ; (ಜಗತ್=
 ಭೂಮಿ; ಯಾವತ್ತು ಭೂಮಿ ಜಯಿಸೋಣ); ದಿಗ್ವಿಜಯ; ಮ
 ನೋಜಯ; ಜಿಷ್ಣು; ಜಿಗೀಷಾ.
ಜೀವ್ ಧಾ. (ಬದುಕು). ಜೀವ; ಜೀವನ; ಜೀವಿಕಾ; ಜೀವಿತ; ಅನು
 ಜೀವಿ (ಆಶ್ರಯದಿಂದ ಬದುಕುವವ); ಉಪಜೀವನ; ಉಪಜೀವಿ;
 ನಿರ್ಜೀವ; ಸಜೀವ; ಸಂಜೀವನ (ಸತ್ತವನ ತಿರುಗಿ ಬದುಕಿಸೋ
 ಣ); ಸಂಜೀವನೀ (ಸತ್ತವರನ್ನು ತಿರುಗಿ ಬದುಕಿಸ ತಕ್ಕ ಔಷಧಿ).
ಜ್ಯುಭ್ ಧಾ. (ಆಕಳಿಸು, ಅರಳು); ಜ್ಯಂಭನ; ಜ್ಯಂಭಾ; ಜ್ಯಂಭಿತ;
 ಉಜ್ಜ್ರಂಭಣ (ಅರಳೋಣ); ಉಜ್ಜ್ರಂಭಿತ.

ಜ್ಞಾ ಧಾ. (ಹಳೆದಾಗು). ಜರಠ (ಮುಪ್ಪಿನವ); ಜರಾ (ಮುಪ್ಪು); ಜರ್ಜರ; ಜೀರ್ಣ (ಹಳೆದಾದ್ದು, ಪಕ್ವ); ಅಜೀರ್ಣ (ಅಪಕ್ವ, ಅರಿವಿ); ನಿರ್ಜರ (ಮುಪ್ಪಿಲ್ಲದವ, ದೇವತೆ).

ಜ್ಞಾಪ್ ಧಾ. (ತಿಳಿಸು). ಜ್ಞಾಪ್ತಿ (ತಿಳುವಳಿಕೆ); ಆಜ್ಞಾಪ್ತಿ; ವಿಜ್ಞಾಪ್ತಿ (ಅರಿಕೆಮಾಡೋಣ); ವಿಜ್ಞಾಪನ [ಬಿನ್ನಹ].

ಜ್ಞಾ ಧಾ. (ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡು). ಅನುಜ್ಞಾ; ಅವಜ್ಞಾ (ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡೋಣ); ಆಜ್ಞಾ; ಆಜ್ಞಾಪನ; ಆಜ್ಞಾಪಿತ.

ಜ್ಞಾ ಧಾ. (ತಿಳಿ). ಜ್ಞಾತ; ಜ್ಞಾನ; ಜ್ಞಾನಿ [ಜಾಣ]; ಅಜ್ಞ; ಅಜ್ಞಾನ; ಅಭಿಜ್ಞ (ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವ); ಅಭಿಜ್ಞಾನ (ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಗುರುತು); ಪ್ರಜ್ಞಾ (ತಿಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿ, ಎಚ್ಚರ); ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ; ವಿಜ್ಞಾನ (ಒಳ್ಳೆ ಜ್ಞಾನ); ಸಂಜ್ಞಾ (ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸಾಧನ, ಗುರುತು, ಸನ್ನಿ); ಪ್ರಜ್ಞ; ಸುಜ್ಞ.

ಜ್ಯೋತ್ ಧಾ. (ಪ್ರಕಾಶಿಸು). ಜ್ಯೋತಿ (ಪ್ರಕಾಶ, ನಕ್ಷತ್ರ); ಜ್ಯೋತಿಷ, ಜ್ಯೋತಿಷಿ [ಜೋಯಿಸ].

ಜ್ವರ್ ಧಾ. (ಕಾಯು). ಜ್ವರ [ಜರ]; ಜ್ವರಿತ; ಜ್ವರೀ; ವಿಷಮ ಜ್ವರ; ಹಿಮಜ್ವರ (ಚಳಿಜ್ವರ).

ಜ್ವಲ್ ಧಾ. (ಹೊತ್ತು, ಉರಿ). ಜ್ವಲನ (ಬೆಂಕಿ); ಜ್ವಲಿತ; ಜ್ವಾಲಾ (ಉರಿ); ಉಜ್ಜ್ವಲನ (ತಿಕ್ಕಿ ಜಳಜಳ ಮಾಡೋಣ); ಪ್ರಜ್ವಲಿತ; ಪ್ರಜ್ವಾಲನ; ಸಂಜ್ವಲನ.

ಟಕ್ ಧಾ. (ಕಟ್ಟು). ಟಂಕ; ಟಂಕನ; ಟಂಕಿತ.

ಟೀಕ್ ಧಾ. (ಹೋಗು). ಟೀಕಾ (ಮೂಲಗ್ರಂಥದ ಅರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗೋಣ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡೋಣ); ಟೀಕಾಕಾರ (ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವವ); ಸಟೀಕ (ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಸಹಿತ).

ಡಿ ಧಾ. (ಹಾರು). ಡಯನ; ಉಡ್ಡಾನ (ಹಾರೋಣ); ಉಡ್ಡೀನ.

ತಟ ಧಾ. (ಕಟ್ಟು). ತಟ (ದಂಡೆ, ತೀರ); ತಟಾಕ (ಕೆರೆ); ತಟಿನೀ (ದಂಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಹರಿಯುವದು, ಹೊಳೆ); ದೇನ ತಟಿನೀ (ಭಾಗೀರಥಿ).

ತಡ್ ಧಾ. (ಹೊಡೆ). ತಾಡಕ; ತಾಡನ; ತಾಡಿತ (ಹೊಡೆದ); ಸಂತಾಡನ (ಚನ್ನಾಗಿ ತಳಿಸೋಣ); ಸಂತಾಡಿತ.

ತತ್ ಸ. (ಅದು). ತತ್ತ್ವ (ಯಾವದೊಂದು ಮಾತಿನ ಭಾವ ಅಥವಾ ಮುರ್ತು); ತಥಾ (ಅದರಂತೆ, ಹಾಗೆ); ತಥ್ಯ (ಇದ್ದ ಸ್ಥಿತಿ, ಸತ್ಯ); ತತ್ಕಾಲ (ಕಾಲ=ಹೊತ್ತು); ತತ್ಪರ (ಯಾವದೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವ); ತತ್ಸಮ (ಸಮ=ಸರಿ; ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿ), ತದ್ಭವ (ಭವ=ಹುಟ್ಟಿದ; ಅದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ).

ತನ್ ಧಾ. (ಹಬ್ಬು). ತತಿ (ಹಬ್ಬುವಿಕೆ, ಗುಂಪು, ಸಮೂಹ); ತನಯ (ಮುಂದೆ ವಂಶ ಹಬ್ಬಿಸುವವ, ಮಗ); ತನು (ಶರೀರ); ತಂತು; ವಿತಾನ (ಮಂಟಪ); ಸಂತಾನ (ಹಬ್ಬುವಿಕೆ, ವಂಶ).

ತಪ್ ಧಾ. (ಕಾಯು). ತಪ್ತ (ಕಾದ); ಅನುತಾಪ; ತಾಪಸ; ಆತಪ (ಬಿಸಿಲು); ಆತಪತ್ರ (ಕೊಡೆ).

ತಮ್ ಧಾ. (ಕತ್ತಲೆ ಬೀಳು). ತಮಸ್ಸು (ಕತ್ತಲೆ); ತಾಮಸ (ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ ತಕ್ಕ, ಕಷ್ಟತನದ, ದುಷ್ಟ); ತಾಮಸೀ (ಕೆಟ್ಟವ, ದುಷ್ಟ); ಅಂಧತಮಸ್ಸು (ಬಹಳೇ ಕತ್ತಲೆಯಾದ, ಘೋರನರಕ).

ತರ್ಕ್ ಧಾ. (ಕಲ್ಪಿಸು). ತರ್ಕ; ತರ್ಕಿತ; ತರ್ಕ್ಯ; ತಾರ್ಕಿಕ (ತರ್ಕ ಮಾಡುವವ; ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ ಬಲ್ಲವ); ಅತರ್ಕ್ಯ (ತರ್ಕ ಮಾಡಲಾಗದ); ಕುತರ್ಕ; ವಿತರ್ಕ; ಸಂತರ್ಕ.

ತಿಜ್ ಧಾ. (ತಿಕ್ಕು, ಬೆಳಗು, ಮನೆ); ತೇಜಸ್ಸು; ತೇಜಸ್ವಿನ್; ಉತ್ತೇಜಕ; ಉತ್ತೇಜನ; ನಿಸ್ತೇಜ; ಸತೇಜ; ತೀಕ್ಷ್ಣ.

ತುರ್ ಧಾ. (ಓಡು). ತುರಗ (ಕುದುರೆ); ತುರಂಗ; ತುರಂಗಮ; ತೂರ್ಣ (ಬೇಗ); ಆತುರ (ಅವಸರ).

ತುಲ್ ಧಾ. (ತೂಗು). ತುಲನಾ; ತುಲಾ (ತಕ್ಕಡಿ); ತುಲ್ಯ (ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ತೂಗ ತಕ್ಕ, ಸಮತೂಕದ); ತೋಲನ; ತೋಲಿತ; ಅತುಲ (ತೂಕದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲದ, ದೊಡ್ಡ).

ತುಷ್ ಧಾ. (ಸಂತುಷ್ಟನಾಗು). ಸಂತೋಷ; ತುಷ್ಟಿ; ತೋಷಣ.

ತೃ ಧಾ. (ಇಳಿ, ದಾಟು). ತರಣ; ತರಣಿ (ನಾವೆ); ತರಿ (ನಾವೆ); ತಾರಕ (ದಾಟಿಸುವ, ಪಾರ ಮಾಡುವ); ತಾರಣ; ಅವತರಣ (ದೇವತಾದಿಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇಳಿದು ಬರೋಣ); ಅವ ತಾರ; ಅವತಾರಿನ್ (ಅವತಾರ ಧರಿಸಿದವ).

ತೃಪ್ ಧಾ. (ಸಂತೋಷಿಸು). ತೃಪ್ತ; ತೃಪ್ತಿ; ಸಂತರ್ಪಣ; ಅತೃಪ್ತ.

ತೃಷ್ ಧಾ. (ನೀರಡಿಸು). ತೃಷಾ; ತೃಷಿತ (ನೀರಡಿಸಿದ); ತೃಷಾ (ನೀರಡಿಕೆ, ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಲಾಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ, ದ್ರವ್ಯದ ಆಶೆ, ಲೋಭ); ಮೃಗತೃಷ್ಣಾ (ಮೃಗ=ಚಿಗರೆ; ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೃಗ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಜಲಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಕಾಣುವ ಸೃಷ್ಟಿ ಚಮತ್ಕಾರ; ಬಿಸಿಲ್ಲದುದರೆ, ಮೃಗಜಲ).

ತೃಘಾ. (ಪಾರಾಗು, ದಾಟಿ ಹೋಗು). ತೀರ; ತೀರ್ಣ; ಅವತೀರ್ಣ.

ತೃಜ್ ಧಾ. (ಬಿಡು, ಕೊಡು). ತೃಕ್ತ; ತ್ಯಾಗ; ತ್ಯಾಗಿನ್ (ಕೊಡುವವ, ದಾನಶೂರ); ಪರಿತ್ಯಕ್ತ; ಪರಿತ್ಯಾಗ (ತೀರ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ); ಸಂತ್ಯಕ್ತ; ಸಂತ್ಯಾಗ.

ತ್ರಸ್ ಧಾ. (ಅಂಜು, ಬೆದರು). ತ್ರಸನ; ತ್ರಾಸ; ತ್ರಾಸಕ; ತ್ರಾಸಿತ; ವಿತ್ರಸ್ತ; ವಿತ್ರಾಸ (ಹೆದರಿಕೆ); ಸಂತ್ರಾಸ.

ತ್ರಿ ಏ. (ಮೂರು). ತೃತೀಯ; ತೃತೀಯಾ (ಮೂರನೇ ತಿಥಿ); ತ್ರಿಕರಣ (ಕರಣ=ಸಾಧನ; ಕಾಯ, ವಾಕ್, ಮನ ಎಂಬವು ಮೂರು ಕರಣಗಳು); ತ್ರಿಕಾಲ; ತ್ರಿಕೂಟ (ಮೂರು ಕೋಡುಗಲ್ಲುಗಳುಳ್ಳ ಬೆಟ್ಟ); ತ್ರಿಗುಣ (ಸತ್ಯ, ರಜ, ತಮ ಎಂಬ ಮೂರು ಗುಣಗಳು); ತ್ರಿಪಥಗಾ (ಪಥ=ಹಾದಿ; ಗಾ, ಗಮ್=ಹೋಗು; ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳ ಎಂಬ ಮೂರು ಹಾದಿಗಳಿಂದ ಹರಿಯುವ ಹೊಳೆ, ಬಾಗಿರಧೀ); ತ್ರಿಲೋಕ (ಸ್ವರ್ಗ, ಮರ್ತ್ಯ, ಪಾತಾಳ ಎಂಬ ಮೂರು ಲೋಕಗಳು); ತ್ರಿವಾರ; ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ (ವಿಕ್ರಮ=ಹೆಜ್ಜೆ; ಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದವ, ವಾಮನ); ತ್ರಿಶೂಲ; ತ್ರಿಸಂಧ್ಯೆ (ಸಂಧ್ಯಾ=ಸಂಜೆ; ಮೂರುಸಂಜೆ).

ತ್ವೈ ಧಾ. (ಕಾಪಾಡು). ತ್ರಾಣ (ಕಾಪಾಡುವ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ);
ತ್ರಾತ್ಯ (ಕಾಪಾಡುವನ); ನಿತ್ರಾಣ (ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ, ಅಸಮರ್ಥ);
ಪರಿತ್ರಾಣ (ಕಾಪಾಡುವಿಕೆ); ಪರಿತ್ರಾತ್ಯ; ಸಂತ್ರಾಣ; ಸಂ
ತ್ರಾತ್ಯ.

ತ್ವರ್ ಧಾ. (ಓಡು, ಅವಸರ ಮಾಡು). ತ್ವರಾ; ತ್ವರಿತ; ಸತ್ವರ
(ಓಡುತ್ತಾ, ಬೇಗನೆ, ತೀವ್ರ).

ದಂಡ್ ಧಾ. (ಬಡಿ). ದಂಡ (ಬಡಿಯೋಣ, ಕೋಲು); ದಂಡನ;
ದಂಡನೀಯ (ಬಡಿಯ ತಕ್ಕ), ದಂಡಿತ; ದಂಡ್ಯ; ಅದಂಡ್ಯ
(ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗದ).

ದಂಭ್ ಧಾ. (ಬಡಿನಾರ ಮಾಡು, ಠಕ್ಕಿಸು). ದಂಭ [ಜಂಭ];
ದಾಂಭಿಕ; ದಾಂಭಿಕತನ.

ದಮ್ ಧಾ. (ತಡೆ, ನಿಗ್ರಹಿಸು). ದಮ; ದಮನ; ದಮಿತ; ದಮಾ
(ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಮಾಡಿದವ); ದಮ್ಯ; ದಾಮ (ಪಶು ಮುಂ
ತಾದವುಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಧನ, ಹಗ್ಗ); ಉದ್ದಾಮ (ತಡೆ
ಯಲಾಗದ, ಸೊಕ್ಕಿದ).

ದಯ್ ಧಾ. (ಕಾಪಾಡು). ದಯಾ; ದಯಾಲು; ದಯಿತ (ಕಾಪಾ
ಡುವನ, ಗಂಡ); ದಯಿತಾ; ಅದಯ; ನಿರ್ದಯ; ಸದಯ.

ದಲ್ ಧಾ. (ಒಡೆ). ದಲ (ಎಸಳು); ದಲನ; ದಲಿತ (ಒಡೆದ);
ನಿರ್ದಲನ (ಮುರಿಯೋಣ); ನಿರ್ದಲಿತ; ವಿದಲನ (ಎಸಳು
ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗೋಣ, ಅರಳೋಣ); ವಿದಲಿತ; ಸಂದಲನ.

ದಶ್ ಧಾ. (ಕಚ್ಚು). ದಶನ (ಕಚ್ಚುವ ಸಾಧನ, ಹಲ್ಲು); ದಂಶ;
ದಂಶಕ; ದಂಶಿತ; ದಂಷ್ಠ್ರ (ದವಡೇ ಹಲ್ಲು); ದಂಷ್ಟ್ರಿನ್
(ಕಾಡುಹಂದಿ).

ದಹ್ ಧಾ. (ಸುಡು). ದಗ್ಧ (ಸುಟ್ಟು) ದಹನ (ಬೆಂಕಿ); ದಾಹ;
ದಾಹಕ; ನಿರ್ದಗ್ಧ (ತೀರ ಸುಟ್ಟು); ವಿದಗ್ಧ (ಮನೋವಾಸನೆ
ಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟವ, ಜ್ಞಾನಿ, ಸಾಧು); ವೈದಗ್ಧ್ಯ (ಸಾಧು
ತನ, ಜಾಣತನ); ಸಂದಗ್ಧ; ಸಂದಾಹ; (ಕಾವು, ಜ್ವರ).

ದಾ ಥಾ. (ಕೊಡು). ದತ್ತ (ಕೊಟ್ಟು); ದಾತ್ರ; ದಾನ; ದಾನೀಯ; ದಾಪನ (ಕೊಡಿಸೋಣ); ದಾಯ (ಪಾಲು); ಆದಾನ (ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣ); ಉಪಾದಾನ; ಪ್ರದಾನ; ಅಗ್ರದಾನ (ಅಗ್ರ=ಮೇಲಾದ); ಗೋದಾನ (ಗೋ=ಆಕಳು); ಭೂದಾನ (ಭೂ=ನೆಲ).

ದಾಸ ಥಾ. (ಆಳಾಗು). ದಾಸ; ದಾಸೀ; ದಾಸತ್ವ; ದಾಸ್ಯ.

ದಿಶ್ ಥಾ. (ಹೇಳು, ತೋರಿಸು). ದಿಕ್; ದಿಶಾ; ದೇಶ (ನಾಡು); ದೇಶಿಕ; ದೇಶೀಯ; ಉಪದೇಶ (ಹೇಳುವಿಕೆ); ಉಪದೇಷ್ಟ (ಗುರು); ನಿರ್ದೇಶ (ಅಪ್ಪಣೆ); ನಿರ್ದೇಶ; ವಿದೇಶ (ಪರದೇಶ); ಸಂದೇಶ (ಸುದ್ದಿ).

ದಿಹ್ ಥಾ. (ಬೆಳೆ, ಕೂಡು, ತೊಡೆ). ಸಂದೇಹ; ಸಂದಿಗ್ಧ; ದೇಹ.

ದೀ ಥಾ. (ತಗ್ಗು, ಕ್ಷೀಣವಾಗು). ದೀನ (ತಗ್ಗಿದವ, ಬಡವ); ದೀನತಾ; ದೈನ್ಯ (ಬಡತನ); ದೈನ್ಯಭಾವ.

ದೀಕ್ಸ್ ಥಾ. (ಯಜ್ಞಮಾಡು). ದೀಕ್ಷಾ (ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಕ ವ್ರತ ಹಿಡಿಯೋಣ); ದೀಕ್ಷಿತ.

ದುಷ್ ಥಾ. (ಕೆಡಕು ಮಾಡು). ದುಷ್ಟ; ದೋಷ; ದೋಷಿನ್ (ಕೆಡಕುಮಾಡಿದವ); ನಿರ್ದೋಷ; ಸದೋಷ; ತ್ರಿದೋಷ (ಕಫ-ವಾತ-ಪಿತ್ತ ಎಂಬ ಮೂರು ಶರೀರದೊಳಗಿನ ದೋಷಗಳು).

ದೂಷ್ ಥಾ. (ಹೆಸರಿಡು, ಕುಂದಿಡು). ದೂಷಕ; ದೂಷಣ; ದೂಷಿತ; ದೂಷ್ಯ; ವಿದೂಷಕ (ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕುಂದಿಡುವ ಪಾತ್ರ).

ದೃ ಥಾ. (ಆದರ ಮಾಡು). ಆದರ; ಆದೃತ; ಅನಾದರ; ಅನಾದೃತ; ಸಾದರ (ಆದರದಿಂದ ಸಹಿತ).

ದೃಭ್ ಥಾ. (ಹೆಣೆ). ದರ್ಭ; ಸಂದರ್ಭ (ಹೆಣೆ, ರಚನೆ, ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಸಂಗ).

ದೃಶ್ ಥಾ. (ನೋಡು). ದರ್ಶ; ದರ್ಶಕ; ದರ್ಶನ; ದರ್ಶಿತ; ದೃಷ್ಟ; ದೃಷ್ಟಿ (ಕಣ್ಣು); ದ್ರಷ್ಟವ್ಯ (ನೋಡ ತಕ್ಕ); ದ್ರಷ್ಟೃ

(ನೋಡುವನು); ಅದೃಷ್ಟ (ಯಾರೂ ನೋಡದಂಥಾದ್ದು, ದೈವ); ಆದರ್ಶ (ಕನ್ನಡಿ); ನಿರ್ದರ್ಶನ (ಪ್ರತೀತಿ); ಪ್ರದರ್ಶನ; ಸಂದರ್ಶನ (ದರ್ಶನ).

ದ್ವಾ ಫಾ. (ಒಡೆ). ದಾರಣ; ದಾರು (ಕಟ್ಟಿಗೆ); ವಿದಾರಣ; ವಿದಾರಿತ.

ದ್ವೈ ಫಾ. (ಕಾಪಾಡು). ದಯಾ (ಕಾಪಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ); ದಯಾಲು; ದಯಿತ (ಕಾಪಾಡುವನು, ಗಂಡ); ಅದಯ; ನಿರ್ದಯ; ಸದಯ.

ದ್ಯುತ್ ಫಾ. (ಹೊಳೆ). ದ್ಯುತಿ (ಹೊಳಪು); ದ್ಯೋತ (ಬೆಳಕು); ದ್ಯೋತಕ (ಬೆಳಕು ಮಾಡುವ, ಸ್ಪಷ್ಟ ತೋರಿಸುವ); ಖದ್ಯೋತ (ಖ=ಆಕಾಶ: ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ, ಸೂರ್ಯ, ಹೊನ್ನೇ ಹುಳ).

ದ್ರೂಹ್ ಫಾ. (ಹಗೆತನ ಮಾಡು). ದ್ರೋಹ (ಹಗೆತನ, ವೈರ); ದ್ರೋಹಕ; ದ್ರೋಹಿನ್; ಗುರುದ್ರೋಹ (ಗುರು=ಹಿರಿಯ); ದೇವದ್ರೋಹ; ಬ್ರಹ್ಮದ್ರೋಹ; ಮಿತ್ರದ್ರೋಹ; ರಾಜದ್ರೋಹ.

ದ್ರೈ ಫಾ. (ಮಲಗು). ನಿದ್ರಾ [ನಿದ್ರೆ]; ನಿದ್ರಿತ; ನಿದ್ರಾಲು; ಉನ್ನಿದ್ರ (ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದ, ಎಚ್ಚರವುಳ್ಳ, ಅರಳಿದ); ವಿನಿದ್ರ (ಎಚ್ಚತ್ತ, ಅರಳಿದ).

ದ್ವಿ ಎ. (ಎರಡು). ದ್ವಿತಯ; ದ್ವಿತೀಯ (ಎರಡನೆಯ); ದ್ವಿತೀಯಾ [ಬಿದಿಗೆ]; ದ್ವಿಧಾ (ಎರಡು ಪ್ರಕಾರ); ದ್ವೈತ (ಜೀವೇಶ್ವರ ಭೇದ); ಅದ್ವೈತ (ಜೀವೇಶ್ವರರ ಅಭೇದ); ದ್ವಿಗುಣ (ಗುಣ=ಪಾಲು: ಎರಡು ಪಾಲು); ದ್ವಿಜ (ಎರಡು ಸಾರಿ ಹುಟ್ಟಿದನು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ); ದ್ವಿಪಾದ (ಪಾದ=ಕಾಲು: ಮನುಷ್ಯ); ದ್ವಿವಿಧ (ವಿಧ=ತರ: ಎರಡು ತರ).

ದ್ವಿಸ್ ಫಾ. (ಹಗೆತನ ಮಾಡು). ದ್ವೇಷ; ದ್ವೇಷಿನ್; ದ್ವೇಷಾಪ್ತ; ದ್ವೇಷ್ಯ; ವಿದ್ವೇಷ (ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಗೆತನ).

ಧನ್ ಧಾ. (ಕಾಳು ಬೆಳಿಸು). ಧನ [ದನ] ಧನಿಕ; ಧಾನ್ಯ (ಕಾಳು); ನಿರ್ಧನ; ಸಧನ.

ಧಾ ಧಾ. (ಧಾರಣಮಾಡು, ಪೋಷಣಮಾಡು). ಧಾತ್ಯ; ಧಾತು (ಮೂಲ, ಬೀಜ); ಧಾತ್ರೀ (ಪೋಷಣ ಮಾಡುವಾಕೆ, ಉಪಮಾತೆ); ಅಭಿಧಾನ (ಧರಿಸಿದ ಹೆಸರು); ಅವಧಾನ; ಆಧಾನ (ಧರಿಸೋಣ); ಉಪಧಾನ (ತಲೆಗಿಂಬು); ನಿಧಾನ; ಪರಿಧಾನ (ಧಾರಣ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ವಸ್ತು); ಪ್ರಧಾನ; ವಿಧಾನ; ವಿಧಿ; ಸಂಧಾನ; ಸಂಧಿ; ಸಮಾಧಾನ (ಸಂತೋಷ).

ಧೂಪ್ ಧಾ. (ಸುಡು); ಧೂಪ (ದೇವತಾದಿಗಳ ಮುಂದೆ ಸುಡ ತಕ್ಕ ಸುಗಂಧ ಪದಾರ್ಥ); ಧೂಪನ; ಧೂಪಿತ; ಧೂಪಾರತಿ (ದೇವರ ಮುಂದೆ ಧೂಪವ ತಿರವೋಣ).

ಧೃ ಧಾ. (ಧರಿಸು, ಹಿಡಿ). ಧರಣ; ಧರಣೀ (ಪೊಡಿವೆ); ಧರಾ; ಧರಿತ್ರೀ; ಧರ್ಮ (ಯಾವತ್ತು ಜನರನ್ನು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸದಿಂದ ತಿರುಗಿಸಿ ಒಳಿತಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತ ಮಾಡುವ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ); ಧರ್ಮಿಷ್ಠ; ಧರ್ಮಿನ್; ಧಾರಣ; ಧಾರಣಾ (ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ನೆನಪಿಡ ತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ); ಧಾರ್ಮಿಕ; ಧೃತಿ (ಧೈರ್ಯ); ಆಧಾರ; ಉದ್ಧಾರ (ಮೇಲೆ ಎತ್ತೋಣ, ದಾಟಿಸೋಣ); ನಿರ್ಧಾರ; ಸಂಧಾರಣ; ಸುಧಾರಣಾ (ತಿದ್ದುವಿಕೆ).

ಧ್ಮಾ ಧಾ. (ಊದು). ಧಮನ (ತಿದಿ); ಧಮನೀ (ಊದುಗೊಳಿವೆ; ರಕ್ತ ಹರಿಯುವ ನರ); ಆಧ್ಮಾತ (ಊದಿದ, ಗರ್ವದಿಂದ ಉಬ್ಬಿದ).

ಧ್ಯೈ ಧಾ. (ಚಿಂತನೆ ಮಾಡು). ಧೀ (ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿ); ಧ್ಯಾತ; ಧ್ಯಾನ; ಧೈಯ; ಅನುಧ್ಯಾನ; ನಿಜಧ್ಯಾಸ (ಏಕಾಗ್ರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡೋಣ).

ಧ್ವನ್ ಧಾ. (ಬದರು). ಧ್ವನಿ; ಧ್ವನಿತ; ಧ್ವಾನ; ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ (ಗವಿಗುಡಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಧ್ವನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಧ್ವನಿ, ಪಡಿಸದ್ದು).

ಧ್ವಂಸ್ ಧಾ. (ಹಾಳು ಮಾಡು). ಧ್ವಂಸ; ಧ್ವಂಸಕ; ಉಧ್ವಂಸ್ತ
(ತೀರ ಹಾಳುಗಡಹಿದ); ಪ್ರಧ್ವಂಸ; ವಿಧ್ವಂಸ.

ನಟ ಧಾ. (ಕುಣಿ). ನಟ; ನಟನ; ನಟೀ; ನಾಟಕ; ನಾಟ್ಯ.

ನದ್ ಧಾ. (ಅವ್ಯಕ್ತ ಧ್ವನಿಮಾಡು). ನದೀ (ಅವ್ಯಕ್ತ ಧ್ವನಿ ಗೈಯು
ತ್ತಾ ಹರಿಯುವ ನೀರ ಪ್ರವಾಹವು); ನಾದ; ನಾದಿತ; ನಿನಾದ
(ದೊಡ್ಡ ಧ್ವನಿ); ಪ್ರಣಾದ.

ನಂದ್ ಧಾ. (ಬೆಳೆ, ಸಂತೋಷಕೊಡು). ನಂದನ (ಬೆಳೆಯುವವ,
ಮಗ); ನಾಂದಿ (ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನ ಬರ ಬಾರದೆಂಬದಾಗಿ
ಮಾಡುವ ದೇವತಾಸ್ತುತಿ); ಆನಂದ; ಆನಂದಿತ; ಆನಂದಿನ್.

ನಮ್ ಧಾ. (ಬಾಗು, ಎರಗು). ನತ (ಬಾಗಿದ, ಎರಗಿದ); ನತಿ;
ನಮನ; ನಮಸ್ಕಾರ; ನಮ್ಯ; ನಮ್ರ (ಎರಗಿದ); ನಾಮ (ನ
ಮನ); ಅವನತ (ಬಾಗಿದ); ಅವನತಿ; ಉನ್ನತ (ಎರಿದ);
ಉನ್ನತಿ (ಎರುವಿಕೆ); ಪ್ರಣತ (ಎರಗಿದ); ಪ್ರಣತಿ; ಪ್ರಣಾಮ;
ವಿನತ; ವಿನತಿ.

ನಲ್ ಧಾ. (ಕಟ್ಟು). ನಲ; ನಲಿಕಾ [ಲಳಿಗೆ]; ಪ್ರಣಾಲೀ [ಹರಿ
ನಳಿಗೆ].

ನವನ್ ಏ. (ಒಂಬತ್ತು). ನವಮ; ನವಮೀ; ನವರಸ (ಶೃಂ
ಗಾರ-ವೀರ-ಕರುಣಾ-ಅದ್ಭುತ ಮುಂತಾದವುಗಳು); ನವರಾತ್ರ
(ರಾತ್ರಿ=ಇರುಳು; ಒಂಬತ್ತು ರಾತ್ರಿಗಳ ಹಬ್ಬ).

ನಶ್ ಧಾ. (ಹಾಳಾಗು). ನಶ್ವರ; (ಹಾಳಾಗುವದು, ಕ್ಷಣಿಕ);
ನಷ್ಟ; ನಾಶ; ನಾಶಕ; ನಾಶನ; ವಿನಾಶ; ವಿನಾಶಿನ್; ಅವಿ
ನಾಶೀ (ಹಾಳಾಗದ, ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವ).

ನಾಥ್ ಧಾ. (ಸಮರ್ಥನಾಗು). ನಾಥ (ಯಜಮಾನ, ಒಡೆಯ);
ಅನಾಥ (ಯಜಮಾನನಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದವ, ಪರದೇಶಿ); ಸನಾಥ;
ಜಗನ್ನಾಥ (ಜಗತ್=ಲೋಕ: ಲೋಕದ ಒಡೆಯ); ಲೋಕ
ನಾಥ; ವಿಶ್ವನಾಥ.

ನಿಂದ್ ಫಾ. (ನಿಂದಿಸು, ಜರೆ). ನಿಂದಕ; ನಿಂದಾ; ನಿಂದಿತ; ನಿಂದ್ಯ; ಅನಿಂದ್ಯ; ವಿನಿಂದ್ಯ.

ನೀ ಫಾ. (ಒಯ್ಯು). ನಯ; ನಯನ (ಒಯ್ಯೋಣ, ಇದರ ಮೇಲಿಂ ದಲೆ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಒಯ್ಯುವ ದ್ವಾರ, ಕಣ್ಣು); ನಾಯಕ (ಒಯ್ಯುವವ, ಪ್ರಮುಖ); ನೀತ; ನೀತಿ (ಒಳಿತಿನ ಕಡೆ ಒಯ್ಯೋಣ); ನೇತ್ರ (ದಾರಿಯಿಂದ ಒಯ್ಯುವವ, ಗುರು); ನೇತ್ರ (ಕಣ್ಣು); ಅನುನಯ (ಲೋಭ ಸಂಪಾದಿ ಸೋಣ); ಉಪನಯನ (ವೇದಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಾಪ ಒಯ್ಯೋಣ, ಮುಂಜೀ ಮಾಡೋಣ); ನಿರ್ಣಯ (ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯೋಣ, ನಿಶ್ಚ ಯಿಸೋಣ); ಪರಿಣಯ (ಮದುವೆ); ಪ್ರಣಯ (ಪ್ರೀತಿ); ವಿನಯ (ಚಲೋ ಶಿಕ್ಷಣ, ನಮ್ರತ್ವ); ವಿನಾಯಕ.

ನುದ್ ಫಾ. (ಪ್ರೇರಿಸು). ನೋದ; ನೋದಿತ; ವಿನೋದ; ವಿನೋ ದನ; ವಿನೋದಿನ್.

ನೃತ್ ಫಾ. (ಕುಣಿ). ನರ್ತಕ; ನರ್ತನ (ಕುಣಿತ); ನೃತ್ಯ.

ಪಚ್ ಫಾ. (ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡು, ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡು). ಪ್ರಪಂಚ (ವಿಸ್ತಾರ ಸಂಸಾರ); ಪ್ರಪಂಚಿನ್ (ಸಂಸಾರಿಕ); ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ; ಪಂಚ ಪಾತ್ರ (ಅಗಲ ಬಾಯಿಯ ಪಾತ್ರೆ); ಪಂಚಾಸ್ಯ (ಆಸ್ಯ=ಬಾ ಯಿ; ಅಗಲ ಬಾಯಿಯ ಶ್ವಾಪದ, ಸಿಂಹ).

ಪಚ್ ಫಾ. (ಬೆಯಿಸು, ಅಡಿಗೆ ಮಾಡು). ಪಕ್ವ (ಬೆಂದ); ಪಚನ; ಪಚಿತ; ಪಾಕ (ಅಡಿಗೆ); ಪಾಚಕ (ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವವ); ಪಾಚನ; ಪಾಚಿತ; ಅಪಕ್ವ (ಬೆಯ್ಯದಿದ್ದ); ಪರಿಪಕ್ವ; ಪರಿ ಪಾಕ; ವಿಸಾಕ.

ಪಂಚನ್ ಎ. (ಐದು). ಪಂಚಕ; ಪಂಚಮ; ಪಂಚಮಾ (ಐದ ನೇ ತಿಥಿ); ಪಂಚಪ್ರಾಣ (ಪ್ರಾಣ=ಜೀವ); ಪಂಚಬಾಣ (ಬಾ ಣ=ಗಣೆ, ಕಾಮು); ಪಂಚಮುಖ (ಮುಖ=ಮೋರೆ; ಶಿವ); ಪಂಚಶರ (ಶರ=ಗಣೆ; ಕಾಮು).

ಪರ್ ಧಾ. (ಓದು, ಕಲಿ). ಪರನ; ಪರಿತ; ಪಾರ; ಪಾರಕ (ಓದು ಕಲಿಸುವವನ); ಪರಿಪಾರ (ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಓದೋಣ, ಆವೃತ್ತಿ ಮಾಡೋಣ; ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಡೋಣ; ಪ್ರಚಾರ, ವಾಡಿಕೆ).

ಪಣ್ ಧಾ. (ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡು). ಪಣ (ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ದ್ರವ್ಯ), [ಹಣ]; ಪಣ್ಯ (ಹಣಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವಂಥ); ಆಪಣ (ವ್ಯವಹಾರ ಸಾಗುವ ಸ್ಥಳ, ಸಂತೆ).

ಪತ್ ಧಾ. (ಬೀಳು). ಪತನ (ಬೀಳೋಣ); ಪತಿತ (ಕುಲದಿಂದ ಬಿದ್ದವ, ಭ್ರಷ್ಟ); ಪಾತಕ; ಪಾತನ; ಪಾತಿತ; ಅತಿಸಾತ (ವಿಾರಿ ಬೀಳೋಣ, ವಿಾರೋಣ) ನಿಪಾತ (ನಾಶ); ಪ್ರಪಾತ (ಬೆಟ್ಟದ ಮೋಕ); ಸಂಪಾತ; ಪತಂಗ.

ಪಥ್ ಧಾ. (ನಡೆ, ಹೋಗು). ಪಥ (ಹಾದಿ); ಪಥಿಕ (ಹಾದಿ ಕಾರ); ಪಂಥಾ (ಹಾದಿ); ಪಾಥೇಯ (ಹಾದಿಗಾಗಿ ತಕ್ಕೊಂಡ ಬುತ್ತಿ); ಪಾಂಥ; ಪಾಂಥಸ್ಥ; ಅಪಥ (ಕೆಟ್ಟ ದಾರಿ); ಕುಪಥ; ಸುಪಥ.

ಪದ್ ಧಾ. (ಹೋಗು). ಪದ (ಸ್ಥಳ); ಪದವೀ (ಹಾದಿ); ಪದಾತಿ (ಕಾಲಾಳು); ಪದ್ಯಾ (ಹಾದಿ); ಪಾದ (ಕಾಲು); ಪಾದುಕಾ [ಹಾವುಗೆ]; ಆಪತ್; ಆಪತ್ತಿ; ಉತ್ಪತ್ತಿ (ಹುಟ್ಟುವಿಕೆ); ಉತ್ಪನ್ನ; ನಿಷ್ಪತ್ತಿ; ನಿಷ್ಪನ್ನ; ವಿಸತ್ತಿ; ವಿಸನ್ನ; ಸಂಪತ್ತಿ; ಸಂಪನ್ನ; ಸಂಪಾದಕ; ಸಂಪಾದನ.

ಪಶ್ ಧಾ. (ಕಟ್ಟು). ಪಶು; ಪಾಶ (ಹಗ್ಗ); ಪಾಶಿನ್ (ಹಗ್ಗದ ಕೈದಿನವ, ವರುಣ).

ಪಾ. ಧಾ. (ಕುಡಿ). ಪಾತ್ರ (ಕುಡಿಯುವ ಸಾಧನ, ಭಾಂಡ); ಪಾನ; ಪಾನೀಯ; ಪೇಯ; ಅನುಪಾನ (ಔಷಧದ ಕೂಡ ಕುಡಿಯ ತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥ); ಪ್ರಪಾ (ಅರವಟ್ಟಿಗೆ).

ಪಾಲ ಧಾ. (ಕಾಪಾಡು). ಪಾಲಕ; ಪಾಲನ; ಪಾಲಿತ; ಪರಿ
ಪಾಲನ; ಪ್ರತಿಪಾಲನ; ಸಂಪಾಲನ; ಗೋಪಾಲ (ಗೋ=
ಆಕಳು; ಗೋವಳ); ಭೂಪಾಲ (ಭೂ=ಪೊಡವಿ; ಅರಸನು).

ಪಿಂಡ ಧಾ. (ಕೂಡಿಸು). ಪಿಂಡ; ಪಿಂಡಕ; ಪಿಂಡೀ (ಶಿವನ ಲಿಂಗ);
ಸಪಿಂಡ (ಒಂದು ಪಿಂಡದವರು; ಬಳಗದವರು); ಸಪಿಂಡೀ;
ಸಾಪಿಂಡ್ಯ.

ಪಿಷ್ಠ ಧಾ. (ಕುಟ್ಟು). ಪಿಷ್ಟ [ಹಿಟ್ಟು]; ಪೇಷಕ; ಪೇಷಣ; ಪೇ
ಷಿತ; ಪೇಷ್ಯ.

ಪೀಡ ಧಾ. (ಪೀಡಿಸು, ಹಿಡಿ). ಪೀಡಕ; ಪೀಡನ; ಪೀಡಾ; ಪೀ
ಡಿತ; ಪಾಣಿಪೀಡನ (ಪಾಣಿ=ಕೈ; ಕೈ ಹಿಡಿಯೋಣ, ಮದುವೆ);
ಆಪೀಡ (ತುರಾಯಿ).

ಪುಷ್ಪ ಧಾ. (ಸಾಕು). ಪುಷ್ಪ (ಸಾಕಿದ; ಜೋಕೆ ಮಾಡಿದರಿಂದ
ಮೈ ಕೈ ತುಂಬಿದ); ಪುಷ್ಟಿ; ಪೋಷಕ; ಪೋಷಣ; ಪೋಷಿತ;
ಪೋಷ್ಯ; ಪರಪುಷ್ಪ (ಎರಡನೆಯವರಿಂದ ಜೋಕೆಯಾದದ್ದು,
ಕೋಕಿಲೆ); ಬಲಿಪುಷ್ಪ (ಬಲಿ ತಿಂದು ಬದುಕುವದು, ಕಾಗೆ);
ವೃಥಾಪುಷ್ಪ (ವೃಥಾ=ಸುಮ್ಮನೆ, ವಿನಾಕಾರಣ).

ಪೂ ಧಾ. (ಶುದ್ಧ, ಪವಿತ್ರ ಮಾಡು). ಪವನ (ಪವಿತ್ರ ಮಾಡುವವ,
ವಾಯು); ಪವನಾನ; ಪವಿತ್ರ (ದೇಹಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬೆರಳಲ್ಲಿ
ಹಾಕುವ ದರ್ಭದ ಉಂಗುರ); ಪಾವನ; ಪೂತ; ಅಪವಿತ್ರ;
ಸುಪವಿತ್ರ.

ಪೂಜ ಧಾ. (ಮಾನ ಮಾಡು). ಪೂಜಕ; ಪೂಜನ; ಪೂಜಾ; ಪೂ
ಜಿತ; ಪೂಜ್ಯ; ಅಪೂಜ್ಯ; ಸಂಪೂಜ್ಯ; ದೇವಪೂಜನ; ದೇವ
ಪೂಜಾ; ಮಹಾಪೂಜಾ.

ಪೃ ಧಾ. (ತುಂಬು). ಪರ್ವ [ಹಬ್ಬ, ಹುಣ್ಣಿವೆ]; ಪರ್ವಣಿ; ಪರ್ವ
ತ (ಬೆಟ್ಟ); ಪಾರ್ವಣ (ಹಬ್ಬದ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ).

ಪೌಚ್ ಧಾ. (ಮುಟ್ಟು). ಸಂಪರ್ಕ (ಮುಟ್ಟೋಣ); ಸಂಪೃಕ್ತ (ಮುಟ್ಟಿದ).

ಪೂ ಧಾ. (ತುಂಬು). ಪೂರ; ಪೂರಣ [ಹೂರಣ]; ಪೂರ್ಣ; ಪೂರ್ಣಿಮಾ (ಚಂದ್ರನು ಪೂರ್ಣನಾಗಿರುವ ದಿನ); ಪೂರ್ತಿ (ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು); ಅಪೂರ್ಣ; ಸಂಪೂರ್ಣ.

ಪ್ರಚ್ಛ ಧಾ. (ಕೇಳು). ಪ್ರಚ್ಛಕ (ಕೇಳುವವ); ಪ್ರಚ್ಛಾ (ಕೇಳೋಣ); ಪ್ರಷ್ಟ (ಕೇಳಿದ); ಪ್ರಶ್ನ.

ಪ್ರಥ ಧಾ. (ಹಬ್ಬ). ಪ್ರಥಿವೀ; ಪ್ರಥ್ವೀ; ಪ್ರಥುಕ (ಕುಟ್ಟಿ ಹಬ್ಬಿದ ಅಕ್ಕಿ, ಅವಲಕ್ಕಿ); ಪ್ರಥಮ (ಹಬ್ಬಿದ, ಮೇಲಾದ; ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಮೊದಲನೆಯ); ಪ್ರಥಾ (ಹೆಸರಿನ ಹಬ್ಬುವಿಕೆ, ಕೀರ್ತಿ); ಪ್ರಥಿತ.

ಪ್ರೀ ಧಾ. (ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡು). ಪ್ರಿಯ; ಪ್ರಿಯಾ; ಪ್ರೀತಿ; ಪ್ರೇಮ; ವಿಪ್ರಿಯ; ಅಪ್ರಿಯ.

ಫಲ ಧಾ. (ಹುಟ್ಟು, ಪರಿಣಾಮಗೊಳ್ಳು). ಫಲ; ಫಲಿತ; ನಿಷ್ಫಲ; ವಿಫಲ (ಫಲವಿಲ್ಲದ, ವ್ಯರ್ಥ) ಸಫಲ (ಪರಿಣಾಮಗೊಂಡ, ಪೂರ್ಣವಾದ); ಫಲಾಹಾರ (ಆಹಾರ=ತಿನಿಸು; ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನೋಣ), [ಫಲಾರ].

ಬಂಧ್ ಧಾ. (ಕಟ್ಟು). ಬದ್ಧ; ಬದ್ಧಕ; ಬಂಧ; ಬಂಧನ; ಬಂಧು; ಬಾಂಧವ; ಅಬದ್ಧ [ಅಪದ್ಧ]; ಅನುಬಂಧ; ಅನುಬಂಧಿ; ನಿಬಂಧ; ನಿರ್ಬಂಧ (ಕಟ್ಟಳೆ); ಪ್ರಬಂಧ (ಶಬ್ದಗಳ ಕಟ್ಟುವಿಕೆ, ಗ್ರಂಥರಚನೆ); ಪ್ರತಿಬಂಧ (ಶೆರೆ); ಸಂಬಂಧ (ಆಪ್ತತನ); ಸಂಬಂಧೀ.

ಬಲ್ ಧಾ. (ಕಸುವಾಗು). ಬಲ; ಬಲಿನ್; ಬಲಿಸ್ತ; ಅಬಲಾ (ಬಲವಿಲ್ಲದವಳು, ಹೆಂಗಸು); ದುರ್ಬಲ; ನಿರ್ಬಲ; ಪ್ರಬಲ; ಸಬಲ; ಬುದ್ಧಿಬಲ (ತಿಳವಳಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ; ಅದರ ಮೇಲಿಂದಲೆ, ಆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಅಡ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಆಟ, ಚತುರಂಗ).

ಬಾಧ್ ಧಾ. (ಅಡ್ಡ ಬರು, ಪೀಡಿಸು). ಬಾಧ; ಬಾಧಕ; ಬಾಧನ; ಬಾಧಾ (ಪಿಶಾಚಾದಿಗಳ ಪೀಡೆ); ಬಾಧಿತ; ಅಬಾಧ (ಯಾವದೂ ಅಡ್ಡ ಬಾರದೆ, ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ); ನಿರ್ಬಾಧ; ಸಂಬಾಧ (ಹಲವರು ಅಡ್ಡ ಬರುವ, ಅಂದರೆ ಒತ್ತಟ್ಟಾಗುವ ಸ್ಥಳ, ದಟ್ಟಣೆ).
ಬೀಜ್ ಧಾ. (ಹುಟ್ಟು). ಬೀಜ; ನಿರ್ಬೀಜ (ಬೀಜವಿಲ್ಲದ); ಸಬೀಜ.

ಬುಧ್ ಧಾ. (ತಿಳಿ). ಬುಧ; ಬುದ್ಧ (ತಿಳಿದವ, ಜ್ಞಾನಿ); ಬುದ್ಧಿ (ತಿಳವಳಿಕೆ); ಬೋಧ (ತಿಳವಳಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸ ತಕ್ಕ ಮಾತು); ಬೋಧಕ; ಬೋಧನ; ಬೋಧ್ಯ; ದುರ್ಬುದ್ಧಿ; ಪ್ರಬುದ್ಧ (ತಿಳವಳಿಕೆ-ಹುಟ್ಟಿದವ, ದೊಡ್ಡವ); ಸಂಬೋಧನ (ಏನಾದರೂ ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆಯೋಣ); ಅಪ್ರಬುದ್ಧ.

ಬೃಹ್ ಧಾ. (ಬೆಳೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗು). ಬೃಹತ್; ಬರ್ಹ (ಗರಿ); ಬ್ರಹ್ಮ (ಬೆಳೆಯುವವ, ಹೆಚ್ಚಾಗುವವ, ವ್ಯಾಪಿಸುವವ, ಆರ್ಥಾತ್ ಈಶ್ವರ); ಬ್ರಾಹ್ಮ; ಬ್ರಾಹ್ಮಣ (ಬ್ರಹ್ಮಸಂಬಂಧಿ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವ); ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯ; ಬ್ರಹ್ಮದ್ರೋಹ (ದ್ರೋಹ=ಹಗೆತನ); ಬ್ರಹ್ಮದ್ವೇಷ; ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ (ಹತ್ಯಾ=ಕೊಲ್ಲೋಣ; ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕೊಲ್ಲೋಣ); ಬ್ರಹ್ಮಸ್ತುತಿ (ದೇವರ ಗುರು).

ಭಕ್ಸ್ ಧಾ. (ತಿನ್ನು). ಭಕ್ಷಕ; ಭಕ್ಷಣ; ಭಕ್ಷಣೀಯ (ತಿನ್ನು ತಕ್ಕ); ಭಕ್ಷಿತ; ಭಕ್ಷ್ಯ; ಅಭಕ್ಷ್ಯ (ತಿನ್ನು ಕೂಡದ, ಅಶುದ್ಧ).

ಭಜ್ ಧಾ. (ಪಾಲು ಮಾಡು). ಭಾಗ (ಪಾಲು); ಭಾಜಕ; ಭಾಜ್ಯ; ಅಭಿಭಕ್ತ (ಪಾಲಾಗದ); ಅಭಿಭಾಜ್ಯ; ವಿಭಕ್ತ (ಪಾಲಾದ).

ಭಜ್ ಧಾ. (ಸೇವಿಸು). ಭಕ್ತ; ಭಕ್ತಿ; ಭಜಕ; ಭಜನ; ಭಜನೀಯ (ಸೇವಿಸತಕ್ಕ); ಭಗ; ಭಾಗ್ಯ.

ಭಂಜ್ ಧಾ. (ಮುರಿ). ಭಂಗ; ಭಂಗುರ (ಮುರಿಯತಕ್ಕ); ಭಗ್ನ (ಮುರಿದ); ಭಂಜಕ; ಭಂಜನ; ಪ್ರಭಂಜನ (ಗಿಡ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೆಡುಹುವಂಥ ಬಿರುಗಾಳಿ).

ಭಣ್ಣಾ ಧಾ. (ಅನ್ನು). ಭಣಿತ; ಭಣಿತಿ; ಭಾಣ (ಒಂದು ತರದ ಗದ್ಯಪದ್ಯಾತ್ಮಕಪ್ರಬಂಧ).

ಭರ್ತ್ಸಾ ಧಾ. (ಜರೆ, ನಿಂದಿಸು). ಭರ್ತ್ಸನ; ಭರ್ತ್ಸನಾ; ಭರ್ತ್ಸಿತ; ನಿರ್ಭರ್ತ್ಸನಾ (ಜರೆಯೋಣ, ನಿಂದೆ, ಧಿಕ್ಕಾರ); ನಿರ್ಭರ್ತ್ಸಿತ.

ಭಾ ಧಾ. (ಹೊಳೆ). ಭಾ (ಕಾಂತಿ, ಹೊಳಪು); ಭಾನು (ಹೊಳಪಿನ ನ, ಸೂರ್ಯ); ಪ್ರಭಾ; ಪ್ರಭಾತ; ವಿಭಾತ (ಬೆಳಗು, ಮುಂಜಾವು).

ಭಾಷಾ ಧಾ. (ಮಾತಾಡು). ಭಾಷಾ; ಭಾಷಣ; ಸುಭಾಷಿತ; ಭಾಷ್ಯ; ಸಂಭಾಷಣ; ಭಾಷಾಂತ್ಯ.

ಭಾಸ ಧಾ. (ಹೊಳೆ). ಭಾಸ (ಹೊಳೆಯೋಣ, ಅದೋ ಇದೋ ಎಂಬ ಅನಿಶ್ಚಿತಜ್ಞಾನ); ಭಾಸಕ; ಭಾಸನ; ಭಾಸಿತ; ಭಾಸುರ (ಹೊಳೆಯುವ); ಭಾಸ್ತುರ (ಸೂರ್ಯ); ಭಾಸ್ವರ (ಹೊಳೆಯುವ); ಆಭಾಸ; ವಿಭಾಸ.

ಭಿಕ್ಷು ಧಾ. (ಬೇಡು). ಭಿಕ್ಷು [ಭಿಕ್ಷೆ]; ಭಿಕ್ಷು (ತಿರಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವ ಸನ್ಯಾಸಿ); ಭಿಕ್ಷುಕ; ದುರ್ಭಿಕ್ಷು; ಸುಭಿಕ್ಷು.

ಭೀ ಧಾ. (ಅಂಜು). ಭೀತಿ; ಭಯಾನಕ; ಭೀರು; ಭೀಷಣ; ಭೀಷ್ಮ; ಅಭಯ.

ಭುಜ್ಞ ಧಾ. (ಡೊಂಕಾಗು). ಭುಜ (ತೋಳು); ಭುಜಕ (ಡೊಂಕ ಡೊಂಕಾಗಿ ಹೋಗುವ ಪ್ರಾಣಿ, ಹಾವು); ಭುಜಂಗ.

ಭೂಜ್ಞ ಧಾ. (ತಿನ್ನು, ಉಪಭೋಗಿಸು). ಭೋಗಿ, ಅಭೋಗ್ಯ; ಉಪಭೋಗ.

ಭೂ ಧಾ. (ಆಗು, ಇರು). ಭವ (ಹುಟ್ಟು); ಭವನ; ಭವಿತವ್ಯ (ಆಗತಕ್ಕ); ಭವಿಷ್ಯ; ಭವ್ಯ; ಭಾವ; ಭಾವನಾ; ಭಾವಿತ; ಭಾವಿನ್; ಭಾವುಕ; ಭೂತ (ಆದದ್ದು); ಅನುಭವ; ಅನುಭವೀ; ಪರಾಭವ (ಸೋಲಿಕೆ); ಪ್ರಭವ; ಪ್ರಭಾವ; ವಿಭವ; ವಿಭವಿನ್; ವಿಭಾವ; ವೈಭವ; ಸಂಭವ; ಸಂಭಾವನಾ (ಸತ್ಕಾರ); ಸಂಭಾವಿತ.

ಭೂಷ್ ಧಾ. (ಅಲಂಕರಿಸು). ಭೂಷಣ; ಭೂಷಾ; ಭೂಷಿತ; ವಿಭೂಷಣ; ವಿಭೂಷಿತ; ಸಂಭೂಷಣ; ಸಂಭೂಷಿತ.

ಭೃ ಧಾ. (ಸಾಕು, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕು). ಭರಣ; ಭರ್ತ್ಯ (ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕುವವನ, ಗಂಡ) ಭಾರ್ಯಾ (ಹೆಂಡತಿ); ಭೃತ್ಯ (ಆಳು ಮಗ).

ಭೃಜ್ ಧಾ. (ಸುಡು). ಭರ್ಜನ; ಭರ್ಜಿತ (ಬದನೆಕಾಯಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಸುಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ವ್ಯಂಜನದ ಪದಾರ್ಥ, ಭಜ್ಜಿ, ಭರಿತ).

ಭ್ರಮ್ ಧಾ. (ತಿರುಗು). ಭ್ರಮ (ತಲೆತಿರುಗೋಣ); ಭ್ರಮಣ; ಭ್ರಮರ (ಯಾವಾಗಲೂ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಇರುವಂಥ ಪ್ರಾಣಿ, ಗುಂಗೀ ಹುಳ); ಭ್ರಮಿತ; ಭ್ರಮಿಷ್ಟ; ಭ್ರಾಂತ (ತಲೆ ತಿರುಗಿದವನ, ಹುಚ್ಚ); ಭ್ರಾಂತಿ; ಪರಿಭ್ರಮ; ವಿಭ್ರಮ; ಸಂಭ್ರಮ (ಹರ್ಷದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಂಚಲತೆ) ಸಂಭ್ರಾಂತ.

ಭ್ರಂಶ್ ಧಾ. (ಬೀಳು). ಭ್ರಷ್ಟ; ಭ್ರಂಶ; ಭ್ರಂಶನ; ಭ್ರಂಶಿತ; ಅಪಭ್ರಂಶ (ಶಬ್ದದ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ ಕೆಟ್ಟು ರೂಪಾಂತರವಾಗೋಣ).

ಮುಕ್ಶ್ ಧಾ. (ಕೂಡಿಹಾಕು). ಮುಕ್ಶಿಕಾ (ನೋಣ); ಮಾಕ್ಶಿಕ (ನೋಣಗಳು ಕೂಡಿಹಾಕಿದ ಮಕರಂದ, ಜೀನುತುಪ್ಪ); ಮಧುಮುಕ್ಶಿಕಾ.

ಮುಗ್ ಧಾ. (ಶೋಭಿಸು). ಮುಂಗಲ; ಮಾಂಗಲ್ಯ; ಅಮುಂಗಲ; ಸುಮುಂಗಲ; ಮುಂಗಲಮೂರ್ತಿ (ಗಣೇಶ); ಮುಂಗಲಸೂತ್ರ (ಸೂತ್ರ=ಧಾರ; ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಂಗಸರು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುವ ಸೌಭಾಗ್ಯಸೂಚಕ ಆಭರಣ); ಮುಂಗಲಾಚರಣ (ಆಚರಣ=ಮಾಡೋಣ; ಗ್ರಂಥಾದಿಗಳಿಗೆ ವಿಘ್ನ ಬರಬಾರದೆಂದು ಮಾಡುವ ದೇವತಾಪ್ರಾರ್ಥನೆ).

ಮುಜ್ಜ್ ಧಾ. (ಮುಳುಗು). ಮುಗ್ನ (ಮುಳುಗಿದವನ); ಮುಜ್ಜನ; ಮುಜ್ಜಿತ; ನಿಮಗ್ನ.

ಮಡ್ ಫಾ. (ಶೃಂಗರಿಸು=ವಿಭಾಗಿಸು). ಮಂಡನ (ವಸ್ತ್ರ); ಮಂಡಿತ; ಮಂಡಪ [ಮಂಟಪ]; ಮಂಡಲ (ಸಣ್ಣ ಪ್ರದೇಶ); ಮಾಂಡಲಿಕ (ಮಂಡಲವನ್ನು ಆಳುವವನು).

ಮಂತ್ರ ಫಾ. (ಒಳಸಂಚುಮಾಡು, ಮಾತಾಡು). ಮಂತ್ರ (ಒಳ ಸಂಚು); ಮಂತ್ರಿನ್; ಮಾಂತ್ರಿಕ (ಪಿಶಾಚಾದಿಗಳ ಕೂಡ ಒಳ ಸಂಚು ಮಾಡಿ ರೋಗಾದಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು); ಆಮಂತ್ರಣ [ಔತಣ]; ಆಮಂತ್ರಿತ; ನಿಮಂತ್ರಣ; ನಿಮಂತ್ರಿತ.

ಮಥ್ ಫಾ. (ಕಡೆ). ಮಥನ; ಮಥಿತ; ಮಂಥನ; ಮಂಥಾ; ಪ್ರಮಥ (ಕಡೆಯೋಣ; ಇದರ ಮೇಲಿಂದಲೇ ಮುಂದೆ ಲಾಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ, ದುರ್ಬಲ ಮಾಡೋಣ, ಅಪಜಯ ಪಡಿಸೋಣ); ಪ್ರಮಥನ (ಅಪಜಯ ಪಡಿಸುವವನು); ಪ್ರಮಾಥ; ಪ್ರಮಾಥಿ; ಮಂಥನದಂಡ (ದಂಡ=ಕೋಲು; ಕಡೆಗೋಲು).

ಮದ್ ಫಾ. (ಸೊಕ್ಕೇರು, ಹರ್ಷವಾಗು). ಮತ್ತ (ಸೊಕ್ಕಿದವನು); ಮದ; ಮದನ (ಕಾಮನು); ಮದ್ಯ; ಮಾದಕ; ಉನ್ಮತ್ತ (ಬಹಳ ಸೊಕ್ಕಿದವನು); ಉನ್ಮಾದ; ಪ್ರಮತ್ತ; ಪ್ರಮಾದ.

ಮನ್ ಫಾ. (ವಿಚಾರ ಮಾಡು). ಮತ; ಮತಿ (ಬುದ್ಧಿ, ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿ); ಮನ; ಮನನ; ಮಾನ್ಯ; ಅನುಮತ; ಅನುಮತಿ; ಸಮ್ಮತ; ಸಮ್ಮತಿ; ಮಾನಿ; ಮಾಮಾಂಸಾ.

ಮಹ್ ಫಾ. (ದೊಡ್ಡದಾಗು). ಮಹತ್; ಮಹೀ (ಭೂಮಿ).

ಮಾ ಫಾ. (ಅಳಿ, ಎಣಿಸು). ಮಾನ (ಅಳತೆ, ಯೋಗ್ಯತೆ); ಮಿತಿ (ಅಳತೆ); ಮೇಯ (ಅಳಿಯ ತಕ್ಕ); ಅನುಮಿತಿ (ತರ್ಕ); ಅನುಮಾನ; ಉಪಮಾ (ಸಾದೃಶ್ಯ); ಉಪಮಾನ; ನಿರ್ಮಾಣ; ಪ್ರಮಾ (ನಿಜ ಅಳತೆ, ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಸತ್ಯಜ್ಞಾನ); ಪ್ರಮಾಣ (ಆಧಾರ); ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ.

ಮಿಲ್ ಫಾ. (ಹೊಂದು, ಸಿಗು). ಮಿಲಿತ; ಮೇಲನ; ಮೇಲಿತ; ದುರ್ಮಿಲ (ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾದ).

ಮಿಶ್ರ ಧಾ. (ಕೂಡು, ಬೆರೆ). ಮಿಶ್ರ; ಮಿಶ್ರಣ; ಮಿಶ್ರಿತ; ಸಮಿಶ್ರ.

ಮುಚ್ ಧಾ. (ಬಿಡು). ಮುಕ್ತ (ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ); ಮುಕ್ತಿ;
ಮೋಕ್ಷ (ಸಂಸಾರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ); ಮೋಕ್ಷಣ; ಮೋಚನ;
ಮೋಚಿತ; ಮುಮುಕ್ಷು.

ಮುದ್ ಧಾ. (ಹರ್ಷವಾಗು). ಮುದ; ಮುದಿತ; ಮೋದ; ಮೋ
ದಿತ; ಪ್ರಮೋದ; ಸಮೋದ; ಮೋದಕ; ಕುಮುದ; ಆಮೋ
ದ; ಅನುಮೋದನ.

ಮುಹ್ ಧಾ. (ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿ). ಮೂಢ (ಹುಚ್ಚು); ಮೋಹ;
ಮೋಹಕ; ಮೋಹನ; ಮೋಹಿತ; ಸಮೋಹ.

ಮೂರ್ಚ್ಛ ಧಾ. (ಕವಳಿ-ಬರು). ಮೂರ್ಚ್ಛನ; ಮೂರ್ಚ್ಛನಾ;
ಮೂರ್ಚ್ಛಾ; ಮೂರ್ಚ್ಛಿತ.

ಮೃ ಧಾ. (ಸಾಯು). ಮರಣ; ಮಾರಕ; ಮಾರಣ; ಮೃತ;
ಮೃತ್ಯು (ಸಾವು); ಅಮರ (ಸಾವಿಲ್ಲದವ, ದೇವತೆ); ಅಮೃತ
(ಸಾವು ಬರಗೊಡದಂಥ ದಿವ್ಯ-ರಸ); ಅಪಮೃತ್ಯು (ಕಾಲವಾ
ಗದೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸಾವು); ದುರ್ಮೃತ್ಯು; ಕಾಲಮೃತ್ಯು;
ಅಕಾಲಮೃತ್ಯು; ಮರ್ತ್ಯ.

ಮೃಗ್ ಧಾ. (ಶೋಧಮಾಡು). ಮಾರ್ಗ (ಹಾದಿ); ಮೃಗ;
ಮೃಗಯಾ (ಬೇಟೆ); ಮೃಗಯು (ಬೇಟೆಗಾರ); ಮೃಗ್ಯ.

ಮೃಜ್ ಧಾ. (ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡು). ಮಾರ್ಜನ; ಸಮಾರ್ಜನ; ಪರಿ
ಮಾರ್ಜನ; ಸಮಾರ್ಜನೀ (ಕಸಬರಿಗೆ).

ಮೃದ್ ಧಾ. (ಪುಡಿನಾಡು). ಮರ್ದನ; ಮರ್ದಿತ; ಮೃದು;
ಉಪಮರ್ದ; ಸಮೃದ್.

ಮೃಶ್ ಧಾ. (ನಿಚಾರಮಾಡು, ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡು). ಪರಾಮರ್ಶ;
ನಿಮರ್ಶ; ಆಮರ್ಶ.

ಮೈ ಧಾ. (ಕ್ಷಯವಾಗು). ಮ್ಲಾನ; ಮ್ಲಾನತಾ; ಮ್ಲಾನಿ.

ಯಜ್ಞ ಧಾ. (ಯಜ್ಞ ಮಾಡು). ಯಜನ; ಯಜಮಾನ (ಯಜ್ಞ ಮಾಡುವವನು, ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನೇ ಮುಖ್ಯನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಯಜಮಾನಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ, ಪ್ರಮುಖ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತವೆ); ಯಜ್ಞ; ಯಷ್ಟೃ (ಯಜ್ಞಮಾಡುವವ); ಯಾಗ; ಯಾಜನ; ಯಾಜಿನ್; ಯಾಜ್ಞಿಕ; ಋತ್ವಿಜ.

ಯತ್ ಧಾ. (ಯತ್ನಮಾಡು). ಯತ್ನ; ಪ್ರಯತ್ನ.

ಯಮ್ ಧಾ. (ಆಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಡು). ಯತಿ (ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಆಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟವ); ಯಮ; ಯಾಮ (ಪ್ರಹರ); ನಿಯಮ (ಕಟ್ಟಳೆ); ನಿಯಮಿತ; ವ್ಯಾಯಾಮ (ತಿರುಗೋಣ); ಸಂಯಮ (ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಆಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಡೋಣ) ಸಂಯಮನ; ಸಂಯಮಿನ್ (ಯತಿ); ಉದ್ಯಮ; ನಿಯಂತ್ರು.

ಯಸ್ ಧಾ. (ಶ್ರಮಪಡು). ಆಯಾಸ; ಆಯಾಸಿನ್; ಪ್ರಯಾಸ; ಪ್ರಯಾಸಿನ್.

ಯಾ ಧಾ. (ಹೋಗು). ಯಾತ್ರಾ (ಹೋಗೋಣ); ಯಾತ್ರಿಕ (ಹೋಗುವವ, ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವ); ಯಾನ (ವಾಹನ); ಅನುಯಾಯಿನ್ (ಹಿಂಬಾಲ ಹೋಗುವವ); ನಿಯಾಣ (ನೀಗಿ-ಹೋಗೋಣ, ಸಾವು); ಪ್ರಯಾಣ; ವೈಯಮಯಾನ (ವೈಯಮ=ಆಕಾಶ; ವಿಮಾನ); ಉದ್ಯಾಪನ.

ಯಾಚ್ ಧಾ. (ಬೇಡು). ಯಾಚಕ (ತಿರುಕ); ಯಾಚನಾ; ಯಾಚಿತ; ಯಾಚ್ಛಾ; ಆಯಾಚಿತ (ಬೇಡದ).

ಯುಜ್ ಧಾ. (ಸಮಾಧಿಹಚ್ಚು). ಯೋಗ; ಯೋಗಿನ್; ಯೋಗ್ಯ.

ಯುಜ್ ಧಾ. (ಕೂಡಿಸು). ಯುಕ್ತ; ಯುಕ್ತಿ (ಹಂಚಿಕೆ); ಯೋಗ (ಕೂಡಿಸುವಿಕೆ); ಯೋಗ್ಯ; ಯೋಜಕ (ಕೂಡಿಸುವವ); ಯೋಜನಾ; ಉದ್ಯುಕ್ತ; ಉದ್ಯೋಗ; ಉಪಯುಕ್ತ; ಉಪಯೋಗ; ಪ್ರಯುಕ್ತ; ಪ್ರಯೋಗ; ಪ್ರಯೋಜನ; ವಿಯು

ಕ್ತ (ಅಗಲಿದ); ವಿಯೋಗ (ಅಗಲಿಕೆ); ಸಂಯುಕ್ತ; ಸಂಯೋಗ; ಸಂಯೋಗಿನ್; ಯುಗ್ಮ.

ಯುಧ್ ಧಾ. (ಕಾದು). ಯುಧ್ಧ (ಕಾಳಗ); ಯೋಧ್ಯ; ಆಯುಧ (ಕೈದು).

ರಕ್ಷ್ ಧಾ. (ಕಾಪಾಡು). ರಕ್ಷಕ; ರಕ್ಷಣ; ರಕ್ಷಾ (ಕಾಪಾಡುವಿಕೆ); ರಕ್ಷಿತ; ರಕ್ಷಿತೃ (ಕಾಪಾಡುವವ); ಸಂರಕ್ಷಣ; ಸಂರಕ್ಷಿತ.

ರಚ್ ಧಾ. (ರಚಿಸು). ರಚನ; ರಚನಾ; ರಚಿತ; ವಿರಚನ; ವಿರಚಿತ; ಸಂರಚನಾ.

ರಜ್ ಧಾ. (ಬಣ್ಣಾಕೊಡು, ಸಂತೋಷಪಡಿಸು). ರಂಜಕ; ರಂಜನ; ರಾಗ; ರಾಗಿನ್; ಅನುರಾಗ (ಪ್ರೀತಿ); ವಿರಾಗ (ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗೋಣ); ವಿರಾಗಿನ್ (ಬೈರಾಗಿ); ವೈರಾಗ್ಯ; ರಜಕ; ರಜತ.

ರದ್ ಧಾ. (ಓಡೆ). ರದ (ಹಲ್ಲು); ರದನ.

ರಭ್ ಧಾ. (ಆರಂಭಮಾಡು). ಆರಬ್ಧ; ಆರಂಭ; ಪ್ರಾರಬ್ಧ; ಪ್ರಾರಂಭ; ಸಮಾರಂಭ.

ರವ್ ಧಾ. (ಆಡು, ಕ್ರೀಡಾಮಾಡು). ರತ, ರತಿ (ಆಟ, ಕ್ರೀಡೆ); ರಮಣ; ರಮಣೀಯ; ರಮ್ಯ; ಉಪರತಿ. (ವೈರಾಗ್ಯ) ವಿರತಿ; ವಿರಾಮ.

ರಸ್ ಧಾ. (ಸವಿನೋಡು). ರಸ; ರಸನಾ (ನಾಲಿಗೆ); ರಸಿಕ; ಅರಸ; ನಿರಸ; ವಿರಸ; ಸುರಸ; ಸ್ವಾರಸ್ಯ (ಸವಿ).

ರಾಜ್ ಧಾ. (ಪ್ರಕಾಶಿಸು). ರಾಜನ; ರಾಜನ್; ರಾಜ್ಞೀ (ಅರಸಿ); ರಾಜ್ಯ; ಆರಾಜನ; ಆರಾಜಿತ; ನೀರಾಜನ (ಆರತಿ-ಬೆಳಗೋಣ); ನೀರಾಜನಾ [ನಿರಾಂಜನ=ಆರತಿ-ಬೆಳಗುವ ಪಾತ್ರೆ]; ವಿರಾಜಕ; ವಿರಾಜಿತ.

ರಾಧ್ ಧಾ. (ಕೊನೆಗಾಣಿಸು). } ಆರಾಧನಾ; ಸಮಾರಾಧನಾ;
ಆರಾಧ್ ಧಾ. (ಪೂಜಿಸು, ಮನ್ನಿಸು). } ಅಪರಾಧ; ಆರಾಧ್ಯ.

ರಿಚ್ ಧಾ. (ತೆರವಾಗು). ರಿಕ್ತ (ತೆರವು); ರೇಚ; ರೇಚಕ (ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿನ ಕಶ್ಮಲತೆಗೆದುಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಔಷಧ); ರೇಚನ; ಅತಿ ರಿಕ್ತ (ವಿಾರಿ ಹೋದ); ಅತಿರೇಕ.

ರಿ ಧಾ. (ನಡೆ). ರೀತಿ (ನಡತೆ, ಪ್ರಚಾರ).

ರು ಧಾ. (ಒದರು). ರವ (ದನಿ); ರಾವಣ (ಒದರುವವ, ಭಯಂಕರ; ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಹೆಸರು); ಆರಾವ (ಒದರೋಣ); ವಿರಾವ; ಸಂರಾವ.

ರುಜ್ ಧಾ. (ಬೇನೆಯಾಗು). ರುಗ್ಗ; ರೋಗ; ರೋಗಿನ್; ಆರೋಗ್ಯ (ಬೇನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿ); ನಿರೋಗಿನ್.

ರುದ್ ಧಾ. (ಅಳು). ರುದಿತ; ರೋದನ; ರೋದಿತ.

ರುಧ್ ಧಾ. (ಹಿಡಿದಿಡು). ರುದ್ಧ; ರೋಧ; ರೋಧಕ; ಅನರೋಧ (ಪ್ರತಿಬಂಧ, ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಅರಮನೆಯೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಸ್ಥಳ, ರಾಣೀವಾಸ); ವಿರುದ್ಧ; ವಿರೋಧ (ವೈರ); ವಿರೋಧಿನ್.

ರುಷ್ ಧಾ. (ಸಿಟ್ಟಾಗು). ರುಷ್ಠ; ರೋಷ; ರೋಷಿತ; ರೋಷಿನ್.

ರುಹ್ ಧಾ. (ಬೆಳೆ). ರೂಢ (ಬೆಳೆದ, ಪ್ರಚಾರವಾದ); ರೂಢಿ (ಪ್ರಚಾರ, ರೀತಿ); ರೋಹಣ; ಆರೋಹ; ಆರೋಹಣ.

ರೇಖ್ ಧಾ. (ಗೆರೆಹಾಕು). ರೇಖನ; ರೇಖಾ (ಗೆರೆ); ರೇಖಿತ; ಸುರೇಖ (ಗೆರೆಹಾಕಿ ಬರೆದ, ಅಡ್ವಾತಿಡ್ಡ ಅಲ್ಲದ, ಅರ್ಥಾತ್ ಸುಂದರೆ, ಸುರೂಪ).

ಲಗ್ ಧಾ. (ಹೊಂದು). ಲಗ್ನ (ವಧೂವರರ ಹೊಂದುವಿಕೆ); ವಿಲಗ್ನ (ಅಗಲಿದ, ಹೊಂದದಂಥ); ಸಂಲಗ್ನ (ಹೊಂದಿದ, ಕೂಡಿದ), ಲಗ್ನಕ (ಹೊಣೆಗಾರ).

ಲಘ್ ಧಾ. (ಹಗುರಾಗು). ಲಘು (ಹಗುರ); ಲಘ್ವಿನ್; ಲಾಘವ; ಲಾಘವಿನ್.

ಲಜ್ಜ್ ಧಾ. (ನಾಚು). ಲಜ್ಜಾ; ಲಜ್ಜಿತ; ನಿರ್ಲಜ್ಜ; (ನಾಚಿಗೆಗೆಟ್ಟು); ಸಲಜ್ಜ (ನಾಚಿಕೆಯುಳ್ಳ).

ಲಪ್ ಧಾ. (ಮಾತಾಡು). ಲಪನ (ಬಾಯಿ); ಅಪಲಾಪ (ಪದರ ನುಡಿ); ಆಲಾಪ (ಸಂಭಾಷಣೆ); ಪ್ರಲಾಪ; ವಿಲಾಪ; ಸಂಲಾಪ (ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಮಾತು).

ಲಭ್ ಧಾ. (ದೊರಕು). ಲಬ್ಧ (ದೊರಕಿದ); ಲಭ್ಯ; ಲಾಭ; ಅಲಭ್ಯ (ಸಿಕ್ಕದಂಥ); ದುರ್ಲಭ; ಸುಲಭ.

ಲಪ್ ಧಾ. (ಬಯಸು). ಲಪಿತ; ಅಭಿಲಾಷ (ಬಯಕೆ); ಅಭಿಲಾಷಿನ್.

ಲಪ್ ಧಾ. (ಆಡು, ಕುಣಿ). ಲಪಿತ, ಲಾಸ್ಯ (ಕುಣಿತ); ಆಲಸ (ಕೆಲಸ ಬೇಡಾದನ, ಸೋಮಾರಿ); ಆಲಸ್ಯ; ಉಲ್ಲಾಸ; ವಿಲಾಸ; ವಿಲಾಸಿನ್.

ಲಾಚ್ಛ್ ಧಾ. (ಗುರ್ತುಮಾಡು). ಲಾಂಛನ (ಗುರ್ತು, ಕಳೆ, ಕುಂದು); ಲಾಂಛಿತ; ಮೃಗಲಾಂಛನ (ಮೃಗದ ಚಿಹ್ನೆ ಉಳ್ಳವ, ಚಂದ್ರ).

ಲಿ ಧಾ. (ಕೂಡಿ ಹೋಗು, ಒಂದಾಗು). ಲಯ (ಚಿತ್ತದ ಏಕಾಗ್ರತೆ); ಲೀನ (ಏಕಾಗ್ರ ಚಿತ್ತವಾದವ); ಆಲಯ (ಕೂಡಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳ, ಮನೆ); ನಿಲಯ.

ಲಿಖ್ ಧಾ. (ಬರೆ). ಲಿಖಿತ; ಲೇಖ [ಲೆಕ್ಕ]; ಲೇಖಕ; ಲೇಖನ; ಲೇಖನೀ [ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆ]; ಉಲ್ಲೇಖ (ಮೇಲೆ ಕಂಡು ಬರುವಂಥ, ಅರ್ಥಾತ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಬರಹ); ಶೀಲಾಲೇಖ (ಕಲ್ಲ ಮೇಲಿನ ಬರಹ).

ಲಿಪ್ ಧಾ. (ಸಾರಿಸು, ಬರೆ). ಲಿಪಿ (ಬರಹ); ಲಿಪ್ತ (ಸಾರಿಸಿದ); ಲೇಪ; ಲೇಪನ; ಅನುಲೇಪನ; ನಿರ್ಲಿಪ್ತ (ಮೈಗೆ ಏನೇನು ಹತ್ತಗೊಡದಂಥವ, ಶುದ್ಧ); ನಿರ್ಲೇಪ; ವಿಲೇಪನ; ಸಂಲೇಪನ.

ಲಿಹ್ ಧಾ. (ನೆಕ್ಕು). ಲೇಹ (ನೆಕ್ಕಿ ತಿನ್ನುವಂಥ ಪದಾರ್ಥ); ಲೇಹ್ಯ; ಮಧುಲಿಹ್ (ಹೂವಿನ ರಸ ನೆಕ್ಕುವದು, ಗುಂಗೀ ಹುಳ).

ಉತ್ ಧಾ. (ಸುಲಿಕೊಳ್ಳು). ಉಂಠನ [ಲೂಟಿ]; ಉಠಿತ; ವಿ
ಉಂಠನ.

ಉಪ್ ಧಾ. (ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗು). ಉಪ್ತ (ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾದ);
ಲೋಪ; ಲೋಪಕ.

ಉಭ್ ಧಾ. (ಬಯಿಸು). ಉಬ್ಧ (ಹಗಲೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಬೇಕೆಂದು
ಬಯಸುವವ); ಲೋಭ; ಲೋಭಿನ್; ನಿಲೋಭ; ನಿಲೋಫ
ಭಿನ್; ಉಬ್ಧಕ (ಬೇಟೆಗಾರ).

ಲೋಚ್ ಧಾ. (ನೋಡು). ಲೋಚನ (ಕಣ್ಣು); ಆಲೋಚನಾ
(ಯಾವದೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತ
ವಾಗಿ ಅದರ ಗುಣ ದೋಷಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕಗಳ
ನ್ನಾಗಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡೋಣ); ಆಲೋಚಿತ.

ವಚ್ ಧಾ. (ಮಾತಾಡು). ಉಕ್ತ (ಮಾತಾಡಿದ, ಹೇಳಿದ); ಉಕ್ತಿ;
ವಕ್ತ (ಬಾಯಿ); ವಚನ; ವಾಕ್ಯ; ವಾಚನ; ವಾಚಾ; ವಾ
ಚಾಲ (ಬಹಳ ಮಾತಾಡುವವ); ವಾಚಿಕ (ಬಾಯಿಮಾತಿಲಿ
ಹೇಳಿದ); ಅಭಿವಚನ; ಪ್ರತಿವಚನ.

ವಂಚ್ ಧಾ. (ಮೋಸಗೊಳಿಸು). ವಂಚಕ (ಮೋಸಗಾರ); ವಂ
ಚನಾ; ವಂಚಿತ.

ವದ್ ಧಾ. (ಮಾತಾಡು). ವದನ (ಬಾಯಿ); ವಾದ; ವಾದಿನ್
(ತನ್ನ ಮತ ಹೇಳುವವ); ವಾದ್ಯ; ಅಪವಾದ (ಕೆಟ್ಟ ಮಾತು
ಆರೋಪ); ಪ್ರತಿವಾದಿನ್ (ವಾದಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಮಾತಾಡು
ವವ); ವಿನಾದ; ಸಂವಾದ; ವದಾನ್ಯ (ದಾನಶೂರ).

ವಂದ್ ಧಾ. (ಎರಗು). ವಂದನ (ನಮಸ್ಕಾರ); ವಂದನೀಯ;
ವಂದಿತ; ವಂದ್ಯ; ಅಭಿವಂದನ.

ವಮ್ ಧಾ. (ಕಾರು). ವಮನ (ಕಾರಿಕೆ); ವಾಮಕ (ಕಾರಿಕೆ
ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಔಷಧ).

ವಯ್ ಧಾ. (ಹೋಗು). ವಯಸ್ಸು (ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಹೋಗುವ ಕಾಲ); ವಯಸ್ಕ (ವಯಸ್ಸು ಆದವ, ದಿನ ಹೋದವ); ಪೂರ್ವ ವಯಸ್ಕ; ಸಮವಯಸ್ಕ (ಓರಗೆಯವ).

ವರ್ಚ್ ಧಾ. (ಬೆಳಗು). ವರ್ಚಸ್ (ಬೆಳಕು, ತೇಜ); ವರ್ಚಸ್ವ; ವರ್ಚಸ್ವಿನ್.

ವರ್ಣ್ ಧಾ. (ಬಣ್ಣಾ ಕೊಡು, ಬಣ್ಣಿಸು). ವರ್ಣ [ಬಣ್ಣ]; ವರ್ಣನ; ವರ್ಣನೀಯ; ವರ್ಣಿತ; ಅವರ್ಣನೀಯ; ವಿವರ್ಣ (ಕೆಟ್ಟ ಬಣ್ಣದ, ವಿಜಾತೀಯ); ಸವರ್ಣ; ಸುವರ್ಣ.

ವಲ್ ಧಾ. (ಸುತ್ತು). ವಲಯ [ಬಳಿ]; ವಲ್ಲಿ [ಬಳ್ಳಿ].

ವಶ್ ಧಾ. (ಅಧೀನದಲ್ಲಿಡು). ವಶ; ವಶಿನ್; ವಶ್ಯ; ಅವಶ್ಯ; ಅವಶ್ಯಕ; ವಿವಶ (ಸ್ವಾಧೀನ-ತಪ್ಪಿದವ, ಎಚ್ಚರ-ತಪ್ಪಿದವ).

ವಸ್ ಧಾ. (ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳು). ವಸನ; ವಸ್ತ್ರ; ವಾಸಸ್; ಅಂಗ ವಸ್ತ್ರ (ಮೈಮೇಲೆ ತಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಹೊದಿಕೆ); ಉಪವಸ್ತ್ರ (ಸಣ್ಣ ಹೊದಿಕೆ, ಪಂಜಿ).

ವಸ್ ಧಾ. (ಇರು). ವಸತಿ; ಆವಾಸಿ; ನಿವಾಸಿ.

ವಹ್ ಧಾ. (ಹೊರು, ಒಯ್ಯು). ವಹನ; ವಾಹ; ವಾಹಕ; ವಾಹನ; ಆವಾಹನ (ಹೊತ್ತು ಒಯ್ಯೋಣ, ಕರೆತರೋಣ); ನಿರ್ವಾಹ (ಪೋಷಣ); ವಿವಾಹ (ಲಗ್ನ).

ವಾ ಧಾ. (ಬೀಸು). ವಾತ (ಗಾಳಿ); ವಾತ್ಯಾ (ಬಿರುಗಾಳಿ); ವಾಯು [ಬಾವು].

ವಾಂಛ್ ಧಾ. (ಬಯಸು). ವಾಂಛಾ; ವಾಂಛಿತ.

ವಿಚ್ ಧಾ. (ವಿಚಾರ ಮಾಡು). ವಿವೇಕ; ವಿವೇಕಿನ್; ವಿವೇಚನ (ಒಳಿತು-ಹೀನಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡೋಣ); ಅವಿವೇಕ; ಅವಿವೇಕಿನ್.

ವಿಜ್ ಧಾ. (ಅಂಜು). ವೇಗ; ವೇಗವಾನ್; ಉದ್ವಿಗ್ನ (ಅಂಜಿದವ); ಉದ್ವೇಗ.

ವಿದ್ ಫಾ. (ತಿಳಿ). ವಿದಿತ; ವಿದ್ಯಾ; ವಿದ್ವಸ್ (ತಿಳಿದವ, ಜಾಣ);
ವೇದ (ತಿಳವಳಿಕೆಯ ಬೀಡು; ಇದರ ಮೇಲಿಂದ; ಪ್ರಾಚೀನ
ಆರ್ಯ ಜನರ ಧರ್ಮ ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸಂ-
ಗ್ರಹದ ಗ್ರಂಥಗಳು); ವೇದಾಂತ; ವೇದಾಂತಿನ್; ವೈದಿಕ (ವೇ-
ದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ, ವೇದ ಕಲಿತ).

ವಿಶ್ ಫಾ. (ಹೋಗು, ಸೇರು). ವಿಶ್ವ (ದೇವರು ಸೇರಿರುವ ಅವ-
ಕಾಶ); ವೇಶ (ಶರೀರವನ್ನು ಸೇರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತ್ರ-
ಗಳು); ಆವಿಷ್ಟ (ಹೊಕ್ಕು); ಆವೇಶ (ಮೈ ಹೋಗೋಣ);
ನಿವೇಷ (ಮನೆ); ಪ್ರವೇಶ (ಹೋಗೋಣ); ಸಂವಿಷ್ಟ (ಹೊಕ್ಕು,
ಸೇರಿದ, ಕೂತುಕೊಂಡಂಥ); ಸಂವೇಶ.

ವಿಷ್ ಫಾ. (ತುಂಬು, ವ್ಯಾಪಿಸು). ವಿಷ; ವಿಷ್ಟ (ವಿಶ್ವವನ್ನು ತುಂ-
ಬಿ ಕೊಂಡಿರುವವ).

ವೃತ್ ಫಾ. (ಇರು). ವರ್ತನ; ವೃತ್ತಿ; ಪ್ರವೃತ್ತಿ; ಆವರ್ತ.

(೨) ನಿ+ವೃತ್ } (ತಿರುಗು). ಪರಾವರ್ತನ; ನಿವರ್ತನ; ನಿವೃತ್ತಿ.
(೩) ಪರಾ+ವೃತ್ }

ವೃಧ್ ಫಾ. (ಬೆಳೆ). ವರ್ಧನ (ಬೆಳೆಯೋಣ); ವರ್ಧಿತ; ವಾರ್ಧ-
ಕ್ಯ (ಮುಪ್ಪು); ವೃದ್ಧ (ಬೆಳೆದವ; ಇದರ ಮೇಲಿಂದಲೇ ರೂಢ
ವಾಗಿ, ಮುದುಕ); ವೃದ್ಧಿ (ಬೆಳೆವಣಿಗೆ; ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೊದ-
ಲಿನ ಹತ್ತು ದಿನಸು).

ವೃಶ್ ಫಾ. (ಕಡಿ). ವೃಶ್ಚಿಕ (ಚೀಳು); ವ್ರಶ್ಚನ (ಕಡಿಯುವ
ಸಾಧನ, ಕೊಡ್ಲೆ).

ವೃಷ್ ಫಾ. (ಸಿಡಿಸು, ಮಳೆಗರೆ). ವರ್ಷ (೧ ಮಳೆ; ೨ ಹನ್ನೆರಡು
ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ. ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ನಿಯಮಿತ ಕಾ-
ಲಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವದರಿಂದ ಮೊದಲಿನವರು ಕಾಲಮಾಪನದಲ್ಲಿ
ಮಳೆಗಾಲದಿಂದ ಮಳೆಗಾಲದ ವರೆಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷವೆಂದು ಹೆಸ-

ರು ಕೊಟ್ಟರು); ವೃಷ್ಟಿ; ಅತಿವೃಷ್ಟಿ; ಅನಾವೃಷ್ಟಿ; ಅವರ್ಷಣ; ಸುವೃಷ್ಟಿ.

ವೇಷ್ಠ ಧಾ. (ಸುತ್ತು). ವೇಷ್ಠನ; ವೇಷ್ಠಿತ; ಆವೇಷ್ಠನ; ಪರಿವೇಷ್ಠನ; ಸಂವೇಷ್ಠನ.

ವ್ಯಧ ಧಾ. (ತೂತುಕೆಡವು). ವಿಧ; ವೇಧ [ವೆಜ್ಜ, ಎಜ್ಜ]; ವೇಧಿತ; ನಿರ್ವೇಧ (ಭಿದ್ರವಿಲ್ಲದೆ, ನೆಟ್ಟಗೆ, ಚನ್ನಾಗಿ).

ಶಕ್ ಧಾ. (ಸಮರ್ಥನಾಗು). ಶಕ್ತ; ಶಕ್ತಿ; ಶಕ್ಯ; ಅಶಕ್ತ; ನಿಶಕ್ತ; ಸಶಕ್ತ; ಸರ್ವಶಕ್ತಿ (ಸರ್ವ=ಎಲ್ಲ, ಬೇಕಾದ್ದು; ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡ ತಕ್ಕ ತ್ರಾಣವುಳ್ಳ).

ಶಂಕ್ ಧಾ. (ಸಂಶಯಗೊಳ್ಳು). ಶಂಕಾ; ಶಂಕಿತ; ಆಶಂಕಾ (ಸಂಶಯ); ಆಶಂಕಿತ; ನಿಶಂಕ (ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದವ); ಸಶಂಕ (ಶಂಕಾಯುಕ್ತ); ಸಾಶಂಕ.

ಶಪ ಧಾ. (ಕೆಟ್ಟ ಮಾತಾಡು). ಶಪಥ (ಆಣೆ); ಶಪ್ತ; ಶಾಪ.

ಶಮ ಧಾ. (ಕಡಿಮೆಯಾಗು, ಇಳಿ). ಶಮ (ಮನೋವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ, ಅರ್ಥಾತ್, ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ); ಶಮನ; ಶಾಂತ; ಶಾಂತಿ; ಶಾಮಕ; ಉಪಶಮ (ಬೇನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗೋಣ).

ಶಂಸ ಧಾ. (ಹೊಗಳು). ಶಂಸನ; ಶಂಸಾ; ಪ್ರಶಂಸನ (ಹೊಗಳಿಕೆ); ಪ್ರಶಂಸಾ; ಪ್ರಶಸ್ತ (ಹೊಗಳಿದ, ಯೋಗ್ಯ).

ಶಾಖ ಧಾ. (ಹಬ್ಬು, ಪಸರಿಸು). ಶಾಖಾ (ಟೊಂಗೆ); ಶಾಖಿನ್ (ಗಿಡ); ಶಾಖಾಮೃಗ (ಗಿಡಗಳ ಟೊಂಗೇ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಮೃಗ, ಮಂಗ).

ಶಾಸ್ ಧಾ. (ಆಳು). ಶಾಸನ; ಶಾಸಿತ; ಶಾಸ್ತ್ರ; ಶಾಸ್ತ್ರ; ಶಾಸ್ತ್ರಿನ್ (ಶಾಸ್ತ್ರ ಓದಿದವನು); ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ; ಅಶಾಸ್ತ್ರ; ಸಶಾಸ್ತ್ರ.

ಶಿಕ್ಷ ಧಾ. (ಕಲಿ). ಶಿಕ್ಷಕ; ಶಿಕ್ಷಣ; ಶಿಕ್ಷಾ; ಶಿಕ್ಷಿತ; ಶಿಕ್ಷಣ; ಸುಶಿಕ್ಷಿತ.

ಶಿಷ್ ಧಾ. (ಇರು, ಉಳಿ). ಶೇಷ; ಅಶೇಷ (ಎನೇನು ಇರಗೊಡದೆ, ಯಾವತ್ತು); ಅವಶಿಷ್ಟ; ಅವಶೇಷ; ಉಚ್ಚಿಷ್ಟ (ತಂದು ಉಳಿದದ್ದು, ಎಂಜಲ); ನಿಶೇಷ; ಸಶೇಷ.

ಶಿಷ್ ಧಾ. (ಗುಣತೋರಿಸು). ಶಿಷ್ಟ; ವಿಶಿಷ್ಟ; ವಿಶೇಷ (ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಣ); ವಿಶೇಷಣ; ವಿಶೇಷ್ಯ; ಶೇಷ (ವಾಸುಕಿ).

ಶೀ ಧಾ. (ಬೀಳು, ಮಲಗು). ಶಯನ; ಶಯನೀಯ; ಶಯಿತ (ಮಲಗಿದ); ಶಯ್ಯಾ (ಹಾಸಿಗೆ); ಸಂಶಯ; ಆಶಯ.

ಶುಚ್ ಧಾ. (ಶೋಕಮಾಡು; ಗೋಳಾಡು). ಶೋಕ; ಶೋಚನ; ಶೋಚನೀಯ; ಶೋಚ್ಯ; ಅಶೋಕ; ವಿಶೋಕ (ಶೋಕವಿಲ್ಲದ).

ಶುಚ್ ಧಾ. (ಶುದ್ಧಮಾಡು). ಶುಚಿ; ಶುಚಿತಾ; ಶೌಚ; ಅಶೌಚ (ಸೂತಕ).

ಶುಧ್ ಧಾ. (1) (ಪವಿತ್ರ ಮಾಡು). ಶುದ್ಧ; ಶುದ್ಧಿ; ಶೋಧನ; ಅಶುದ್ಧ; ವಿಶುದ್ಧ; ಸಂಶುದ್ಧ.

(2) (ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚು). ಶುದ್ಧಿ; [ಸುದ್ಧಿ]; ಶೋಧ; ಶೋಧಕ; ಶೋಧನ; ಶೋಧನೀಯ; ಶೋಧಿತ.

ಶುಭ್ ಧಾ. (ಚಂದಗಾಣು). ಶುಭ; ಶೋಭನ; ಶೋಭಾ; ಶೋಭಾಯಮಾನ; ಶೋಭಿತ; ಅಶುಭ; ವಿಶೋಭಿತ (ಚಂದಗೆಟ್ಟು); ಸಂಶೋಭಿತ.

ಶುಷ್ ಧಾ. (ಒಣಗು). ಶುಷ್ಕ; ಶೋಷ; ಶೋಷಕ; ಶೋಷಣ; ವಿಶೋಷ; ವಿಶೋಷಣ; ಸಂಶೋಷ; ಸಂಶೋಷಣ.

ಶೂಲ್ ಧಾ. (ನೋವುಮಾಡು). ಶೂಲ; [ಶೂಲಿ]; ತ್ರಿಶೂಲ.

ಶ್ರಮ್ ಧಾ. (ದಣಿ). ಶ್ರಮ; ಶ್ರಾಂತ; ಶ್ರಾಂತಿ; ಪರಿಶ್ರಮ; ಪರಿಶ್ರಾಂತ; ವಿಶ್ರಮ (ದಣಿವು-ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ); ವಿಶ್ರಾಂತ; ವಿಶ್ರಾಂತಿ.

ಶ್ರೀ ಧಾ. (ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರು). ಆಶ್ರಯ (ಆಧಾರ); ಆಶ್ರಿತ; ನಿರಾಶ್ರಯ; ನಿರಾಶ್ರಿತ; ರಾಜಾಶ್ರಯ.

ಶ್ರು ಧಾ. (ಕೇಳು). ಶ್ರವಣ; ಶ್ರಾವ್ಯ; ಶ್ರುತ; ಶ್ರುತಿ (ಕಿವಿ, ಕರ್ಣ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದ ಗ್ರಂಥ, ವೇದ); ಶ್ರೋತೃ; ಶ್ರೋತ್ರ; ಶ್ರೋತ್ರಿಯ (ವೇದಾಧ್ಯಯನ-ಮಾಡಿದವ); ವಿಶ್ರುತ (ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದಂಥ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ); ಸುಶ್ರುತ; ಶುಶ್ರೂಷಾ.

ಶ್ಲಾಘ್ ಧಾ. (ಹೊಗಳು, ಸ್ತುತಿಸು). ಶ್ಲಾಘನ; ಶ್ಲಾಘನಾ; ಶ್ಲಾಘನೀಯ; ಶ್ಲಾಘ್ಯ; ಅಶ್ಲಾಘ್ಯ.

ಶ್ಲೀಷ್ ಧಾ. (ಕೂಡು, ಹೊಂದು). ಶ್ಲೇಷ (ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳ ಕೂಡುವಿಕೆ); ಆಶ್ಲೇಷ (ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ); ನಿಶ್ಲೇಶ (ಅಗಲುವಿಕೆ); ಸಂಶ್ಲೇಷ (ಹೊಂದಿಕೆ).

ಶ್ವಸ್ ಧಾ. (ಉಸುರಾಡಿಸು). ಶ್ವಸನ (ಗಾಳಿ); ಶ್ವಾಸ; ಆಶ್ವಾಸನ (ಭಯಗೊಂಡವರಿಗೆ, ಉಸುರು, ಅರ್ಥಾತ್ ಧೈರ್ಯ ಕೊಡೋಣ); ಉಚ್ಛ್ವಾಸ (ಉಸುರು ಬಿಡೋಣ); ನಿಶ್ವಾಸ (ನಿಟ್ಟುಸುರು); ವಿಶ್ವಾಸ (ನಂಬಿಕೆ).

ಷಷ್ ಏ. (ಆರು). ಷಷ್ಠ; ಷಷ್ಠೀ (ಆರನೇ ತಿಥಿ); ಷಟ್ಕರ್ಮ (ಕರ್ಮ=ಮಾಡ ತಕ್ಕ ವಿಧಾನ; ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ, ಯಜನ, ಯಾಜನ, ದಾನ, ಪ್ರತಿಗ್ರಹ ಎಂಬವಾರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕರ್ಮಗಳು); ಷಣ್ಮುಖ (ಮುಖ=ಮೋರೆ; ಆರು ಮೋರೆಯವ, ಶಿವನ ಮಗ, ಕಾರ್ತಿಕೇಯ).

ಸಪ್ತ ಏ. (ಏಳು). ಸಪ್ತಕ; ಸಪ್ತಮ (ಏಳನೆಯವ); ಸಪ್ತಮೀ (ಏಳನೆಯ ತಿಥಿ); ಸಪ್ತಾಹ (ಅಹನ್=ದಿವಸ; ಏಳು ದಿವಸಗಳು).

ಸಮ್ ಧಾ. (ಸರಿಯಾಗು). ಸಮ; ಸಾಮ್ಯ; ವಿಷಮ [ಬೆಸ]; ವೈಷಮ್ಯ (ಭೇದ, ವೈರ).

ಸಹ ಧಾ. (ತಡೆ, ತಾಳು). ಸಹನ; ಸಹಿಷ್ಣು; ಸಹ್ಯ; ಅಸಹ್ಯ
(ತಡೆಯಲಾಗದ); ದುಃಸಹ; ಸುಸಹ.

ಸಿಚ್ ಧಾ. (ಉಗ್ಗು, ಎರಚು). ಸಿಕ್ತ; ಸೇಕ; ಸೇಚನ; ಅಭಿಸಿಕ್ತ;
ಅಭಿಷೇಕ; ಅಭಿಷೇಚನ, ಮೂರ್ಧಾಭಿಸಿಕ್ತ (ಮೂರ್ಧಾ=ತಲೆ;
ತಲೆ ಮೇಲಿಂದ ಅಭಿಷೇಕವಾದವ, ಅರಸು); ರಾಜಾಭಿಷೇಕ.

ಸಿಧ್ ಧಾ. (ಕೈಗೂಡಿ ಬರು). ಸಾಧಕ; ಸಾಧನ (ಯಾವದೊಂದು
ಕೆಲಸ ಕೈಗೂಡಿ ಬರತಕ್ಕ ಹಂಚಿಕೆ); ಸಾಧಿತ; ಸಾಧು (ಇಂದ್ರಿ
ಯ-ನಿಗ್ರಹ ಕೈಗೂಡಿ ಬಂದವ); ಸಿದ್ಧ; ಸಿದ್ಧಿ (ಕೈಗೂಡುವಿಕೆ);
ನಿಸಿದ್ಧ; ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

ಸು, ಸೂ ಧಾ. (ಹಡೆ). ಸುತ (ಮಗ); ಸೂತಿಕ (ಹಡೆದಾಕೆ);
ಪ್ರಸವ; ಪ್ರಸವನ; ಪ್ರಸೂತಿ.

ಸುಖ ಧಾ. (ಚೆನ್ನಾಗಿರು). ಸುಖ; ಸುಖಿನ್; ಸೌಖ್ಯ.

ಸೂಚ್ ಧಾ. (ಸನ್ನೇ ಮಾಡು). ಸೂಚಕ; ಸೂಚನ; ಸೂಚನಾ;
ಸೂಚಿತ.

ಸೃ ಧಾ. (ಹೋಗು, ತಿರುಗಾಡು). ಸರಣ (ಹೋಗೋಣ); ಅವ
ಸರಣ (ಹಿಂದೆ ತಿರುಗೋಣ); ಅನುಸರಣ (ಹಿಂದೆ ಹೋಗೋ
ಣ); ಉತ್ಸಾರಣ (ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾಡೋಣ, ನೂಕಿಸೋ
ಣ); ನಿಸ್ಸರಣ; ನಿಸ್ಸಾರಣ; ಪ್ರಸಾರ (ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೆ ಹೋ
ಗೋಣ, ಹಬ್ಬೋಣ, ವಿಸ್ತಾರ); ಸಂಸಾರ (ಒಂದು ಜನ್ಮದಿಂದ
ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ); ಸಂಸಾರಿನ್.

ಸೃಜ್ ಧಾ. (ಕೊಡು, ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡು). ಸರ್ಗ; ಸೃಷ್ಟ; ಸೃಷ್ಟಿ;
ಪ್ರಪ್ಪ; ಉತ್ಸರ್ಗ (ಕೊಡೋಣ, ದಾನ); ನಿಸರ್ಗ (ಹುಟ್ಟು
ಗುಣ, ಸ್ವಭಾವ); ವಿಸರ್ಗ; ವಿಸರ್ಜನ (ಕೊಟ್ಟುಬಿಡೋಣ,
ತ್ಯಾಗ); ಸಂಸರ್ಗ.

ಸೌಪ್ ಧಾ. (ನೆಲಗುಂಟೆ ಹರಿದು ಹೋಗು). ಸರ್ಪ (ಹಾವು); ಸರ್ಪಿ (ತುಪ್ಪ); ಸರೀಸೃಪ (ನೆಲಗುಂಟೆ ಹರಿದು ಹೋಗುವ ಪ್ರಾಣಿ).

ಸೇವ್ ಧಾ. (ಚಾಕರೀ ಮಾಡು). ಸೇವಕ; ಸೇವನ; ಸೇವಾ; ಸೇವಿತ; ಸೇವ್ಯ; ಅಸೇವ್ಯ (ಸೇವಿಸ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದ್ದು).

ಸ್ವಲ್ ಧಾ. (ಬೀಳು). ಸ್ವಲನ; ಸ್ವಲಿತ; ಅಸ್ವಲಿತ (ಬೀಳದಲೆ, ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ); ವಿಸ್ವಲಿತ (ನಡುನಡುವೆ ಬಿದ್ದಂಥ).

ಸ್ತಬ್ ಧಾ. (ಹಿಡಿ, ನಿರೋಧಮಾಡು). ಸ್ತಬ್ಧ; ಸ್ತಂಭ [ಕಂಬ]; ಸ್ತಂಭನ; ಅವಸ್ಥಂಭ (ನಿರೋಧ); ವಿಷ್ವಂಭ; ಜಯಸ್ತಂಭ; ದೀಪಸ್ತಂಭ; ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ; ರಣಸ್ತಂಭ (ರಣ=ಕಾಳಗದ ಭೂಮಿ; ಅಲ್ಲಿ ನೆಡಿಸಿದ ಕಂಬ).

ಸ್ತು ಧಾ. (ಹೊಗಳು). ಸ್ತವ; ಸ್ತವನ; ಸ್ತಾವಕ; ಸ್ತುತ; ಸ್ತುತಿ; ಸ್ತುತ್ಯ; ಸ್ತೋತ್ರ; ಸ್ತೋತ್ರ.

ಸ್ತೃ ಧಾ. (ಹಾಸು, ಪಸರಿಸು, ಮುಚ್ಚು). ಆಸ್ತರಣ (ಹಾಸಿಕೆ); ವಿಸ್ತರ (ಪಸರಿಸುವಿಕೆ); ವಿಸ್ತಾರ; ವಿಸ್ತೀರ್ಣ; ವಿಸ್ತೃತ; ವಿಸ್ತರಣ; ಸಂಸ್ತೃತ.

ಸ್ಥಾ ಧಾ. (ಇರು, ನಿಲ್ಲು). ಸ್ಥಾನ; ಸ್ಥಾಪನ (ಇರಿಸೋಣ); ಸ್ಥಾಪನಾ; ಸ್ಥಾಯಿಕ (ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ); ಸ್ಥಾನರ; ಸ್ಥಿತಿ; ಅನುಷ್ಠಾನ (ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲೋಣ; ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಸೇವೆಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬಂದದೆ); ಅನಸ್ಥಾ; ಆಸ್ಥಾ; ಉದ್ಧಾನ (ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲೋಣ); ಪ್ರಸ್ಥಾನ (ಹೊರ ಹೊರಡೋಣ); ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ; ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ; ವ್ಯವಸ್ಥಾ; ಸಂಸ್ಥಾ [ಸಂತೆ]; ಸಂಸ್ಥಾನ.

ಸ್ನಾ ಧಾ. (ಮೈ ತೊಳಕೊಳ್ಳು). ಸ್ನಾತ; ಸ್ನಾತಕ; ಸ್ನಾನ; ನಿಷ್ಣಾತ; ಸುಸ್ನಾತ; ಮಂಗಲಸ್ನಾನ (ಮಂಗಲ=ಶುಭಕಾರ್ಯ; ಶುಭಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಸ್ನಾನ).

ಸ್ನಿಹ್ ಧಾ. (ಪ್ರೀತಿನಾಡು). ಸ್ನೇಹ; ಸ್ನೇಹಿನ್.

ಸ್ಪರ್ಧ್ ಧಾ. (ಹಗೆತನನಾಡು). ಸ್ಪರ್ಧಾ; ಸ್ಪರ್ಧಿನ್; ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿನ್ (ಎದುರಾಳಿ).

ಸ್ಪೃಶ್ ಧಾ. (ಮುಟ್ಟು). ಸ್ಪರ್ಶ; ಸ್ಪರ್ಶನ (ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವದು, ಗಾಳಿ); ಸ್ಪೃಶ್ಯ; ಸ್ಪೃಷ್ಟ; ಅಸ್ಪರ್ಶ (ಮುಡುಚಿಟ್ಟು).

ಸ್ಪೃಹ್ ಧಾ. (ಬಯಸು). ಸ್ಪೃಹಾ; ನಿಃಸ್ಪೃಹ (ಆಶೆಯಿಲ್ಲದವ); ಸಸ್ಪೃಹ (ಆಶೆಯುಳ್ಳವ).

ಸ್ಫುರ್ ಧಾ. (ಆವೇಶ ಬರು). ಸ್ಫುರಣ; ಸ್ಫುರ್ತಿ.

ಸ್ಮಿ ಧಾ. (ನಗು). ಸ್ಮಯ; ಸ್ಮಿತ; ಸ್ಮೇರ (ನಗುವ); ವಿಸ್ಮಯ (ಆಶ್ಚರ್ಯ); ವಿಸ್ಮಿತ.

ಸ್ಮೃ ಧಾ. (ನೆನಸು). ಸ್ಮರಣ; ಸ್ಮಾರ್ತ (ಸ್ಮೃತಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುವವ); ಸ್ಮೃತ; ಸ್ಮೃತಿ (ನೆನಪು; ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಋಷಿಗಳು ಗುರು ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಾಯಿಲಿ ಕಲಿತು ಮುಂದೆ ಬರೆದಿಟ್ಟ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು); ಅಪಸ್ಮಾರ (ನೆನಪು ಹಾರಿಸುವ ರೋಗ, ಮಲರೋಗ); ವಿಸ್ಮರಣ; ವಿಸ್ಮೃತಿ.

ಸ್ರು ಧಾ. (ಸೋರು). ಸ್ರವ; ಸ್ರವಣ; ಸ್ರಾವ; ಸ್ರಾವಿನ್; ಸ್ರುತ; ಗರ್ಭಸ್ರಾವ (ಗರ್ಭ=ಬಸುರು; ಹಲಿವಳಿಯೋಣ).

ಸ ಸ. (ತಾನು). ಸ್ವಕೀಯ (ತನ್ನವ); ಸ್ವತಃ (ತನ್ನಿಂದ, ತಾನಾಗಿ); ಸ್ವಾಂತ (ಅಂತ=ಅಂತರಂಗ; ಮನಸ್ಸು); ಸ್ವಾರ್ಥ

(ಅರ್ಥ=ಹೇತು, ಉದ್ದೇಶ; ತನ್ನ ಲಾಭದ ಹೇತು); ಸ್ವೇಚ್ಛ
(ಇಚ್ಛಾ=ಬಯಕೆ; ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಬಂದಂತೆ, ಬೇಕಾದಂತೆ); ಸ್ವಕ
ರ್ಮ; ಸ್ವಜಾತಿ; ಸ್ವಧರ್ಮ; ಸ್ವಭಾವ (ಭಾವ=ಶರೀರಗುಣ;
ತನ್ನ ಹುಟ್ಟುಗುಣ).

ಸ್ವಪ್ ಧಾ. (ನುಲಗು). ಸ್ವಪ್ನ; ಸ್ವಾಪ (ನಿದ್ರೆ).

ಸ್ವರ ಧಾ. (ಶಬ್ದಮಾಡು). ಸ್ವರ; ಸ್ವರಿತ; ಅಪಸ್ವರ; ಸುಸ್ವರ.

ಸ್ವಾದ್ ಧಾ. (ಸವಿ). ಸ್ವಾದ; ಸ್ವಾದಿತ; ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ; ಆಸ್ವಾದ;
(ರುಚಿ); ಸುಸ್ವಾದ.

ಹನ್ ಧಾ. (ಹೊಡಿ, ಕೊಲ್ಲು). [ಈ ಧಾತುವಿಗೆ ವಿಕಾರದಿಂದ ಘಾ,
ಅಥವಾ ವಧ್ ಎಂಬ ರೂಪಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ]. ಘಾತ; ಘಾತು
ಕ; ವಧ; ಹತ; ಹನನ; ಅಪಘಾತ; ಆಘಾತ (ಮೇಲೆ ಹೊಡೆ
ಯೋಣ, ಅಪ್ಪಳಿಸೋಣ); ಪ್ರಘಾತ (ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗದಿಂದ
ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊಡೆಯೋಣ; ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ರೂಢಿ, ಪರಿ
ಪಾಠ); ವಿಘಾತ (ವಿಘ್ನ); ಸಂಘಾತ (ಕೂಡಿ ಹೊಡೆಯೋಣ;
ಸಮೂಹ, ಗುಂಪು); ಉಪೋದ್ಘಾತ; ಘಂಟಾ.

ಹಸ್ ಧಾ. (ನಗು). ಹಸಿತ; ಹಾಸ; ಹಾಸ್ಯ; ಉಪಹಾಸ; ಉಪ
ಹಾಸ್ಯ; ಪರಿಹಾಸ (ನಗಚಾಟಿಗೆ).

ಹಾ ಧಾ. (ಬಿಡು, ಹಾಳಾಗು). ಹಾನಿ; ಹೀನ; ಹೀನತಾ; ಹೀನತ್ವ;
ವಿಹೀನ (ಇಲ್ಲದವ).

ಹಿಸ್ ಧಾ. (ಕೊಲ್ಲು). ಹಿಂಸಕ, ಹಿಂಸನ; ಹಿಂಸಾ (ಕೊಲೆ);
ಹಿಂಸ್ರ (ಎರಡನೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವಂಥ);
ಅಹಿಂಸಾ (ಕೊಲ್ಲದೇ ಇರೋಣ).

ಹು ಧಾ. (ಹವನಮಾಡು). ಹವನ; ಹುತ; ಹೋತೃ; ಹೋಮ;
ಅಹುತಿ (ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕ ತಕ್ಕ ಅನ್ನ, ತುಪ್ಪ ಮುಂತಾದ
ದ್ರವ್ಯ).

ಹೈ ಧಾ. (ತಕ್ಕೊಳ್ಳು). ಹರ; ಹರಣ; ಹರ್ತ್ಯ; ಹಾರಕ; ಹೈತ;
ಅಪಹಾರ (ವೋಸದಿಂದ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣ); ಆಹಾರ (ಅನ್ನ
ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣ); ಉದಾಹರಣ (ದೃಷ್ಟಾಂತ); ಪರಿಹಾರ (ದೂ
ರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣ, ನಿವಾರಣಮಾಡೋಣ); ಪ್ರಹಾರ; ವಿಹಾರ;
ವೈವಹಾರ (ಕೊಡಕೊಳ್ಳೋಣ); ಸಂಹಾರ; ಸಂಹಾರಕ; ಸಂ
ಹಾರಕಾಲ (ಪ್ರಲಯದ ವೇಳೆ).

ಹೈಷ್ ಧಾ. (ಸಂತೋಷಪಡು). ಹರ್ಷ; ಹರ್ಷಿತ; ಹೈಷ್ಟ; ಪ್ರಹ
ರ್ಷ (ಪರಮಾನಂದ); ಪ್ರಹೈಷ್ಟ; ಸಂಹರ್ಷ; ಸಂಹೈಷ್ಟ.

ಹೈಸ್ ಧಾ. (ಸಣ್ಣಗು). ಹ್ರಸ್ವ (ಗಿಡ್ಡೆ); ಹ್ರಾಸ; ಹ್ರಾಸಕ.

ಹೈ ಧಾ. (ಕರೆ). ಹೂತಿ (ಕರೆಯೋಣ); ಆಹ್ವಾ; ಆಹ್ವಾನ
(ಕರೆಯೋಣ); ಸಂಹೂತಿ (ಕೆಲವರು ಕೂಡಿ ಕರೆಯೋಣ).

೨ನೇ ಭಾಗ.

ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು.

ಸೂಚನೆ .

ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಕಲಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಶಿಕ್ಷಕನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸ್ವರ-ವ್ಯಂಜನ-ಸಂಧಿಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಕೃತ್ ತದ್ಧಿತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸ ಬೇಕು.

ಹೊಸ ಧಾತುಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಗೆ ಕೃತ್ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಧಾತುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ; ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಧಾತುವಿಗೆ ಹತ್ತುತ್ತವೆಂದು ನಿಯಮವಿಲ್ಲ; ಭಾಷೆಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಆದದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕ ನಿಯಮ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರೆ ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೊಳಗಿನ ಸ್ವರಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರವು ಲೋಪವಾಗಿ, ಬರೀ ವ್ಯಂಜನಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೇ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೂಢಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಮುಖ್ಯ-ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕ ಕೃತ್ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ: —

ಅ. ಬೇಸರು+ಅ=ಬೇಸರ.
 ಅಕು. ಹರಿ+ಅಕು=ಹರಕು.
 ಅತ. ಜಡಿ+ಅತ=ಜಡತ.
 ಅತಿ. ಅಳಿ+ಅತಿ=ಅಳತಿ.
 ಅಪು. ನೆನೆ+ಅಪು=ನೆನಪು.
 ಅರ. ಒತ್ತು+ಅರ=ಒತ್ತರ.
 ಅವು. ಬರು+ಅವು=ಬರವು.
 ಅಹು. ಕರೆ+ಅಹು=ಕರಹು.
 ಇ. ಸುರಳು+ಇ=ಸುರಳಿ.
 ಇಕೆ. ಹೇಳು+ಇಕೆ=ಹೇಳಿಕೆ.

ಇಗೆ. ಮುತ್ತು+ಇಗೆ=ಮುತ್ತಿಗೆ.
 ಇತ. ಅರಿ+ಇತ=ಅರಿತ.
 ಇಲು. ಮಿಗು+ಇಲು=ಮಿಗಿಲು.
 ಇವು. ಅಳಿ+ಇವು=ಅಳಿವು.
 ಉಪು. ಉರಿ+ಉಪು=ಉರುಪು.
 ಉಮೆ. ಬಲಿ+ಉಮೆ=ಬಲುಮೆ.
 ಉಹು. ಕುರು+ಉಹು=ಕುರುಹು.
 ಎ. ನಗು+ಎ=ನಗೆ.
 ಮೆ. ತಾಳು+ಮೆ=ತಾಳ್ಮೆ.

ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಧಾತುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಹತ್ತುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಗೆ ತದ್ಧಿತಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಯಾವತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಹತ್ತುತ್ತವೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ; ಭಾಷೆಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ರೂಢಿಯಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿಯ ಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ತದ್ಧಿತಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—

ಅಡಿಗ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಇವನು ಇದನ್ನು ಇಕ್ಕುವನು, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗುವದು. ಉದಾ: ಹೂವಡಿಗ (ಹೂ ಇಕ್ಕುವವನು).
ಅಯ್ಯ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಇವನು ಈ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನಡಿಸುವನು, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಉದಾ: ಕಲಾಯ್ಯ (ಕಲ್ಕುಟೆಗ).
ಅರ, ಕಾರ, ಗಾರ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಇವನು ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವನು, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗುವವು. ಉದಾ: ಕುಂ

ಬಾರ (ಕುಂಬ (ಕುಂಭ) — ಕೊಡ, -- ಮಾಡುವವನು); ಕೈದು
ಕಾರ (ಶಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವವನು); ಮಣಿಗಾರ (ಮಣಿಗ
ಳನ್ನು ಮಾಡುವವನು).

ಆಳಿ, ಕುಳಿ, ಗುಳಿ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಇವನು ಈ ಸ್ವಭಾ
ವದವನು, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗುವವು. ಉದಾ: ಮಾತಾಳಿ
(ಬಹಳ ಮಾತಾಡುವವನು); ಆಡುಕುಳಿ (ಯಾವಾಗಲೂ ಆಡು
ವವನು); ಲಂಚಗುಳಿ (ಲಂಚತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವನು).

ಇಗ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಇವನು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವವನು,
ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ತೋಟಗ (ತೋಟಾ
ಮಾಡುವವನು).

ಇಚ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಇವನು ಇದರೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿದವನು,
ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗುವದು. ಉದಾ: ಅಲರಿಚ (ಹೂವಿನ
ಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವ, ಬ್ರಹ್ಮ).

ಉಣಿ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಇವನು ಇದನ್ನು ತಿನ್ನುವನು, ಎಂಬ
ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗುವದು. ಉದಾ: ಎಲರುಣಿ (ಗಾಳಿಯನ್ನು
ತಿನ್ನುವದು, ಹಾವು).

ತನ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸುವದು.
ಉದಾ: ಜಾಣತನ; ಕಳ್ಳತನ.

ವಣಿಗ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಇವನು ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ
ಬಾಳುವನು, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗುವದು. ಉದಾ: ಸಾಲ
ವಣಿಗ (ಸಾಲಗಾರ).

ವಳ. ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಇವನು ಈ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನಡಿಸು
ವನು, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಉದಾ: ಮಡಿವಳ
(ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯುವವನು, ಅಗಸ).

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

೧. ಅಂಜು	೨೯. ಈಯು	೫೭. ಬರ್
೨. ಅಂಟು	೩೦. ಉಕ್ಕು	೫೮. ಬರೆ
೩. ಅಕ್ಕರೆ	೩೧. ಉಗಿ	೫೯. ಬಲಿ
೪. ಅಗಲು	೩೨. ಉಡು	೬೦. ಓ
೫. ಅಗಳು	೩೩. ಉಣ್ಣು	೬೧. ಓಡು
೬. ಅಗಿ	೩೪. ಉಬ್ಬು	೬೨. ಓದು
೭. ಅಟ್ಟು	೩೫. ಉರಿ	೬೩. ಕಟ್ಟು
೮. ಅಡಕು	೩೬. ಉಲಿಯು	೬೪. ಕಡಿ
೯. ಅಡು	೩೭. ಉಳಿ	೬೫. ಕನಲು
೧೦. ಅಡ್ಡು	೩೮. ಊರು	೬೬. ಕರ್, ಕಾರ್
೧೧. ಅರಿ	೩೯. ಎಗ್ಗು	೬೭. ಕರೆ
೧೨. ಅರೆ	೪೦. ಎಡರು	೬೮. ಕಲ್
೧೩. ಅರೆ	೪೧. ಎಣ್	೬೯. ಕಲಿ
೧೪. ಅಲರು	೪೨. ಎಣಿಸು	೭೦. ಕಲಿ
೧೫. ಅಳಿ	೪೩. ಎದೆ	೭೧. ಕಳ್, ಕಳು
೧೬. ಅಳೆ	೪೪. ಎರಲ್	೭೨. ಕಾಡು
೧೭. ಆಡು	೪೫. ಎಸೆ	೭೩. ಕಾಣ್, ಕಾಣು
೧೮. ಆನು	೪೬. ಎಳೆ	೭೪. ಕಾದು
೧೯. ಆರು	೪೭. ಎರು	೭೫. ಕಾಯು
೨೦. ಆರು	೪೮. ಎಳು	೭೬. ಕಾಯು
೨೧. ಆಳು	೪೯. ಐ	೭೭. ಕಾಲ್
೨೨. ಇಡಿಯು	೫೦. ಒಂಕು	೭೮. ಕಿರಿ
೨೩. ಇಡು	೫೧. ಒಕ್ಕು	೭೯. ಕುಂಟು
೨೪. ಇನಿದು (ಇನ್)	೫೨. ಒಟ್ಟು	೮೦. ಕುಗ್ಗು
೨೫. ಇರ್	೫೩. ಒಡೆ	೮೧. ಕುರು
೨೬. ಇರಿ	೫೪. ಒಡ್ಡು	೮೨. ಕುಳಿರ್
೨೭. ಇರು	೫೫. ಒತ್ತು	೮೩. ಕೂಗು
೨೮. ಇಳಿ	೫೬. ಒಪ್ಪು	೮೪. ಕೂಡು

೮೫. ಕೂರು	೧೧೬. ತಳಿ	೧೪೭. ನಾಲ್
೮೬. ಕೆಂ	೧೧೭. ತಳ್ಳು	೧೪೮. ನಲ್, ನಲ್ಲ
೮೭. ಕೆಡು	೧೧೮. ತಾಳು	೧೪೯. ನಿರ್
೮೮. ಕೆತ್ತು	೧೧೯. ತಿದ್ದು	೧೫೦. ನುಡಿ
೮೯. ಕೇಗು	೧೨೦. ತಿನ್, ತಿನ್ನ	೧೫೧. ನೆಗಳು
೯೦. ಕೇಳು	೧೨೧. ತಿರುಗು	೧೫೨. ನೋಡು
೯೧. ಕೈ	೧೨೨. ತಿಳಿ	೧೫೩. ಪಡು
೯೨. ಕೊಂಕು	೧೨೩. ತೀರು	೧೫೪. ಪಳಿ
೯೩. ಕೊಂಡಾಡು	೧೨೪. ತುಂಬು	೧೫೫. ಪಾರು
೯೪. ಕೊಬ್ಬು	೧೨೫. ತುಡುಕು	೧೫೬. ಪಿಡಿ
೯೫. ಕೊಯ್ತು	೧೨೬. ತುರು	೧೫೭. ಪಿರಿ
೯೬. ಕೊಲ್, ಕೊಲ್ಲು	೧೨೭. ತುಳಿ	೧೫೮. ಪುರುಡು
೯೭. ಗಳಿಸು	೧೨೮. ತೂರು	೧೫೯. ಪೂ
೯೮. ಗುದ್ದು	೧೨೯. ತೆಗಳು	೧೬೦. ಪೊಣರು
೯೯. ಗುರುಕು	೧೩೦. ತೆರೆ	೧೬೧. ಪೊನ್
೧೦೦. ಗೆಲ್, ಗೆಲ್ಲು	೧೩೧. ತೊಡು	೧೬೨. ಪೊಯ್ಯು
೧೦೧. ಚೆಂ, ಚನ್	೧೩೨. ತೊಳಲ್	೧೬೩. ಪೊಳೆ
೧೦೨. ಚೆಲ್ಲು	೧೩೩. ತೋರು	೧೬೪. ಬಡಿ
೧೦೩. ಚಿಗಿ	೧೩೪. ದಟ್ಟು	೧೬೫. ಬರು
೧೦೪. ಜಗಡು	೧೩೫. ದಣಿ	೧೬೬. ಬರೆ
೧೦೫. ಜಡಿ	೧೩೬. ದುಡಿ	೧೬೭. ಬರೆ
೧೦೬. ಜರೆ	೧೩೭. ದುಮುಕು	೧೬೮. ಬಲಿ
೧೦೭. ಜರೆ	೧೩೮. ದೂಡು	೧೬೯. ಬಾಗು
೧೦೮. ಜಾರು	೧೩೯. ದೂರು	೧೭೦. ಬಾಚು
೧೦೯. ಜೀರು	೧೪೦. ದೊರೆ	೧೭೧. ಬಾನ್
೧೧೦. ಜೋಲ್	೧೪೧. ನಂಬು	೧೭೨. ಬಾಳು
೧೧೧. ತಂ, ತಣ್	೧೪೨. ನಗು	೧೭೩. ಬಿಗಿ
೧೧೨. ತಗಲು	೧೪೩. ನಡೆ	೧೭೪. ಬಿತ್ತು
೧೧೩. ತಡೆ	೧೪೪. ನಲಿ	೧೭೫. ಬಿರಿ
೧೧೪. ತಣಿ	೧೪೫. ನಾಟು	೧೭೬. ಬೀಸು
೧೧೫. ತಲಪು	೧೪೬. ನಾಣು	೧೭೭. ಬೀಳು

೧೭೮. ಬೆದರು	೨೦೩. ರಾವು	೨೦೮. ಹಸಿ
೧೭೯. ಬೆರೆ	೨೦೪. ಲಾಗು	೨೦೯. ಹಾಯು
೧೮೦. ಬೆಳೆ	೨೦೫. ಸಲ್, ಸಲ್ಲು	೨೧೦. ಹಾರು
೧೮೧. ಬೇಯು	೨೦೬. ಸವಿ	೨೧೧. ಹಾಸು
೧೮೨. ಬೇಸರು	೨೦೭. ಸಾಗು	೨೧೨. ಹಿಂ, ಹಿನ್
೧೮೩. ಮಣಿ	೨೦೮. ಸಾಲು	೨೧೩. ಹಿಂಡು
೧೮೪. ಮರೆ	೨೦೯. ಸಿಗಿ	೨೧೪. ಹಿಗ್ಗು
೧೮೫. ಮಿಗು	೨೧೦. ಸಿಡಿ	೨೧೫. ಹಿಡಿ
೧೮೬. ಮಿನು	೨೧೧. ಸಿರಿಪು	೨೧೬. ಹಿರಿ
೧೮೭. ಮಿಸುಗು	೨೧೨. ಸುಡು	೨೧೭. ಹುಗಿ
೧೮೮. ಮಿಾ	೨೧೩. ಸುತ್ತ	೨೧೮. ಹುಟ್ಟು
೧೮೯. ಮುಂ	೨೧೪. ಸುರಿ	೨೧೯. ಹುಸಿ
೧೯೦. ಮುಗಿ	೨೧೫. ಸುರುಳು	೨೨೦. ಹುಳು
೧೯೧. ಮುಚ್ಚು	೨೧೬. ಸುಲಿ	೨೨೧. ಹೆಚ್ಚು
೧೯೨. ಮುಡು	೨೧೭. ಸುಳಿ	೨೨೨. ಹೆಣಿ
೧೯೩. ಮುತ್ತ	೨೧೮. ಸೆಳೆ	೨೨೩. ಹೆದರು
೧೯೪. ಮುನಿ	೨೧೯. ಸೋಗು	೨೨೪. ಹೆರು
೧೯೫. ಮುರಿ	೨೨೦. ಸೋರು	೨೨೫. ಹೇರು
೧೯೬. ಮೂ, ಮೂರ್	೨೨೧. ಸೋಲು	೨೨೬. ಹೇಸು
೧೯೭. ಮೆಚ್ಚು	೨೨೨. ಹಂಗಿಸು	೨೨೭. ಹೊಗು
೧೯೮. ಮೆಟ್ಟು	೨೨೩. ಹಂಚು	೨೨೮. ಹೊಡೆ
೧೯೯. ಮೆರೆ	೨೨೪. ಹತ್ತು	೨೨೯. ಹೊಡಿ
೨೦೦. ಮೇ	೨೨೫. ಹಬ್ಬ	೨೩೦. ಹೊರಳು
೨೦೧. ಮೊಳೆ	೨೨೬. ಹರವು	೨೩೧. ಹೊರು
೨೦೨. ರಾಟು	೨೨೭. ಹರಿ	೨೩೨. ಹೊಳೆ

ಅಂಜು ಧಾ. (ಭಯ ಪಡು, ಬೆದರು). ಅಂಜಿಕೆ; ಅಂಜಿಗ;
ಅಂಜುಗುಳಿ; ಅಂಜುಬುರುಕ.

ಅಂಟು ಧಾ. (ಹತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳು). ಅಂಟು; ಅಂಟುಗಳ (ತುದಿಗೆ ಜಿಗಿ
ಹಚ್ಚಿದ ಗಳ); ಅಂಟುಗೋಲು; ಅಂಟುಮುರುವು; ಅಂಟಿಳೆ
(ಎಳೆ=ನೂಲು; ಸರಿ ಹಚ್ಚಿದ ನೂಲು).

ಅಕ್ಕರು ಧಾ. (ಬಯಸು, ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡು). ಅಕ್ಕರತೆ (ಪ್ರೀತಿ);
ಅಕ್ಕರಿಕೆ; ಅಕ್ಕರಿಗ; ಅಕ್ಕರೆ (ಪ್ರೀತಿ).

ಅಗಲು ಧಾ. (ತೋಲಗು). ಅಗಲ; ಅಗಲಿಕೆ; ಅಗಲು; ಅಗಲು
ವಿಕೆ; ಅಡ್ಡಗಲು.

ಅಗಳು ಧಾ. (ಅಗಿ, ತೋಡು). ಅಗಳ; ಅಗಳತಿ (ಖಂಡಕ);
ಅಗಳತೆ; ಅಗಳ್ತೆ; ಅಗಳಂತಿ; ಅಗಳಿ.

ಅಗಿ ಧಾ. (ತೋಡು). ಅಗತ; ಅಗಿ (ಮೊಳಿಕೆ, ಸಸಿ).

ಅಟ್ಟು ಧಾ. (ಓಡಿಸು). ಅಟ್ಟುಳಿ (ಕಾಟ); ಅಟ್ಟಾಯ (ಅಟ್ಟು+ಆ
ಯ, ಲಾಭ; ಶ್ರಮದ ಫಲ); ಅಟ್ಟಾಳು (ಅಟ್ಟು+ಆಳು; ಒಬ್ಬನ
ಹಿಂದೆ ಓಡಿಸಿದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಆಳು).

ಅಡಕು ಧಾ. (ಅಡಗು, ತುಂಬು, ಮುಚ್ಚಿರು). ಅಡಕು; ಅಡಕಲ
(ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಏರಿಸಿದ ಪಾತ್ರೆಗಳು); ಅಡಿಕೆ; ಅಡ
ಕೊತ್ತು.

ಅಡು ಧಾ. (ಬೇಯಿಸು, ಅಡಿಗೆಮಾಡು); ಅಡಿಗೆ; ಅಡಿಗೆಯನ;
ಅಡಬಳ; ಅಡುಗುಳಿ, ಅಡುಗಲ, ಅಡುಗಲಜ್ಜ.

ಅಡ್ಡು ಧಾ. (ನಡುವೆ ಬರು). ಅಡ್ಡ; ಅಡ್ಡಣ (ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟು
ತಾಕ ಬಾರದೆಂದು ನಡುವೆ ತರುವ ಆಯುಧ, ಡಾಲು); ಅಡ್ಡಣಿ;
ಅಡ್ಡಣಿಗೆ; ಅಡ್ಡಿ; ಅಡ್ಡಿಕೆ.

ಅರಿ ಧಾ. (ತಿಳಿ). ಅರಿಕೆ; ಅರಿಪು; ಅರಿವು; ಅರುಹು.

ಅರೆ ಎ. (ಅರ್ಧ). ಅರಿವೆ (ಅರ್ಧ ಪಚನ, ಅಜೀರ್ಣ); ಅರೆಕೆ;
ಅರೆಗಾವು (ಅರೆ+ಕಾವು); ಅರೆನೋಟ; ಅರೆವಾಸಿ (ಅರ್ಧ
ಪಾಲು).

ಅರೆ ಧಾ. (ಸಣ್ಣ ಮಾಡು). ಅರ; ಅರನ; ಅರ್ನ (ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು
ತಿಕ್ಕಿ ನುಣುಪು ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉಕ್ಕಿನ
ಶಸ್ತ್ರ).

ಅಲರು ಧಾ. (ಅರಳು). ಅಲರು (ಹೂವು); ಅಲರಿಚ (ಇಚ್ಛೆ=ಹು
ಟ್ಟಿದನ; ಬ್ರಹ್ಮ); ಅಲರುಣಿ (ಉಣಿ=ತಿನ್ನುವದು; ಗುಂಗೀ ಹು
ಳ); ಅಲರ್ವಕ್ಕಿ (ವಕ್ಕಿ, ಹಕ್ಕಿ=ಪಕ್ಷಿ; ಗುಂಗೀ ಹುಳ); ಅಲ
ಪೊಡೆಯ (ಪೊಡೆ=ಹೊಟ್ಟೆ; ಕಮಲನಾಭ, ವಿಷ್ಣು).

ಅಳಿ ಧಾ. (ಕೆಡು, ನಾಶವಾಗು). ಅಳಿಕು; ಅಳಿಪು; ಅಳಿವು; ಅಳು
ಪು; ಅಳ್ಳು.

ಅಳೆ ಧಾ. (ಪರಿಮಾಣ ಮಾಡು). ಅಳತೆ; ಅಳವು; ಅಳದುಣಿಗ
(ಅಳದು+ಉಣಿಗ; ಅಳತೆಯಿಂದ ಉಣ್ಣುವವ, ಕೃಪಣ, ಜೀನ);
ಅಳವುಗೋಲು.

ಆಡು ಧಾ. (ಕ್ರೀಡಿಸು). ಆಟ; ಆಟಗೆ; ಆಡು; ಆಟಗುಳಿ (ಯಾ
ನಾಗಲೂ ಆಟಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದವ); ಆಟಡಪು (ಇಡಪು=ವೇಳೆ;
ಆಟದ ದಿವಸ).

ಆನು ಧಾ. (ಆಧಾರ ಹೊಂದು). ಆನಿಕೆ; ಆನೆ; ಆಂದಿ (ಹೊಣೆ);
ಆಂದಿಗ (ಹೊಣೆಗಾರ); ಆಂದುಗಲ್ಲ (ಒಜ್ಜೀ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು
ಹೋಗುವ ದಾರಿಕಾರರು ದಾರಿ ಹೋಗುವಾಗ ದಣಿದರೆ, ಅವ
ರು ಒಜ್ಜಿ ಇಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲ್ಲು).

ಆರ್ ಎ. (ಆರು). ಆರಡಿ (ಅಡಿ=ಕಾಲು; ಆರು ಕಾಲಿನ ಪ್ರಾಣಿ,
ಗುಂಗೀ ಹುಳ); ಆರುವರು (ಆರು, ಮಂದಿ); ಆರುವೊಗ
(ಮೊಗ=ಮುಖ; ಆರು ಮುಖದವ, ಕಾರ್ತಿಕಸ್ವಾಮಿ).

ಅರು ಧಾ. (ತಣ್ಣಗಾಗು). ಅರಿಕೆ; ಬಾಯಾರಿಕೆ (ಬಾಯ್+ಅರಿಕೆ; ನೀರಡಿಕೆ).

ಅರು ಧಾ. (ಸಮರ್ಥನಾಗು). ಅರ್ಪು, ಅಪು.

ಅಳು ಧಾ. (ಅಧಿಕಾರಮಾಡು, ಸಮರ್ಥನಾಗು). ಅಳಿಕೆ; ಅಳ್ವಿಕೆ; ಅಳು (ಮನುಷ್ಯ, ಸೇವಕ); ಅಳುತನ; ಅಳ್ಳೆ; ಅಳುಂಬ (ಅಳ್+ಉಂಬ; ಮನುಷ್ಯನ ತಿನ್ನುವನ); ಅಳ್ವಳ; ಅಳ್ವಲ (ಅಳ್+ಬಲ; ಕಾಲಾಳ ದಂಡು); ಅಳೊತ್ತೆ (ಹೊಣೆ); ಅಳ್ವಾರಿ; ಅಳ್ವೊಡೆಯ.

ಇಡಿ ಧಾ. (ಗುಂಪಾಗು, ತುಂಬು). ಇಡಿ (ಸಂಪೂರ್ಣ); ಇಡಿಕು (ದಟ್ಟಣೀ ಸ್ಥಳ).

ಇಡು ಧಾ. (ಇರಿಸು). ಇಡುಕು; ಇಡುದಿ (ದಾರಿಕಾರರು ಇಳಿಯುವ ಸ್ಥಳ); ಇಡೆ [ಎಡೆ=ಸ್ಥಳ].

ಇನಿದು (ಇನ್) ಎ. (ಸವಿ). ಇಂಪು; ಇಂಗಡಲು (ಕಡಲು=ಸಮುದ್ರ; ಸವಿಯಾದ ಸಮುದ್ರ, ಕ್ಷೀರ ಸಮುದ್ರ); ಇಂಗದಿರ (ಕದಿರ=ಕಿರಣ; ಸುಖಕರ ಕಿರಣದನ, ಚಂದ್ರ); ಇಂಗೋಲು (ಕಬ್ಬು).

ಇರ್ ಎ. (ಎರಡು). ಇಕ್ಕಟ್ಟು (ಇರ್+ಕಟ್ಟು); ಇಕ್ಕೆಲ (ಇರ್+ಕೆಲ=ಪಾರ್ಶ್ವ); ಇತ್ತಡ (ಇರ್+ತಡ, ಧಡ, ತೀರ); ಇತ್ತಂಡ (ಇರ್+ತಂಡ); ಇಪ್ಪತ್ತು (ಇರ್+ಪತ್ತು, ಹತ್ತು); ಇನ್ನಡಿ (ಇರ್+ಮಡಿ; ಎರಡು ಪಾಲು); ಇರ್ನೆ (ಇರ್+ಮೆ; ಎರಡು ಸಾರಿ).

ಇರಿ ಧಾ. (ತಿವಿ). ಇರಿತ; ಇರುಕು; ಇರುಕುಳ (ಇರಿಯುವ ದನ); ಇರುಕುಳಿ.

ಇರು ಧಾ. (ಬಾಳು). ಇರವು; ಇರಿವು; ಇರುವಿಕೆ.

ಇಳಿ ಧಾ. (ಕೆಳಗೆ ಬರು). ಇಳತ; ಇಳವು; ಇಳಿಕೆ; ಇಳುವು.

ಈ ಧಾ. (ಕೊಡು). ಈತ; ಈನ; ಈಯಲು; ಈವಿಕೆ.

ಉಕ್ಕು ಧಾ. (ವಿಾರು, ಹೊರಚಲ್ಲು). ಉಕ್ಕಡ; ಉಕ್ಕಡಿ (ಮಿಗಿಲು); ಉಕ್ಕರಿ (ಗರ್ವ); ಉಕ್ಕಲು; ಉಕ್ಕು (ಗರ್ವ).

ಉಗಿ ಧಾ. (ಸೀಳು); ಉಗಿರು; ಉಗುರು; ಉಗುಲು (ಕೊರೆದು ಮಾಡಿದ ತೂತು).

ಉಡು ಧಾ. (ಬಟ್ಟೆಯ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳು). ಉಡಿ; ಉಡಿಕೆ (ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಇತರ ಯಾವ ಸಮಾರಂಭವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಆದ ಲಗ್ನ); ಉಡಿಗೆ; ಉಡುಗರೆ; ಉಡುದಾರ.

ಉಣ್ಣು ಧಾ. (ತಿನ್ನು). ಉಣಿ (ತಿನ್ನುವವ); ಊಟ; ಉಂಡೋಡಿಗ (ಉಂಡ ಕೊಡ್ಲೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವವ); ಉಂಬಳಿ (ಉಂಬುವ ಹಳ್ಳಿ, ಇನಾಮಗ್ರಾಮ); ಉಂಬಳಿಗಾರ.

ಉಬ್ಬು ಧಾ. (ಘನವಾಗು, ಹಿಗ್ಗು). ಉಬ್ಬಟ; ಉಬ್ಬಣ; ಉಬ್ಬರ (ಹೆಮ್ಮೆ); ಉಬ್ಬರಣೆ; ಉಬ್ಬಸ (ಸಿಟ್ಟು; ದುಃಖ).

ಉರಿ ಧಾ. (ಸುಡು). ಉರಿ; ಉರಿವು; ಉರುಪು; ಉರುಬೆ (ನೋವು); ಉರುವಣಿ; ಉರುವಣಿಗೆ; ಉರುವಣೆ; ಉರ್ಪು [ಉಪ್ಪು].

ಉಲಿ ಧಾ. (ಕೂಗು, ಮಾತಾಡು). ಉಲಿಗು; ಉಲಿವು; ಉಲುಪು; ಉಲುವು; ಉಲುಹು.

ಉಳಿ ಧಾ. (ಮಿಗು, ಬಿಡು). ಉಳಿಕೆ; ಉಳಿತ; ಉಳಿವು; ಉಳಿತಾಯ (ಲಾಭ); ಉಳುವಡಿ (ಸಿಲಕು); ಉಳುಮೆ.

ಊರು ಧಾ. (ನೆಲೆಗೊಳಿಸು). ಊರಿಕೆ; ಊರು (ಗ್ರಾಮ, ಹಳ್ಳಿ); ಊರುಗೋಲು.

ಎಗ್ಗು ಧಾ. (ಕುಕ್ಕು). ಎಗ್ಗ (ಯಾವಾಗಲೂ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವ, ತಿಳಿಗೇಡಿ); ಎಗ್ಗು (ನಾಚಿಕೆ, ಅಪಮಾನ); ಎಗ್ಗುಳಿ (ಎಗ್ಗು+ಗುಳಿ; ಮಾನಗೇಡಿ).

ಎಣ್ಣೆ ಎ. (ಎಂಟು). ಎಣ್ಣೆಸೆ (ದೆಸೆ=ದಿಕ್ಕು); ಎಣ್ಣೆರು (ಎಂಟು ಮಂದಿ); ಎಣ್ಣೆಜ (ಭುಜ=ತೋಳು; ಎಂಟು ತೋಳಿನವ); ಎಣ್ಣೆಯವ (ವೈಯವ=ಶರೀರದವ; ಎಂಟು ಶರೀರಗಳುಳ್ಳವ, ಶಿವ).

ಎದೆ ಸಾ. (ಹೃದಯ). ಎದೆ (ಧೈರ್ಯ); ಎದೆಗಾರ; ಎದೆಗುದಿ; ಎದೆಯೊಡಕ (ಅಂಜುಬುರುಕ); ಎದೆಗುಂಡು.

ಎಡರು ಧಾ. (ಎಡವು). ಎಡಚು (ವಿಘ್ನ); ಎಡರು; ಎಡವು; ಎಡರಾಳು (ಶತ್ರು); ಎಡಗೇಡಿ (ಅಡ್ಡಿಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವವ, ಗಣೇಶ).

ಎಣಿಸು ಧಾ. (ಲೆಕ್ಕಿಸು). ಎಣಿಕೆ (ಲೆಕ್ಕ, ಯೋಗ್ಯತೆ); ಎಣೆ; ಎಣೆಯ (ಗೆಳೆಯ); ಎಣೆಗಾರ.

ಎರಲ್, ಎಲರ್ ಸಾ. (ಗಾಳಿ). ಎಲರುಣಿ (ಎಲರ್+ಉಣಿ; ಗಾಳಿಯನ್ನು ಉಣ್ಣುವದು, ಹಾವು); ಎಲರುಣಿಪಗೆಯ (ಎಲರುಣಿ=ಸರ್ಪ; ಪಗೆಯ=ವೈರಿ; ಹಾವಿನ ವೈರಿ, ಗರುಡ); ಎಲರುಣಿನೆದೆಯ (ನೆದೆ=ಹೆದೆ; ಸರ್ಪದ ಹೆದೆಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡವ, ಶಿವ); ಎಲರ್ವಟ್ಟೆ (ಗಾಳಿಯ ಮಾರ್ಗ, ಆಕಾಶ) ಎಲರುಣಿವಸಿರ (ಎಲರುಣಿ=ಹಾವು, ವಸಿರ=ಹೊಟ್ಟೆ, ಗಣಪತಿ).

ಎಸೆ ಧಾ. (ಒಗೆ, ಹೊರಚಲ್ಲ). ಎಸಳು; ಎಸಿಗೆ (ಅಲಗು ಹೊಡೆಯೋಣ); ಎಸೆ; ಎಸೆಗಾರ (ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಅಲಗು ಹೊಡೆಯುವವ).

ಎಳೆ ಧಾ. (ಜಗ್ಗು). ಎಳತ; ಎಳವು; ಎಳೆ (ನೂಲು).

ಎರು ಧಾ. (ಮೇಲೆ ಹೋಗು). ಎರಿ; ಎರಿಕೆ; ಎರಾಟ (ಎರು+ಆಟ. ಆನೆ ಕುದುರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹತ್ತುವ ವಿದ್ಯೆ); ಎರಾಳಿ.

ಎಳು ಧಾ. (ಮೇಲೆ ಬರು, ಮೂಡು). ಎಣು (ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುವ ಭಾಗ, ತುದಿ); ಎಳಿಗೆ; ಎಳ್ಳೆ; ಎಳ್ಳರ [ಎಚ್ಚರ]; ಎಚ್ಚರಿಕೆ.

ಐ ಎ. (ಐದು). ಐವೊಗ (ವೊಗ=ಮುಖ; ಐದು ಮುಖಗಳುಳ್ಳವ, ಶಿವ); ಐವರು (ಐದು ಮಂದಿ); ಐಶರ (ಶರ=ಬಾಣ; ಐದು ಬಾಣಗಳುಳ್ಳವ, ಮದನ).

ಒಂಕು ಧಾ. (ಡೊಂಕಾಗು). ಒಂಕರ (ಡೊಂಕು); ಒಂಕಿ (ಹೆಂಗಸರು ಕೈಯಲ್ಲಿಡುವ ಒಂದು ಆಭರಣ); ಒಂಕಣಿ (ಕಿರಿಗತ್ತಿ).

ಒಕ್ಕು ಧಾ. (ಕೂಡಿಸು, ಹೆಚ್ಚಾಗು). ಒಕ್ಕಲ; ಒಕ್ಕಲು; ಒಕ್ಕಲಿಗ (ಕಾಳು ಬೆಳೆಸುವವ, ಕೂಡಿಸುವವ); ಒಕ್ಕಲತನ; ಒಕ್ಕಲಮಗ.

ಒಟ್ಟು ಧಾ. (ಕೂಡಿ ಹಾಕು). ಒಟ್ಟಲ (ಗುಂಪು); ಒಟ್ಟಕೆ; ಒಟ್ಟಿಗೆ; ಒಟ್ಟು.

ಒಡೆ ಧಾ. (ಭಾಗಿಸು, ಚೂರು ಮಾಡು). ಒಡಕ; ಒಡಕು; ಒಡಪು.

ಒಡ್ಡು ಧಾ. (ಹರಹು, ಪಸರಿಸು). ಒಡ್ಡಣ; ಒಡ್ಡಿಕೆ; ಒಡ್ಡು (ಬಾಂದು); ಒಡ್ಡ.

ಒತ್ತು ಧಾ. (ಹಿಚಕು, ಹಿಂಡು). ಒತ್ತರ (ನೇಗ); ಒತ್ತಂಬ (ಬಲಾತ್ಕಾರ); ಒತ್ತು (೧. ಒಂದು ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ಅದೇ ವ್ಯಂಜನ ಕೂಡಿಸೋಣ. ೨. ಹೊಳೆಯ ನೀರಿನ ವಸಳು); ಒತ್ತೆ; ಒತ್ತಾಸೆ (ಸಹಾಯ); ಒತ್ತಾಳು.

ಒಪ್ಪು ಧಾ. (ಸಲ್ಲು, ಚಂದಗಾಣು). ಒಪ್ಪ (ನುಣುಪು); ಒಪ್ಪಂದ (ಶೋಭೆ, ಸಲ್ಲಿಕೆ); ಒಪ್ಪರ; ಒಪ್ಪು (ಶೋಭೆ).

ಒರ್ ಎ. (ಒಂದು). ಒಕ್ಕಟ್ಟು (ಒರ್+ಕಟ್ಟು; ಐಕ್ಯ); ಒಕ್ಕಣ್ಣ; ಒಗ್ಗಾಲೆ; ಒತ್ತಟ್ಟು; ಒಪ್ಪೊತ್ತು (ಒರ್+ಪೊತ್ತು, ಹೊತ್ತು; ಒಂದು ವೇಳೆ); ಒಬ್ಬ (ಒರ್+ವ); ಒಮ್ಮೆ (ಒರ್+ಮೆ; ಒಂದು ಸಾರಿ); ಒರ್ಜಂತ (ಒರ್+ಜಂತ, ದಂತ, ಹಲ್ಲು; ಏಕದಂತ, ಗಣಪತಿ); ಒರ್ವ (ಒರ್+ವ; ಒಬ್ಬವ).

ಒರೆ ಧಾ. (ತಿಕ್ಕು, ಮಸೆ). ಒರಳು; ಒರೆತ; ಒರೆಗಲ್ಲು (ಬಂಗಾರವನ್ನು ತಿಕ್ಕಿ ನೋಡುವ ಕಲ್ಲು).

ಒಲಿ ಧಾ. (ಮೆಚ್ಚು). ಒಲವು; ಒಲಿಪು; ಒಲುಮೆ; ಒಲೈ.

ಓ ಧಾ. (ಗೆಳೆತನನಾಡು). ಓಪ (ಗೆಳೆಯನು); ಓಪಳು (ಗೆಳತಿ);
ಓಸಾದಿ (ಗೆಳೆತನ, ಸಾಮ್ಯ); ಓಪು (ಗೆಳೆತನ).

ಓಡು ಧಾ. (ಬೇಗ ಹೋಗು) ಓಟ; ಓಡಿಕೆ; ಓಡಿಗೆ; ಓಡು;
ಓಡುಗುಳಿ (ಅಂಜುಬುರುಕ).

ಓದು ಧಾ. (ವಾಚಿಸು). ಓದು; ಓದುಕುಳಿ (ಯಾವಾಗಲೂ ಓದು
ವನ) ಓದಾಳಿ (ವಿದ್ವಾಂಸ).

ಕಟ್ಟು ಧಾ. (ಬಿಗಿ, ಬಂಧಿಸು). ಕಟ್ಟಳೆ (ನಿಯಮ); ಕಟ್ಟು; ಕಟ್ಟೆ;
ಕಟ್ಟಾಳು (ಕಟ್ಟಿದ ಆಳು, ದಾಸ); ಕಟ್ಟಿ.

ಕಡಿ ಧಾ. (ಕಚ್ಚು, ತುಂಡು ನಾಡು). ಕಡತ; ಕಡಿ; ಕಡಿಕು
(ತಲೆಯಿಲ್ಲದ ಹೆಣ); ಕಡಿನೆ (ತುಂಡು, ಅರ್ಥಾತ್ ಉನ
ನಾಡೋಣ, ಕೊರತೆ); ಕಡಿನಾಣ (ಲಗಾಮು); ಕತ್ತಿ (ಕಡಿ
ಯುವ ಶಸ್ತ್ರ).

ಕನಲು ಧಾ. (ಸಿಟ್ಟುಗು). ಕನಲು; ಕನಲಿಕೆ; ಕನಲ್ಕು; ಕನಲ್ಕೆ.

ಕರ್, ಕಾರ್ ಎ. (ಕರಿದು). ಕರಿ; ಕರ್ತಲೆ [ಕತ್ತಲೆ]; ಕರ್ಪು
[ಕಪ್ಪು]; ಕಾರು [ಕಾಳು]; ಕರ್ನಾಡು (ನಾಡು=ದೇಶ);
ಕರ್ನೇಲ; ಕರ್ನಾಡು (ಯಮುನಾ ನದಿ); ಕಾರ್ಗಾಲ (ಮಳೆ
ಗಾಲ); ಕಾರ್ಗತ್ತಲು (ಬಹಳ ಕತ್ತಲೆ); ಕಾರ್ಬಟ್ಟೆ (ಬಟ್ಟೆ=
ನಾರ್ಗ; ಕರಿನಾರ್ಗ, ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿ ಸುಡುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ
ದಾರಿ ಕಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ನಾತು).
ಕಾರ್ಮುಗಿಲು; ಕಾರ್ಮೋಡ ಕಾರ್ಮೊಟ್ಟಿಗ (ಕಪ್ಪು ಹಾದಿಯು
ಳ್ಳವ, ಬೆಂಕಿ) ಕಾರೊಡಲ (ಒಡಲ್=ಶರೀರ, ಕೃಷ್ಣ).

ಕರಿ ಧಾ. (ಹುರಿ). ಕರಕು; ಕರಿಗಡುಬು.

ಕರೆ ಧಾ. (ಆನುಂತ್ರಣ ನಾಡು). ಕರವು; ಕರಹು; ಕರೆನಣ.

ಕಲ್ ನಾ. (ಕಲ್ಲು). ಕಲ್ಕುಟ್ಟಿಗ; ಕಲ್ಕಳೆ; ಕಲ್ಕುಡಿ (ನುಡಿ=ತಲೆ;
ದಡ್ಡೆ); ಕಲ್ಲಾಯ್ತ (೧. ಕಲ್ಲು ಕುಟ್ಟಿಗ, ೨. ಪಂಡಿತ); ಆಣೆಕಲ್ಲು
ಕಲ್ ಸಕ್ಕರೆ.

ಕಲಿ ಧಾ. (ಅಭ್ಯಾಸನಾಡು). ಕಲಿಕೆ; ಕಲಿಯುವಿಕೆ; ಕಲಿವು.

ಕಲಿ ಧಾ. (ಬೆರೆ, ಕೊಡು). ಕಲಕ; ಕಲಪ (ಮೈಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯ); ಕಲಪು (ಕಸಕಡ್ಡಿ); ಕಲಿಪು; ಕಲೆಗಲುಪು (ಋಣಾನುಬಂಧ).

ಕಳು ಧಾ. (ಕದಿ). ಕಳವು; ಕಳ್ಳ; ಕಳ್ಳತನ; ಮೈಗಳ್ಳ.

ಕಾಡು ಧಾ. (ಪೀಡಿಸು). ಕಾಟ; ಕಾಟಕ (ಸುಲಿಗೆಗಾರ); ಕಾಟು (ಕಡತ, ದಂಶ); ಕಾಡ; ಕಾಡು (ಹಳುವು).

ಕಾಣು ಧಾ. (ತೋರು, ನೋಡು). ಕಣ್ಣು; ಕಾಣಿಕೆ; ಕಂಗಳ (ಕುರುಡ); ಕಂಬನಿ (ಕಣ್+ಹನಿ, ಬನಿ; ಕಣ್ಣೀರು); ಕಣ್ಮಾಯ (ಕಣ್+ಮಾಯ, ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟು).

ಕಾದು ಧಾ. (ಕಾಳಗ ಮಾಡು). ಕಾದಿಕೆ (ಕಾಳಗ, ಜಗಳ); ಕಾದುಗ (ಜಗಳಮಾಡುವವ); ಕದನ.

ಕಾ ಧಾ. (ರಕ್ಷಿಸು). ಕಾಪುಡ; ಕಾವಲಿ; ಕಾವಲು; ಕಾವಿಲು; ಕಾವಿಲಗಾರ; ಮೈಗಾವಲಿ (ಆತ್ಮಸಂರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಜನ).

ಕಾಯು ಧಾ. (ಬಿಸಿಯಾಗು). ಕಾಯ್ವು [ಕಾವು]; ಕಾವರ (ಹೆಮ್ಮೆ); ಕಾವರೆ (ತ್ವರೆ, ವೇಗ); ಕಾವಳಿ (ಕಾವಿಗೆ, ಅರ್ಥಾತ್ ಪಿತ್ತದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ರೋಗವಿಶೇಷ); ಕಾವು.

ಕಾಲ್ ನಾ. (ಕಾಲು). ಕಾಲಟ್ಟು; ಕಾಲಾಳು (ಆಳು=ಮನುಷ್ಯ; ಪದಾತಿ); ಕಾಲುರಿಚ (ಕಾಲುರಿ+ಇಚ; ಮನೆ ಮನೆ ತಿರುಕೊಳ್ಳುವವ); ಕಾಲ್ಕುಪ್ಪಸ (ಚಲ್ಲಣ); ಕಾಲ್ಗಡಗ; ಕಾಲ್ಮೇಲು (ಕಾಲು ಮೇಲೆ ತಲೆ ಕೆಳಗೆ, ತಿರುವುಮುರುವು).

ಕಿರಿ ಧಾ. (ಸಣ್ಣದಾಗು). ಕಿರಿ; ಕಿರಿಗೆ; ಕಿರಿಯ; ಕಿರಿಯತನ; ಕಿರೀತನ.

ಕುಗ್ಗು ಧಾ. (ಕಡಿಮೆಯಾಗು). ಕುಗ್ಗಟ (ಇಳಿದು ಹೋದ, ದೀನ); ಕುಗ್ಗಾಲ (ಕೆಡಕ ಕಾಲ); ಕುಗ್ಗೋಲು.

ಕುಂಟು ಧಾ. (ಕಾಲು ಎಳೆಯುತ್ತಾ, ಇಲ್ಲವೆ, ಒಂದು ಕಾಲಿಲಿ ನಡೆ). ಕುಂಟ; ಕುಂಟತನ; ಕುಂಟಗೆ; ಕುಂಟೆ.

ಕುರಿ ಧಾ. (ಗುರ್ತು-ಮಾಡು). ಕುರುಡ (ಗುರ್ತನರಿಯದ, ಕಂಗಳ); ಕುರುಡು; ಕುರುಪಡಿ; ಕುರುಪು (ಗುರ್ತು); ಕುರುಹು.

ಕುಳಿರ್ ನಾ. (ತಂಪು). ಕುಳಿರು (ಚಳಿ); ಕುಳಿರ್ಗಾಳಿ (ತಂಪು ಗಾಳಿ); ಕುಳಿರ್ವನೆ (ವನೆ=ಮನೆ; ತಂಪು ಮನೆ); ಕುಳಿರ್ವೆಟ್ಟು (ಬೆಟ್ಟ=ಗುಡ್ಡ; ಹಿಮಾಲಯ) ಕುಳಿರ್ವೆಟ್ಟಣಾಗಿ (ಅಣಾಗಿ=ಹುಡುಗ, ಪಾರ್ವತಿ).

ಕೂಗು ಧಾ. (ಗಟ್ಟಿಸಿ ಒದರು). ಕೂಗು; ಕೂಗಳತೆ (ಕೂಗು+ಅಳತೆ; ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒದರಿದ್ದು ಕೇಳಬರುವಷ್ಟು ಅಂತರ).

ಕೂಡು ಧಾ. (ಗುಂಪಾಗು). ಕೂಟ; ಕೂಡಿಕೆ (ಸಮಾಜ); ಕೂಡ; ಕೂಡಲೆ (ಆಗಲೆ).

ಕೂರು ಧಾ. (ಸ್ನೇಹಿಸು, ಪ್ರೀತಿನಾಡು); ಕೂರ್ಪು (ಪ್ರೀತಿ); ಕೂರ್ಮಿ; ಕೂರ್ಮೆ; ಕೂರ್ಪಾಳಿ (ಗೆಳೆಯ).

ಕೆಂ ಎ. (ಕೆಂಪು). ಕೆಂಪು; ಕೆಂಗದಿರ (ಕದಿರ=ಕಿರಣ; ಸೂರ್ಯ); ಕೆಂಗಿಡಿ (ಕೆಂಪು ಕಿಡಿಯುಳ್ಳದ್ದು, ಬೆಂಕಿ); ಕೆಂದಾವರೆ (ತಾವರೆ=ಕಮಲ; ಕೆಂಪು ಕಮಲ); ಕೆನ್ನೀರು (ಕೆಂಪು ನೀರು, ಅಂದರೆ ರಕ್ತ); ಕೆಂಬರಲು (ಹರಲು=ಕಲ್ಲು; ಮಾಣಿಕ್ಯರತ್ನ).

ಕೆಡು ಧಾ. (ಹಾನಿಯಾಗು). ಕೆಟ್ಟು; ಕೆಡಕ; ಕೆಡಕು; ಕೆಡಕು ತನ; ಕೇಡಿ; ಕೇಡು; ಕುಲಗೇಡಿ (ಕುಲ=ಜಾತಿ; ತನ್ನ ಮೂಲ ಕುಲ ಬಿಟ್ಟು ಎರಡನೇ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವ); ತಿಳಿಗೇಡಿ (ಜ್ಞಾನ ವಿಲ್ಲದವ); ಮಾನಗೇಡಿ (ದೊಡ್ಡಸ್ತಿ ಕೆಯಿಲ್ಲದವ).

ಕೆತ್ತು ಧಾ. (ಕಡಿ, ಹೊಳಿಕಿ ಮಾಡು). ಕೆತ್ತಿಕೆ; ಕೆತ್ತಿಗೆ; ಕೆತ್ತೆ
(ತುಣುಕು).

ಕೇಗು ಧಾ. (ಆನಂದದಿಂದ ಕೂಗು). ಕೇಕಿ (ನವಿಲು); ಕೇಕೆ
(ನವಿಲ ಧ್ವನಿ); ಕೇಗು.

ಕೇಳು ಧಾ. (ನಿಚಾರಿಸು). ಕೇಳಿಕೆ; ಕೇಳಿವೆ.

ಕೈ ಧಾ. (ಮಾಡು). ಕೈ (ಮಾಡುವ ಸಾಧನ, ಹಸ್ತ); ಕೈಗಾರ;
ಕೈಗಾರಿಕೆ; ಕೈದು (ಶಸ್ತ್ರ); ಕೈಯಾಳು; ಕೈದುಡಿತ; ಕೈತಂಡಿ;
ಕೈಮುಟ್ಟು; ಕೈಸನ್ನೆ.

ಕೊಂಕು ಧಾ. (ಡೊಂಕಾಗು). ಕೊಂಕಿ; ಕೊಂಕು; ಕೊಂ
ಕುಳು.

ಕೊಂಡಾಡು ಧಾ. (ಸ್ತವಿಸು). ಕೊಂಡಾಟ; ಕೊಂಡಾಡಿಗ (ಸ್ತ
ವಿಸುವವ).

ಕೊಬ್ಬು ಧಾ. (ಸೊಕ್ಕೇರು). ಕೊಬ್ಬು (ಸೊಕ್ಕು); ಕೊಬ್ಬುಳಿ
(ಸೊಕ್ಕಿನವ).

ಕೊಯ್ ಧಾ. (ಕಡಿ, ಕೊರೆ). ಕೊಯ್ಕೆ; ಕೊಯ್ಗೆ; ಕೊಯ್ತು;
ಕೊಯ್ಲು.

ಕೊಲ್, ಕೊಲ್ಲು ಧಾ. (ಜೀವತಕ್ಕೊಳ್ಳು). ಕೊಲ; ಕೊಲೆ;
ಕೊಲೆಗಡಕ; ಕೊಲ್ಲಟಗ (ಕೊಲ್ಲುವವ); ಕೋಲು.

ಗಳಿಸು ಧಾ. (ಸಂಪಾದಿಸು). ಗಳಿಕೆ; ಗಳಿಸುವಿಕೆ; ಗಳಿಕೆಗಾರ.

ಗುದ್ದು ಧಾ. (ಹೊಡೆ, ತೋಡು). ಗುದ್ದಲಿ; ಗುದ್ದಿಕೆ; ಗುದ್ದಿಲಿ;
ಗುದ್ದು; ಗುದ್ದಾಟ; ಗುದ್ದುಮುರುಗೆ.

ಗುರುಕು ಧಾ. (ಗುರುಗುಟ್ಟು). ಗುರಕೆ; ಗುರಿಕೆ; ಗುರುಕು.

ಗೆಲ್ಲು, ಗೆಲು ಧಾ. (ಜಯಿಸು). ಗೆಲವು; ಗೆಲಿ; ಗೆಲುವು;
ಗೆಲುವಾಟ.

ಚೆಂ, ಚೆನ್ ಎ. (ಕೆಂಪು). ಚೆಂಗದಿರ (ಗದಿರ, ಕದಿರ=ಕಿರಣ; ಸೂರ್ಯ); ಚಂದಳಿರು (ತಳಿರು=ಚಿಗುರು); ಚಂದುಟ (ತುಟಿ; ಕೆಂಪು ತುಟಿ); ಚೆನ್ನೈದಿಲೆ (ನೈದಿಲೆ=ಕಮಲ; ಕೆಂಪು ಕಮಲ).

ಚಲ್ಲು, ಚೆಲ್ಲು ಥಾ. (ಒಗೆ, ಹರವು). ಚಲ್ಲಿ (ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಒಗೆಯುವದು, ಕನ್ನಡಿ); ಚಲ್ಲಿ (ಅಗಲ, ದೊಡ್ಡ); ಚಲ್ಲಾಟ; ಚಲ್ಲಾಪಲ್ಲ; ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ.

ಚಿಗಿ ಥಾ. (ಹೊಸ ಎಲೆ ಬಿಡು). ಚಿಗತ; ಚಿಗರು; ಚಿಗುರು.

ಜಗಡು ಥಾ. (ಹೊಡೆದಾಡು). ಜಗಡ; ಜಗಳ; ಜಗಳಗಂಟ; ಜಗಳಾಟ.

ಜಡಿ ಥಾ. (ಹೊಡೆ). ಜಡತ; ಜಡಿ.

ಜರೆ ಥಾ. (ಜಾರು). ಜರಡಿ; ಜರಿಡಿ (ಸಾಣಿಗೆ); ಜರಿತ; ಜರಿಪು.

ಜರೆ ಥಾ. (ನಿಂದಿಸು). ಜರುಪು (ನಿಂದೆ); ಜರುಹು.

ಜಾರು ಥಾ. (ಓಡು). ಜಾರಿಕೆ; ಜಾರಿಗೆ; ಜಾರುಗುಳಿ (ಓಡಿ ಹೋಗುವವ).

ಜೀರು ಥಾ. (ಚಿಮ್ಮು). ಜೀರ್ಕಳೆ [ಜೀಕಳೆ]; ಜೀರ್ಕೊಳಿವೆ (ನೀರು ಚಿಮ್ಮುವ ಕೊಳಿವೆ); ಜೀರ್ಗೊಳಿವೆ.

ಜೋಲ್, ಜೋಲು ಥಾ. (ಜೋತಾಡು). ಜೊಲ್ಲು; ಜೋಲಿ; ಜೋಲು; ಜೋಳಿಗೆ.

ತಗಲು ಥಾ. (ತೊಡಕು). ತಗಲ; ತಗಲು (ಸುಳ್ಳು); ತಗುಲು; ತಗುಲುಗಾರ.

ತಡೆ ಥಾ. (ತರುಬು). ತಡ (ಅವಕಾಶ); ತಡಪು; ತಡವು.

ತಣಿ ಥಾ. (ತೃಪ್ತಿ ಬಡು). ತಣಿಪು, ತಣಿವು.

ತಂ, ತಂಣ್ ಎ. (ತಂಪು). ತಂಪು (ತಂ+ಪು); ತಂಗದಿರ್ (ಗದಿರ್, ಕದಿರ್=ಕಿರಣ; ಚಂದ್ರ); ತಂಗಾಳಿ; ತಣ್ಣೆಳಲು (ತಂಪು ನೆಳಲು); ತಂಬಿಟ್ಟು; ತಂಗಳು.

ತಲಪು ಧಾ. (ಮುಟ್ಟು). ತಲಪು (ಸಂಬಳ); ತಲುಪು; ತಲುಬು;
ತಲಬುಗಾರ (ಸಂಬಳದ ಆಳು).

ತಳಿ ಧಾ. (ಚಿಗಿ). ತಳಿರ್; ತಳಿರು; ತಳಿಲು; ತಳ್ಳಿ [ತತ್ತಿ].

ತಳ್ಳು ಧಾ. (ನೂಕು). ತಳ್ಳಿ (ಬಂಡು); ತಳ್ಳುವಿಕೆ; ತಳ್ಳಿಗಾರ.

ತಾಳು ಧಾ. (ಸೈರಿಸು). ತಾಳಿಕೆ; ತಾಳುವಿಕೆ; ತಾಳ್ವೆ.

ತಿದ್ದು ಧಾ. (ಸುಧಾರಿಸು). ತಿದ್ದುಪಾಟ; ತಿದ್ದುವಿಕೆ.

ತಿನ್ ಧಾ. (ಭಕ್ಷಿಸು). ತಿನಸು; ತಿನ್ನಾಸಕ; ತಿನ್ನಾಳಿ (ಬಹಳ
ತಿನ್ನುವನ); ಹೆಣದಿನಿ (ಹೆಣತಿನ್ನುವನ=ರಾಕ್ಷಸ), ತಿಂಡಿ; ಇಲಿ
ದಿನಿ (ಬೆಕ್ಕು).

ತಿರುಗು ಧಾ. (ಅಡ್ಡಾಡು, ಸಂಚರಿಸು). ತಿರಕ; ತಿರಿಕುಳಿ (ತಿರಿ
ದುಣ್ಣುವನ); ತಿರುಕ; ತಿರುಕಿ; ತಿರುಗಣಿ.

ತಿಳಿ ಧಾ. (ಅರಿ). ತಿಳಪು; ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ತೀರು ಧಾ. (ಮುಗಿ). ತೀರುಗಡೆ; ತೀರ್ಗಡೆ (ಸಮಾಪ್ತಿ); ತೀರ್ಪು
(ನ್ಯಾಯತೀರುವಿಕೆ); ತೀರ್ವಿಕೆ; ತೀರ್ವಿಗೆ.

ತುಂಬು ಧಾ. (ಪೂರ್ಣ ಮಾಡು). ತುಂಬಿ (ಗುಂಗೀ ಹುಳ);
ತುಂಬು (ಕೋಡಿ); ತುಂಬೆ; ತುಂಬುವೆರೆ (ವೆರೆ, ಪೆರೆ=ಚಂದ್ರ;
ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರ).

ತುಡುಕು ಧಾ. (ಕಡಿ). ತುಡುಗ (ಕಳ್ಳ); ತುಡುಗತನ; ತುಡುಗು;
ತುಡುಗುಣಿ (ಉಣಿ=ಉಣ್ಣುವನ; ಕದ್ದು ತಿನ್ನುವನ).

ತುರು ನಾ. (ದನ, ಆಕಳು). ತುರುಗಾಹಿ (ಗಾಹಿ, ಕಾಹಿ=ಕಾಯು
ವನ; ಗೋವಳ); ತುರುಮಂದಿ (ಮಂದಿ=ಹಿಂಡು; ದನದ ಹಿಂ
ಡು); ತುರುವಳ (ಗೊಲ್ಲ).

ತುಳಿ ಧಾ. (ಕಾಲಿಕ್ಕು, ಮೆಟ್ಟು). ತುಳಿಲ್ (ಬಂಟತನ); ತುಳಿಲು;
ತುಳಿಲಾಳು (ಆಳು=ಪುರುಷ; ಬಂಟ).

ತೂಗು ಫಾ. (ತೂಕಮಾಡು). ತೂಕ (ಭಾರ); ತೂಕಡಿಕೆ;
ತೂಗಡಿಕೆ; ತೂಗಮಣೆ.

ತೆಗಳು ಫಾ. (ನಿಂದಿಸು). ತೆಗಳಿಕೆ (ನಿಂದೆ); ತೆಗಳ್ಳೆ; ತೆಗಳು.

ತೆರೆ ಫಾ. (ಕೊಡು). ತೆರಪು; ತೆರವು; ತೆರಿಗೆ (ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡ
ತಕ್ಕ ಹಣ).

ತೊಡು ಫಾ. (ಧರಿಸು). ತೊಡ; ತೊಡಗೆ; ತೊಡವು; ತೊಡಿಗೆ
(ವಸ್ತ್ರ); ತೊಡಿನೆ.

ತೊಳಲು ಫಾ. (ಶ್ರಮಪಡು). ತೊಳಲಿಕೆ; ತೊಳಲು (ಚಿಂತೆ);
ತೊಳಲಾಟ (ಚಿಂತೆ).

ತೋರು ಫಾ. (ಕಾಣಿಸು). ತೋರಿಕೆ; ತೋರ್ಪು.

ದಟ್ಟು ಫಾ. (ಗುಂಪಾಗು). ದಟ್ಟ; ದಟ್ಟಣೆ; ದಟ್ಟೆ; ದಟ್ಟಡಿ
(ಹುಡುಗರು ಇಡುವ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು).

ದಣಿ ಫಾ. (ಶ್ರಮಗೊಳ್ಳು). ದಣವು; ದಣೆವು.

ದುಡಿ ಫಾ. (ಶ್ರಮಮಾಡು). ದುಡತ; ದುಡಿತ.

ದುಮುಕು ಫಾ. (ಹಾರು). ದುಮುಕಿ; ದುಮುಕೆ.

ದೂಡು ಫಾ. (ನುಗಿಸು). ದುಡಿಕೆ; ದೂಡಿಕೆ; ದೂಡು; ದೌಡು.

ದೂರು ಫಾ. (ನಿಂದಿಸು). ದುರಳ; ದುರುಳ; ದುರುಳತನ; ದು
ರುಳಾಟ.

ದೊರೆ ಫಾ. (ಸಿಕ್ಕು). ದೊರವು; ದೊರಿಕೆ; ದೊರೆತ.

ನಂಬು ಫಾ. (ವಿಶ್ವಾಸವಿಡು). ನಂಬಿಕೆ; ನಂಬಿಗೆ.

ನಗು ಧಾ. (ಹಾಸ್ಯಮಾಡು). ನಗೆ (ಹಾಸ್ಯ, ಚೇಷ್ಟೆ); ನಗಿಚಾಟ
(ನಗಿಸು+ಆಟ; ಚೇಷ್ಟೆ); ನಗೆಗೇಡಿ; ನಗೆಗೇಡು; ನಗೆಮಾತು.

ನಡೆ ಧಾ. (ಹೋಗು). ನಡತೆ; ನಡವಡಿಕೆ; ನಡವಳಿ; ನಡವಳಿತ;
ನಡಾವಳಿ; ನಡಿಗೆ; ನಡೆಮಾಡು (ಆಕಾಶಯಾನ, ವಿಮಾನ).

ನಲಿ ಧಾ. (ಮೆಚ್ಚು). ನಲ್ (ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ, ಚಲೋ); ನಲವು
(ಸಂತೋಷ); ನಲಿವು; ನಲುವು; ನಲ್ಮೆ (ಮೆಚ್ಚುವಿಕೆ, ಪ್ರೀತಿ);
ನಲ್ಲ (ಮೆಚ್ಚಿದವ, ಗಂಡ); ನಲ್ಲುಡಿ (ನುಡಿ=ಮಾತು; ಚಲೋ
ಮಾತು).

ನಾಟು ಧಾ. (ಬೇರುಗೊಳ್ಳು). ನಾಟಕೆ; ನಾಡು (ದೇಶ); ನಾಡಿ
ಗ; ನಾಡಾಡಿಗ (ಆಡಿಗ=ನಡೆಯುವವ; ಜನ); ನಾಡಕರ್ಣಿ;
ನಾಡಗೌಡ; ನಾಣ್ಣುಡಿ (ನುಡಿ=ಮಾತು).

ನಾಣ್ಣು ಧಾ. (ನಾಚು). ನಾಚಿಕೆ; ನಾಣ್; ನಾಣು (ನಾಚಿಕೆ);
ನಾಣಲ (ನಾಣ್+ಅಲ=ಅಲ್ಲದವ; ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದವ); ನಾಣಿ
ಲಿ (ನಾಣ್+ಇಲಿ=ಇಲ್ಲದವ; ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿ); ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿ;
ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿತನ.

ನಾಲ್ ಏ. (ನಾಲ್ಕು). ನಾಲ್ದೋಳ (ತೋಳು=ಭುಜ; ನಾಲ್ಕು
ಭುಜದವ, ವಿಷ್ಣು); ನಾಲ್ಮೊಗ (ಮೊಗ=ಮುಖ; ನಾಲ್ಕು
ಮುಖದವ, ಬ್ರಹ್ಮ); ನಾಲ್ವಡಿ (ಅಡಿ=ಹೆಜ್ಜೆ); ನಾಲ್ವೆರಲ್
(ವೆರಲ್=ಬೆರಳು).

ನಿಲ್, **ನಿಲ್ಲ** ಧಾ. (ಹೋಗದಿರು). ನಿಲವು; ನಿಲುವೆ; ನೆಲ; ನೆಲೆ
(ತಳ).

ನೀರ್ ಸಾ. (ನೀರು). ನೀರಕ್ಕೆ (ನೀರಡಿಕೆ); ನೀರ್ಗಿಚ್ಚು (ಕಿಚ್ಚು=
ಬೆಂಕಿ; ವಡವಾಗ್ನಿ); ನೀರ್ದೇರು (ತೇರು=ರಥ; ಮೋಡ);
ನೀರ್ವಕ್ಕಿ (ಹಕ್ಕಿ=ಪಕ್ಷಿ); ನೀರ್ವಣಿ (ವಣಿ=ಮಣಿ; — ನೀರೊ
ಳಗೆ ಹುಟ್ಟುವ ಮಣಿ, ಮುತ್ತ); ನೀರಡಿಕೆ; ನೀರಾಟ.

ನುಡಿ ಧಾ. (ನೂತಾಡು). ನುಡಿ (ನೂತು); ನುಡಿವೆಣ್ಣು (ವೆಣ್ಣು=ಹೆಣ್ಣು; ಮಾತಿನ ದೇವತೆ, ಸರಸ್ವತಿ) ನುಡಿವೆಣ್ಣಾಣ್ಣು (ಆಣ್ಣು=ಗಂಡ, ಬ್ರಹ್ಮ).

ನೆಗಳು ಧಾ. (ನೂಡು). ನೆಗಳಿಕೆ; ನೆಗಳ್ಳೆ; ನೆಗಳ್ತೆ.

ನೋಡು ಧಾ. (ದೃಷ್ಟಿಸು). ನೋಟ; ನೋಡುವಿಕೆ; ಕಿರಿನೋಟ; ಓರೆನೋಟ.

ಪಡು ಧಾ. (ಬೀಳು, ಸಾಯು). ಪಡುವ; ಪಡುವಣ; ಪಡುವಲು; ಪಡುವೆಟ್ಟು (ಪಶ್ಚಿಮ ಬೆಟ್ಟ).

ಪಳಿ ಧಾ. (ಜರಿ, ನಿಂದಿಸು). ಪಳಿಪು (ನಿಂದೆ, ದೋಷ); ಪಳಿಪೊರ್ದದ (ಪೊರ್ದದ=ಹೊಂದದ; ಒಳಗಾಗದ, ಶುದ್ಧ); ಪಳಿವು.

ಪಾರು ಧಾ. (ಹಾರು, ೨ ಬಯಸು). ಪಾರೆ (ಹಾದರಗಿತ್ತಿ); ಪಾರಿನಾಳ; ಪಾರಿನಾಣ; ಪಾರುಂಬಳೆ (ಹಾರುವ ಅಸ್ತ್ರ, ಚಕ್ರ).

ಪಿಡಿ ಧಾ. (ಹಿಡಿ). ಪಿಡುಗ (ಹಿಡಿಯುವವ, ಶೂರ); ಪಿಡಿಗು (ರೋಗ), ಪಿಡುಗು.

ಪಿರಿ ಎ. (ದೊಡ್ಡ). ಪಿರಿ (ದೊಡ್ಡ); ಪಿರಿತನ; ಪೆರ್ (ದೊಡ್ಡ); ಪೆಚ್ಚು (ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ, ಬಲ, ಪರಾಕ್ರಮ); ಪೆಚ್ಚುಗೆ; ಪೇರ್ (ದೊಡ್ಡ); ಪೇಚ್ಚು; ಪೇರ್ನು (ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ, ಕೀರ್ತಿ); ಪಿರಿ ದಾಸೆ (+ಆಸೆ=ಬಯಕೆ; ಬಹಳ ಆಸೆ); ಪೆಬೊಡೆಯ (+ಪೊಡೆ, ಹೊಡೆ=ಹೊಟ್ಟೆ; ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆಯವ, ಗಣೇಶ); ಪೆರ್ದಲೆ (ದೊಡ್ಡ ತಲೆ); ಪೆರ್ದೊರೆ (+ತೊರೆ=ಹೊಳೆ); ಪೆರ್ಬೆಟ್ಟು (ಬೆಟ್ಟ=ಗುಡ್ಡ); ಪೆರ್ನುಡು (ನುಡು=ನುಡುವು).

ಪುರುಡು ಧಾ. (ಹಂಗಿಸು). ಪುರುಡು; ಪುರುಳು; (ಹುರುಳು=ಹೆಮ್ಮೆ ೨ ಅರ್ಥ).

ಪೂ ಧಾ. (ಹೂವಾಗು). ಪೂ (ಹೂ); ಪೂಗಣೆಯ (ಗಣೆ=ಬಾಣ; ಹೂವಿನ ಬಾಣದವ, ಕಾಮ); ಪೂಗಣ್ಣು (+ಕಣ್ಣು; ಹೂವಿನ

ಕಣ್ಣುಳ್ಳವ); ಪೂಗಾಳಿ (ಹೂವಿನ ಮೇಲೆ ಹರಿದು ಬಂದ ಗಾಳಿ);
ಪೂಗೊಳ (ಕೊಳ=ಸರೋವರ; ಹೂಗಳುಳ್ಳ ಸರೋವರ);
ಪೂಮಳೆ (ಹೂವಿನ ಮಳೆ, ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿ); ಪೂವಡಿಗ (ಹೂ
ಗಾರ); ಪೂವಾಸೆ (ವಾಸೆ, ಪಾಸೆ, ಹಾಸೆ=ಹಾಸಿಗೆ; ಹೂವಿನ
ಹಾಸಿಗೆ).

ಪೊಣರು ಧಾ. (ಕಾಡು). ಪೊಣರ್ (ಜಗಳ, ದ್ವಂದ್ವ); ಪೊಣರು;
ಪೂಣರೆ; ಪೊಣರ್ವಕ್ಕಿ (ಜೋಡ ಹಕ್ಕಿ, ಚಕ್ರವಾಕಪಕ್ಷಿ).

ಪೊಂ, ಪೊನ್ ನಾ. (ಬಂಗಾರ, ಚಿನ್ನ). ಪೊಂಗಾಣಿಕೆ (ಕಾಣಿ
ಕೆ. — ಬಂಗಾರದ ಕಾಣಿಕೆ); ಪೊಂಗೆಜ್ಜೆ (ಬಂಗಾರದ ಗೆಜ್ಜೆ);
ಪೊಂದಳಿಗೆ; (ತಳಿಗೆ; ಬಂಗಾರದ ಗಂಗಾಳ); ಪೊಂದೊಡಿಗೆ
(ತೊಡಿಗೆ=ವಸ್ತ್ರ; ಬಂಗಾರದ ವಸ್ತ್ರ); ಪೊನ್ನೊಡೆಯ (ಒಡೆಯ=
ಅಧಿಪತಿ, ಕುಬೇರ); ಪೊಂಬಟ್ಟಿ (ಬಂಗಾರದ ವಸ್ತ್ರ); ಪೊಂಬ
ಸುರ (ಬಂಗಾರದ ಬಸುರಿನವ, ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ, ಬ್ರಹ್ಮ); ಪೊಂ
ಬೆಟ್ಟ (ಬೆಟ್ಟ=ಗುಡ್ಡ; ಮೇರುಗಿರಿ).

ಪೊಯ್ಯು ಧಾ. (ಹೊಯ್ಯು). ಪೊಯಿಗೆ; ಪೊಯಿಲು; ಪೊಯ್ನ
ಡಬು (ಕಡಬು, — ಒಂದು ತಿನ್ನುವ ಪಕ್ವಾನ್ನದ ಜೀನಸು);
ಪೊಯ್ನಾರು.

ಪೊಳೆ ಧಾ. (ಹೊಳೆ, ಪ್ರಕಾಶಿಸು). ಪೊಳವು (ಬೆಳಕು); ಪೊಳ್ತಡೆ
(ಮುಂಜಾವು); ಪೊಳ್ತಾರೆ; ಪೊಳ್ತು [ಪೊತ್ತು; ಹೊತ್ತು].

ಬಡಿ ಧಾ. (ಹೊಡೆಯು). ಬಡ; ಬಡಕ; ಬಡತ; ಬಡಿ; ಬಡಿಗೆ.

ಬರು ಧಾ. (ಐತರು). ಬರವು; ಬರುವಿಕೆ; ಬರುವು.

ಬರೆ ಧಾ. (ಅಕ್ಷರ-ತೆಗೆ). ಬರಹ; ಬರೆಯುವಿಕೆ; ಬರೆವು; ಕೈಬ
ರಹ; ಹಣೇಬರಹ.

ಬರೆ ಧಾ. (ಬತ್ತು, ಒಣಗು). ಬರ (ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ ಧಾನ್ಯಾದಿಗಳು ಒಣಗಿ ಹೋಗುವ ಕಾಲ); ಬರಡ (ಬತ್ತಿದ, ರಸವಿಲ್ಲದ); ಬರಿ (ಒಣ, ವ್ಯರ್ಥ).

ಬಲಿ ಧಾ. (ದೊಡ್ಡದಾಗು). ಬಲು (ಬಹು ದೊಡ್ಡದು); ಬಲುಮೆ (ಬಲಾತ್ಕಾರ); ಬಲುವು; ಬಲುಹು; ಬಲುಮೆಗಾರ.

ಬಾಗು ಧಾ. (ಮಣಿ). ಬಾಗಿಲ; ಬಾಗು (ಡೊಂಕು); ಬಾಗುವಿಕೆ.

ಬಾಚು ಧಾ. (ಬಿಡಿಸು, ಹಿಕ್ಕು). ಬಾಚಿ; ಬಾಚೆ; ಬಾಚಣಿ; ಬಾಚಣಿಕೆ (ಹಣಿಗೆ).

ಬಾನ್ ಸಾ. (ಮುಗಿಲು, ಆಕಾಶ). ಬಾಂದಳ (ತಳೆ=ಪೃಷ್ಠಭಾಗ); ಬಾಂದೊರೆ (ತೊರೆ=ನದಿ; ಆಕಾಶಗಂಗೆ); ಬಾಂಬೊಳೆ (ಬೊಳೆ, ಹೊಳೆ=ನದಿ); ಬಾನ್ಮಣಿ (ಮಣಿ=ರತ್ನ; ಸೂರ್ಯ).

ಬಾಳು ಧಾ. (ನಾಲ್ಕು ದಿನ ತಾಳು, ಬದುಕಿರು). ಬಾಳಕ (ಒಣಗಿ ಸಿಟ್ಟು ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಗಳು); ಬಾಳಿಕೆ; ಬಾಳು; ಬಾಳುವೆ.

ಬಿಗಿ ಧಾ. (ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟು). ಬಿಗತ; ಬಿಗಿ (ಗಡಚು); ಬೀಗ.

ಬಿತ್ತು ಧಾ. (ಬೀಜವನ್ನು ಹಾಕು). ಬಿತ್ತಿಗಿ; ಬಿತ್ತಿಗೆ.

ಬಿರಿ ಧಾ. (ಒಡೆಯು). ಬಿರಕು; ಬಿರಡಿ; ಬಿರಪು; ಬಿರಿ; ಬಿರಿಸು (ಕರಿಣ); ಬೆರಳು (ಬೊಟ್ಟು).

ಬೀಸು ಧಾ. (ಆಡು, ತಿರಗು). ಬೀಸು (ವಿಸ್ತಾರ); ಬೀಸಣಿಕೆ; ಬೀಸಣಿಗೆ; ಬೀಸುಗಲ್ಲು.

ಬೀಳು ಧಾ. (ಪತನವಾಗು). ಬೀಳ; ಬೀಳು; ಬೀಳಿಗೆ; ಬೀಳಿಕೆ; ಬೀಳಿಲು (ಮರದ ಜಡಿ); ಬೀಳ್ತು.

ಬೆದರು ಧಾ. (ಅಂಜು). ಬೆದರಿಕೆ; ಬೆದರು; ಬೆದರುಬಡಕ.

ಬೆರೆ ಧಾ. (ಕೂಡು). ಬೆರಿಕೆ; ಬೆರೆ.

ಬೆಳೆ ಧಾ. (ವೃದ್ಧಿಯಾಗು). ಬೆಳೆ (ವೈರು); ಬೆಳೆನ್ನಲ (ಬೆಳೆಯುವ ಹೊಲ; ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ನಾಡು).

ಬೇ ಧಾ. (ಸುಡು). ಬೆಂಕಿ; ಬೇಗೆ; ಕಾಡಬೇಗೆ.

ಬೇಸರು ಧಾ. (ಅಲಸ್ಯಬರು). ಬೇಸರ; ಬೇಸರಿಕೆ.

ಮಣ್ಣ ಧಾ. (ಬಾಗು). ಮಣತ; ಮಣಿಕೆ; ಮಣಿವು; ಮಣೆ.

ಮರೆ ಧಾ. (ನೆನಪುಗೆಡು). ಮರವಿಕೆ; ಮರವು; ಮರವೆ; ಮರು ಗುಳಿ (ಮರೆಯುವವ); ಮರುಳ (ನೆನಪುಗೆಡ, ದಡ್ಡ); ಮರು ಳ್ತನ; ಮರೆ.

ಮಿಗು ಧಾ. (ಮಿಾರು, ಹೆಚ್ಚಾಗು). ಮಿಗಲು; ಮಿಗಿಲು; ಮಿಗು; ಮಿಗಿ.

ಮಿನು ಧಾ. (ಪ್ರಕಾಶಿಸು). ಮಿನುಕು; ಮಿನುಗು; ಮಿನುಪು.

ಮಿಸುಗು ಧಾ. (ಹೊಳೆ). ಮಿಸುನಿ (ಬಂಗಾರ).

ಮಿಾ ಧಾ. (ನೀರೊಳಗೆ ಸೇರು, ಸ್ನಾನ ಮಾಡು). ಮಿಾನ್; ಮಿಾ ನ; ಮಿಾನು; ಮಿಾನಗುಲಿ (ಗುಲಿ, ಕುಲಿ=ಕೊಲ್ಲುವವ).

ಮುಂ, ಮುನ್ ಎ. (ಮುಂಚಿನ). ಮುನ್ನ (ಮೊದಲಿನ, ಪ್ರಾ ಚೀನ); ಮುಂಗಡ (ಗಡ, ಕಡ=ಸಾಲ; ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದ ಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟ ಹಣ); ಮುಂಗಾರು (ಕಾರು=ಮಳೆ; ಮೊದಲಿನ ಮಳೆ); ಮುಂಗಾಳು (ಕಾಳು=ಕತ್ತಲೆ; ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಿದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಮಬ್ಬು); ಮುಂಜಾವು (ಜಾವು= ಯಾನು; ಪ್ರಾತಃಕಾಲ); ಮುಂಬಗಲು (ಬಗಲು=ಹಗಲು; ಪ್ರಾತಃಕಾಲ).

ಮುಗಿ ಧಾ. (ಕಡೆಯಾಗು). ಮುಗಿತ; ಮುಗಿಲು (ವಿಶ್ವದ ಕಡೇ ಭಾಗ, ಅಕಾಶ).

ಮುಚ್ಚು ಧಾ. (ಅಡಗಿಸು, ಮುಸುಕು). ಮುಚ್ಚಳ; ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ;
ಮುಚ್ಚುವಿಕೆ.

ಮುತ್ತು ಧಾ. (ಸುತ್ತುಗಟ್ಟು). ಮುತ್ತಿಗೆ; ಮುತ್ತುವಿಕೆ.

ಮುನಿ ಧಾ. (ಸಿಟ್ಟಾಗು). ಮುನಿಸು; ಮುನುಸು; ಮುನಿಸುಗಾರ.

ಮುರಿ ಧಾ. (ಭಂಗಿಸು). ಮುರಕ; ಮುರಕು; ಮುರಡು; ಮುರತ
(ವಿಷದ ವೇಗ ಮುರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಔಷಧ); ಮುರವು (ಹು
ಡುಗರ ಕಿವಿಯೊಳಗಿನ ಅಭರಣ); ಮುರಿಗೆ (ಡೊಂಕು); ಮು
ಪುರ್ [ಮುಪ್ಪು=ಶರೀರದ ಶಕ್ತಿ ಮುರಿದು, ಅಂದರೆ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ
ಹೋಗುವ ಅವಸ್ಥೆ]; ನಾಗಮುರಿಗೆ (ಹೆಂಗಸರು ಕೈಯಲ್ಲಿ
ಹಾಕ ತಕ್ಕ ಸರ್ಪದಂತೆ ಡೊಂಕಾದ ತೊಡವು).

ಮೂಡು ಏ. (ಹುಟ್ಟು). ಮೂಡ (ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕು); ಮೂಡಿಗೆ;
ಮೂಡು.

ಮೂ, ಮೂರ್ ಏ. (ಮೂರು). ಮೂವರು; ಮುಕ್ಕಣ್ಣ (ಮೂರು
ಕಣ್ಣಿನವ, ಶಿವ); ಮುಪ್ಪೊಳಲು (ಪೊಳಲು=ಪಟ್ಟಣ; ತ್ರಿಪುರ);
ಮೂಜಗ; ಮೂಸಂಜೆ.

ಮೆಚ್ಚು ಧಾ. (ಒಲಿ). ಮೆಚ್ಚಿಗೆ; ಮೆಚ್ಚು (ಪ್ರಸಾದ); ಮೆಚ್ಚುವಣಿ;
ಮೆಚ್ಚುವಿಕೆ.

ಮೆಟ್ಟು ಧಾ. (ತುಳಿ). ಮೆಟ್ಟಲ; ಮೆಂಟಕೆ (ಕಾಲೊಳಗಿನ ಅಭ
ರಣ); ಮೆಟ್ಟು.

ಮೆರೆ ಧಾ. (ಶೋಭಿಸು). ಮೆರಪು; ಮೆರವಣಿಗೆ.

ಮೇ ಧಾ. (ದವಡಿಯಿಂದ ತಿನ್ನು). ಮೇಕೆ (ಕುರಿ); ಮೇವು.

ಮೊಳೆ ಧಾ. (ಹುಟ್ಟು). ಮೊಳಕೆ; ಮೊಳಿಕೆ; ಮೊಳೆ; ಮೊಳಿತ.

ರಾಟು ಧಾ. (ತಿರುಗಿಸು). ರಾಟಣ; ರಾಟ; ರಾಟೆ; ಕೈರಾಟೆ;
ಕಾಲರಾಟೆ.

ರಾವು ಥಾ. (ಬೇಗನೆ ಓಡು). ರಾಪು (ಓಟ); ರಾವು; ರಾವುತ
(ಕುದುರೆಯನ್ನು ಓಡಿಸುವವ, ಸವಾರ).

ಲಾಗು ಥಾ. (ಜಿಗಿ). ಲಾಗ; ಲಾಗು; ಲಾಗಾಟ; ಕೈಲಾಗ; ತಿಪ್ಪ
ರಲಾಗ.

ಸಲ್, ಸಲ್ಲ ಥಾ. (ಮುಟ್ಟು). ಸಲೆ; ಸಲುವು; ಸಲುವಳಿ;
(ಸಾಲಾವಳಿ); ಸಲುವಾಗಿ (ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕಾಗಿ, ಉದ್ದೇಶದಿಂದ).

ಸವಿ ಥಾ. (ತಿನ್ನು, ರುಚಿ ನೋಡು). ಸವಿ (ರುಚಿ); ಸವಿಗಾರ;
ಸವಿಗುಳಿ; ಸವಿಗೋಲು (ಕಬ್ಬು); ಸವಿಯುಣಿ.

ಸಾಗು ಥಾ. (ಹಸನ ಮಾಡು). ಸಾಗು; ಸಾಗುವಳಿ.

ಸಾಲು ಥಾ. (ಸಾಕಾಗು). ಸಾಲ; ಸಾಲಗಾರ; ಸಾಲಗುಳಿ (ಸಾ
ಲಾ ಮಾಡುವವ); ಸಾಲವಣಿಗ (ಸಾಲಗಾರ).

ಸಿಗಿ ಥಾ. (ಚಿವುರು). ಸಿಗಿತ; ಸಿಗುರಿ (ಚಿವುರಗಾಯ); ಸಿಗುರು
(ಸಿಬರು).

ಸಿಡಿ ಥಾ. (ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆ ಹಾರು, ತಾಕು); ಸಿಟ್ಟು; ಸಿಡಕ; ಸಿಡಿ
ಲು; ಸೇಡು.

ಸೀಪು ಥಾ. (ಹೀರಿ ತಿನ್ನು). ಸಿಪ್ಪೆ; ಸೀಪು.

ಸುಡು ಥಾ. (ಬೆಂಕಿ-ಹಚ್ಚು). ಸುಡುಗಾಡು (ಸುಡು+ಕಾಡು;
ಮಸಣ); ಸುಡುಬಾಳ್ವೆ (ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಇರೋಣ).

ಸುತ್ತು ಥಾ. (ಕಟ್ಟು, ಸುರುಳು, ಮುತ್ತು). ಸುತ್ತ; ಸುತ್ತರ; ಸುತ್ತಿ;
ಸುತ್ತಿಗೆ; ಸುತ್ತು; ಸುತ್ತಳತೆ (ಸುತ್ತು+ಅಳತೆ; ಪರಿಘ).

ಸೂರಿ ಥಾ. (ಚಲ್ಲು). ಸೂರಿ; ಸೂರಿಗೆ; ಸೂರು; ಸೂರೆ; ಸೂ
ರಾಟ.

ಸುರುಳು ಧಾ. (ಸುತ್ತ); ಸುರುಳಿ; ಸುರುಳು; ಸುರ್ಳಿ [ಸುಳ್ಳಿ].

ಸುಲಿ ಧಾ. (ಲೂಟೇ ಮಾಡು). ಸುಲಿಗೆ; ಸುಲಿತ; ಸುಲಿಪು.

ಸುಳಿ ಧಾ. (ತಿರುಗು). ಸುಳಿ (ತಿರುಗಣೆ, ಮಡವು); ಸುಳಿವು (ತಿರುಗಾಟ); ಸುಳುಕು; ಸುಳುಹು; ಸುಳಿಗಾಳಿ.

ಸೆಳೆ ಧಾ. (ಜಗ್ಗು). ಸೆಳ; ಸೆಳಕು; ಸೆಳತ; ಸೆಳವು (ವೇಗ).

ಸೋಗು ಧಾ. (ಮುಚ್ಚು). ಸೋಗು (ಮೂಲಸ್ವರೂಪ ಮುಚ್ಚುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕಿದ ವೇಷ); ಸೋಗೆ (ಕಬ್ಬು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸೊಪ್ಪೆ).

ಸೋರು ಧಾ. (ಒಸರು). ಸೋರು; ಸೋರಿಕೆ.

ಸೋಲು ಧಾ. (ಪರಾಜಯಪಡು). ಸೋಲಿಕೆ; ಸೋಲ್ವಿಕೆ; ಸೋಲು; ಸೋಲೈಲವು (ಅಪಜಯ-ಜಯ).

ಹಂಗಿಸು ಧಾ. (ನಾಚಿಸು). ಹಂಗಿಗ; ಹಂಗು; ಹಂಗಾಳು (ಆಳು=ಮನುಷ್ಯ).

ಹಂಚು ಧಾ. (ಪಾಲುವಾಡು). ಹಂಚಿಕೆ; ಹಂಚುವಿಕೆ; ಹಂಚಿಗಾರ (ಪಾಲುವಾಡುವವ); ಹಂಚುವಿಕೆ.

ಹತ್ತು ಧಾ. (ಹೊಂದಿರು). ಹತ್ತಣಿ; ಹತ್ತರ (ಬಳಿಯಲ್ಲಿ); ಹತ್ತಿಕೆ; ಹತ್ತಿಗೆ; ಹತ್ತುಳಿ.

ಹಬ್ಬು ಧಾ. (ಪಸರಿಸು). ಹಬ್ಬಿಕೆ; ಹಬ್ಬಿಗೆ (ಪಸರ, ಸಮೂಹ, ಗುಂಪು).

ಹರವು ಧಾ. (ಪಸರಿಸು). ಹರವು (ಪಸಾರ); ಹರಿವೆ (ಅಗಲ ಬಾಯಿಯ ಪಾತ್ರೆ).

ಹರಿ ಧಾ. (1) (ತುಂಡು ತುಂಡು ಮಾಡು). ಹರಕ; ಹರಕು; ಹರತ (ಹದನ).

(2) (ವಹಿಸು). ಹರಿ; ಹರಿನಾಳಿಗೆ.

ಹಸಿ ಧಾ. (ಕ್ಷುಧೆ ಹುಟ್ಟು). ಹಸಿವು; ಹಸಿವೆ.

ಹಾಯು ಧಾ. (1) (ಹೋಗು). ಹಾದಿ; ಹಾದಿಕಾರ; ಹಾದಿಗ; ಹಾಯಗಡ (ಹೋಳೇ ದಾಟ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಳ).

(2) (ತಿವಿ, ಗಾಯ-ಮಾಡು). ಹಾಯ್ತು; ಹಾವಳಿ.

ಹಾರು ಧಾ. (ಜಿಗಿ). ಹಾರಿಕೆ; ಹಾರೆ; ಹಾರುಗಾಲಿ (ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಾಡುವ ಹೆಂಗಸು); ಹಾರುವಾಳ [ಪಾರುವಾಳ].

ಹಾಸು ಧಾ. (ಪಸರಿಸು). ಹಾಸಿಕೆ; ಹಾಸಿಗೆ; ಹಾಸು (ಪಸರಿಸಿದ); ಹಾಸುಗಲ್ಲು.

ಹಿಂ ಏ. (ಹಿಂದಿನ, ಈಚೆಯ). ಹಿಂಗಾರು (ಹಿಂದಿನ ಮಳೆ); ಹಿಂಬರುಗ (ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬರುವವ); ಹಿಂಬಾಲ; ಹಿಮ್ಮಡ; ಹಿಮ್ಮೇಳ.

ಹಿಂಡು ಧಾ. (ರಸ-ತೆಗೆ). ಹಿಂಡಿ (ಎಣ್ಣೆ ತಕ್ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಗಾಣ ದೊಳಗೆ ಉಳಿದ ಕಾಳಿನ ಶೇಷ); ಹಿಂಡಿಗೆ.

ಹಿಗ್ಗು ಧಾ. (ಸಂತೋಷದಿಂದ ಉಬ್ಬು). ಹಿಗ್ಗಿಕೆ; ಹಿಗ್ಗು; ಹಿಗ್ಗುವಿಕೆ; ಹಿಗ್ಗಾಳು (ಹಿಗ್ಗು+ಅಳು; ಭವ್ಯ ಮೈಕಟ್ಟಿನ ಪುರುಷ); ಹಿಗ್ಗುದಲೆ.

ಹಿಡಿ ಧಾ. (ಕೈಲಿ ಧರಿಸು). ಹಿಡಿ; ಹಿಡಿಕೆ; ಹಿಡಿತ; ಹಿಡುಪು.

ಹಿರಿ ಧಾ. (ದೊಡ್ಡದಾಗು; ಹೊರಗೆ ತೆಗೆ). ಹಿರಿ; ಹಿರಿಯ; ಹಿರಿಯತನ; ಹಿರೀತನ.

ಹುಗಿ ಧಾ. (ನೆಲದೊಳಗೆ ಮುಚ್ಚು). ಹುಗತಿ; ಹುಗಿಲು [ಹುದಿ
ಲು=ಕೆಸರು]; ಹುಗುಲು (ತೂತು).

ಹುಟ್ಟು ಧಾ. (ಜನ್ಮತಾಳು, ಮೂಡು). ಹುಟ್ಟಾವಳಿ; ಹುಟ್ಟು;
ಹುಟ್ಟುವಳಿ.

ಹುಸಿ ಧಾ. (ಸುಳ್ಳುಹೇಳು). ಹುಸಿ (ಸುಳ್ಳು); ಹುಸಿಗ (ಸುಳ್ಳು);
ಹುಸಿಗಾರ; ಹುಸಿನುಡಿ.

ಹುಳಿ ಧಾ. (ಕೊಳೆ). ಹುಳು; ಹುಳುಕ (ಕೊಳತ, ಹುಳ ಹತ್ತಿದ);
ಹುಳುಕು; ಹುಳ್ಳು [ಹುಣ್ಣು].

ಹೆಚ್ಚು ಧಾ. (ಬೆಳೆ, ವೃದ್ಧಿಯಾಗು). ಹೆಚ್ಚಳ (ಬೇಕಾದಷ್ಟು);
ಹೆಚ್ಚಿಕೆ; ಹೆಚ್ಚಿಗೆ; ಹೆಚ್ಚು.

ಹೆಣ್ಣಿ ಧಾ. (ನೇಯು). ಹೆಣತ; ಹೆಣಪು; ಹೆಣಲು [ಹೆಳಲು];
ಹೆಣಿಕೆ; ಹೆಣಿಗೆ.

ಹೆದರು ಧಾ. (ಅಂಜು). ಹೆದರಿಕೆ; ಹೆದರು.

ಹೆರು ಧಾ. 1. (ಗಟ್ಟಿಯಾಗು). ಹೆಪ್ಪು; ಹೆರಲು; ಹೆರಿಕೆ; ಹೆರಿಗೆ.
2. (ಹಡೆ). ಹೆತ್ತಪ್ಪ, ಹೆತ್ತಮ್ಮ.

ಹೇರು ಧಾ. (ಒಜ್ಜಿ ಹಾಕು). ಹೇರಿಗೆ; ಹೇರು; ಹೇರಾಟ; ಹೇ
ರಾಳು.

ಹೇಸು ಧಾ. (ಅಸಹ್ಯಪಡು). ಹೇಸರ; ಹೇಸರಿಕೆ; ಹೇಸಿ; ಹೇ
ಸಿಕೆ; ಹೇಸಿಗೆ.

ಹೊಗು ಧಾ. (ಸೇರು). ಹೊಗುವಿಕೆ; ಹೊಗುಪು; ಹೊಗೆ.

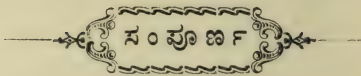
ಹೊಡೆ ಧಾ. (ಜಡಿ). ಹೊಡಿಕೆ; ಹೊಡೆತ; ಹೊಡೆದಾಟ.

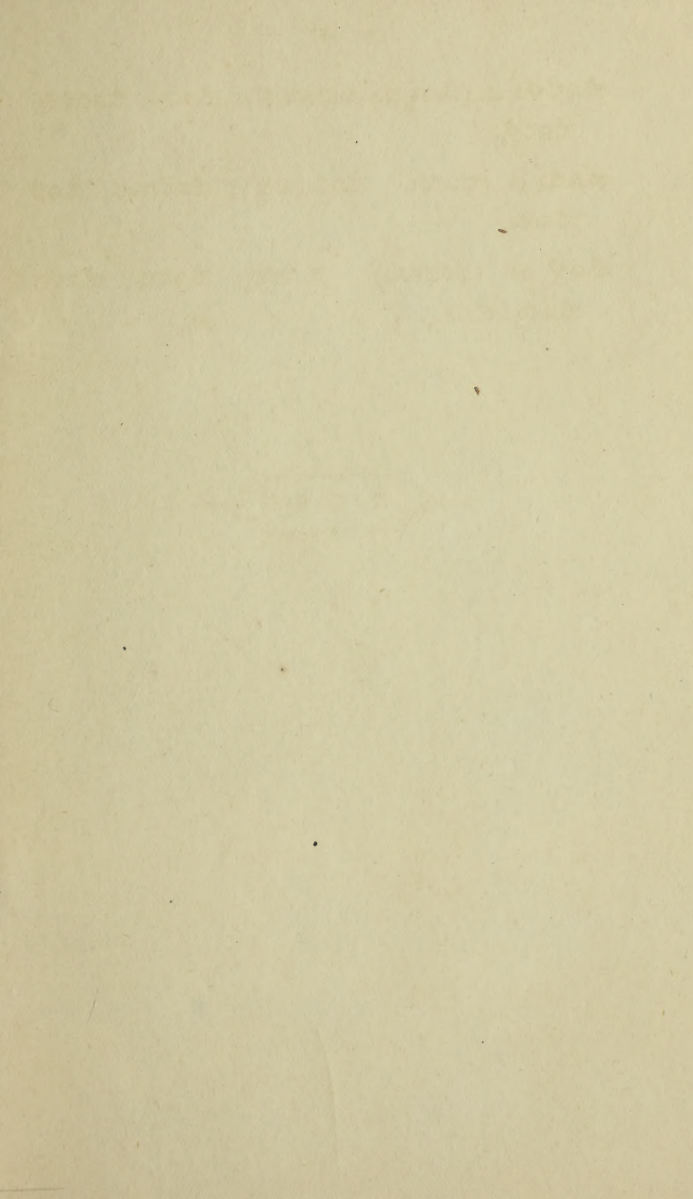
ಹೊದಿ ಧಾ. (ಮೈಮೇಲೆ ಅರಿವೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳು).
ಹೊದಿ; ಹೊದಿಕೆ; ಹೊದಿಗೆ.

ಹೊರಳು ಣ. (ಸುತ್ತಾಡು, ಉರುಳಾಡು). ಹೊರಳಿ; ಹೊರಳಿಕೆ;
ಹೊರಳೈ.

ಹೊರು ಣ. (ಧರಿಸು). ಹೊರೆ (ಒಜ್ಜಿ); ಹೊರೆಗಾರ; ಹೊರೆ
ಯಾಳು.

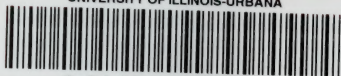
ಹೊಳೆ ಣ. (ಥಳಥಳಿಸು). ಹೊಳಪು; ಹೊಳವು; ಹೊಳೆತ
ಹೊಳ್ಳು=ಹೊತ್ತು.

25

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

3 0112 107978279